

VIDES PĀRSKATS

Babītes novada teritorijas plānojums

Rīga, 2018-2020

Saturs

levads.....	4
1. Teritorijas plānojuma galvenie mērķi un saistība ar citiem plānošanas dokumentiem.....	5
1.1. Teritorijas plānojuma izstrādes galvenie mērķi un pamatprincipi.....	5
1.2. Teritorijas plānojuma saturs.....	5
1.3. Teritorijas plānojuma saistība ar citiem plānošanas dokumentiem.....	5
2. Nacionālie un starptautiskie vides aizsardzības mērķi	7
2.1. Nacionālie vides aizsardzības mērķi	7
2.2. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi	9
3. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un metodoloģija.....	11
3.1. Lēmums par SIVN piemērošanu (Screening fāze).....	11
3.2. SIVN novērtēšanas metode un veikšanas galvenie paņēmieni	12
3.3. SIVN apjoma noteikšana (Scoping fāze).....	13
3.4. Sabiedrības līdzdalība.....	13
4. Esošā vides stāvokļa apraksts	15
4.1. Gaisa kvalitāte.....	15
4.2. Trokšņa līmenis	18
4.3. Ūdens kvalitāte.....	24
4.4. Atkritumu apsaimniekošana	29
4.5. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas	30
4.6. Derīgo izrakteņu ieguves un karjeru izstrādes teritorijas	32
4.7. Satiksmes drošība.....	32
4.8. Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt	33
4.8.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, objekti, mikroliegumi	33
4.8.2. Ainaviskas teritorijas.....	34
5. Riska teritorijas un objekti.....	36
6. Nulles scenārijs – teritorijas plānojuma neīstenošanas scenārijs	37
7. Teritorijas plānojuma alternatīvas	38
8. Teritorijas plānojuma īstenošanas būtiskākās ietekmes uz vidi un risinājumi ietekmju novēršanai un samazināšanai	41
8.1. Dzīvojamās apbūves teritorijas (DzS, DzS1, DzS2, DzS3, DzM, DzD, DzD1, DzD2).....	41
8.2. Jauktas centra apbūves teritorija (JC, JC1)	42
8.3. Rūpniecības apbūves teritorija (R, R1, R2)	43
8.4. Lauksaimniecības teritorija (L).....	44
9. Kompensēšanas pasākumi	46
10. Pārrobežas ietekmes novērtējums.....	46

11. Monitorings.....	47
Atsauses.....	50
Pielikumi	54

Ievads

Vides pārskats ir sagatavots stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk - SIVN) ietvaros Babītes novada teritorijas plānojuma (turpmāk – Teritorijas plānojums) 1. redakcijai, balstoties uz Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – VPVB) 2017.gada 24. novembra lēmumu Nr. 59 par SIVN piemērošanu (turpmāk - lēmums). Teritorijas plānojuma izstrāde ir uzsākta, pamatojoties uz Babītes novada domes 2016.gada 23. novembra sēdes lēmumu (prot. Nr.15, 13.š) „ Par Babītes novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu un darba uzdevuma apstiprināšanu”.

Vides pārskata mērķis ir novērtēt attīstības plānošanas dokumenta iespējamo būtisko ietekmi uz vidi un noteikt pasākumus iespējamās negatīvās ietekmes novēršanai vai mazināšanai. Vides pārskatā ir iekļauta un veikta pieejamās informācijas un datu analīze atbilstoši prasībām un tādam detalizācijas līmenim, ko nosaka vides aizsardzības jomas normatīvie akti un VPVB.

Vides pārskats sastāv no 11. nodaļām. Vides pārskatā sniegs esošās situācijas raksturojums, aprakstīta teritorijas plānojuma saistība ar citiem valsts un reģionāliem attīstības plānošanas dokumentiem, veikts ietekmes uz vidi novērtējums, izvērtējot teritorijas plānojuma pozitīvās, negatīvās, tiešās, netiešās, īstermiņa, ilgtermiņa un summārās ietekmes. Vides pārskatā secinājumi par iespējamo negatīvo ietekmju uz vidi mazināšanu, kā arī rekomendējamie vides monitoringa pasākumi.

1. Teritorijas plānojuma galvenie mērķi un saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Babītes novads atrodas Vidzemē un robežojas ar sešām administratīvajām teritorijām – Rīgas un Jūrmalas pilsētām, Tukuma, Mārupes, Olaines un Jelgavas novadiem. Dzīvesvietu 2017. gada beigās Babītes novada teritorijā deklarējuši vairāk kā 11 000 iedzīvotāju. Teritorijas platība ir 24 309.3 ha (2017). 62% teritorijas aizņem meži, ūdeņi un purvi. [1]

Babītes novada teritorijā ir trīs valsts nozīmes autoceļi A5 - Rīgas apvedceļš (Salaspils - Babīte), A9 - Rīga - Skulte – Liepāja un A10 - Rīga – Ventspils, kā arī dzelzceļš ar pieturu Babītes stacija. [1]

Novadā atrodas četras īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – viena no ievērojamākajām ir dabas liegums Babītes ezers – sekls, aizaugošs piejūras lagūnezers ar lielu zivju sugu daudzveidību. Tā ir viena no izcilākajām putnu novērošanas vietām Latvijā.

Labas atpūtas un brīvā laika pavadīšanas iespējas, Rīgas tuvums, transporta maģistrāles un sakoptā vide rada iespēju daudziem cilvēkiem par savu dzīves vietu nākamajiem gadiem izvēlēties tieši Babītes novadu. [1]

2009. gada 1. jūlijā Babītes un Salas pagasti tika apvienoti un izveidots Babītes novads ar administratīvo centru – Piņķu ciemu, Babītes pagastā. Šobrīd ir spēkā Babītes novada Babītes pagasta teritorijas plānojuma 2008.-2020.gadam un Salas pagasta teritorijas plānojuma 2005. – 2017.gadam grozījumi. [1]

1.1. Teritorijas plānojuma izstrādes galvenie mērķi un pamatprincipi

Teritorijas plānojuma izstrādes mērķis ir radīt normatīvajiem aktiem atbilstošu teritorijas plānošanas dokumentu, kas, izvērtējot novada teritorijas ģeogrāfisko specifiku, sniedz nosacījumus līdzsvarotas un daudzpusīgas novada teritorijas attīstībai dažādu ekonomisko un sociālo izmaiņu apstākļos.

Teritorijas plānojums ir izstrādāts, ievērojot pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un izvērtējot Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā un Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteikto. Teritorijas plānojuma izstrādes galvenais uzdevums ir izveidot visam novadam vienotus teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, vienādus zonējuma principus un zonējuma apzīmējumus, kuri atbilst teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas (TAPIS) prasībām, pārskatot un izvērtējot pašvaldībai piederošo teritoriju perspektīvo izmantošanu un to atbilstību pašvaldību funkciju veikšanai un ilgtermiņa attīstības mērķu sasniegšanai.

1.2. Teritorijas plānojuma saturs

Teritorijas plānojuma sastāvā ir sekojošas daļas:

- Paskaidrojuma raksts;
- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;
- Grafiskā daļa;
- Vides pārskats.

1.3. Teritorijas plānojuma saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Teritorijas plānojums ir izstrādāts, ievērojot normatīvo aktu prasības. Ņemti vērā augstāka plānošanas līmeņa teritorijas plānojumi, nacionālās programmas un nozaru plāni, kā arī Babītes novada administratīvajā teritorijā šobrīd spēkā esošais teritorijas plānojums, Attīstības programmas 2014. – 2020. gadam un Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014. – 2030. gadam.

Nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti

Teritorijas plānojums izstrādāts, saskaņojot novada teritorijas attīstību ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam un Nacionālo attīstības plānu 2014.-2020. gadam.

Reģionālā līmeņa plānošanas dokumenti

Teritorijas plānojuma risinājumi ir izstrādāti, ievērojot Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmā un Rīgas plānošanas reģiona teritorijas (telpiskā) plānojuma 2005.- 2025. gadam vadlīnijās noteikto.

Vietējā līmeņa plānošanas dokumenti

Vēlamās novada telpiskās struktūras attīstības virzieni teritorijas plānojumā ir balstīti uz Babītes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā un Attīstības programmā noteiktajiem stratēģiskajiem attīstības mērķiem.

Babītes novada attīstībai izvirzīti šādi stratēģiskie mērķi:

- Spēcīga kopiena - Novada iedzīvotāju fizisko un garīgo vērtību attīstīšana, veidojot novada identitāti un atbalstot inteliģentu sabiedrisko un daudzveidīgu kultūras un sporta dzīvi. Izglītota, sabiedriski aktīva un sociāli nodrošināta sabiedrība veiksmīgi spēj realizēt savu potenciālu.
- Laikmetīga uzņēmējdarbība - Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides radīšana novada teritorijā, atbalstot tradicionālo un inovatīvo nozaru attīstību, investīciju piesaisti un kapitāla pieaugumu. Ekonomiskās vides attīstības sekmēšana ar atbilstošu un ekonomiskām aktivitātēm nepieciešamu infrastruktūru, kā arī koordinētu uzņēmējdarbības atbalstu.
- Pievilcīga dzīves telpa - Kvalitatīvas un racionālas infrastruktūras attīstīšana, kas respektē dabas vidi un kalpo par pievilcīgas dzīves telpas pamatu, ietverot laikmetīgu pakalpojumu pieejamību.
- Efektīva pārvalde - Labi pārvaldīta uz sadarbību un klientu orientēta pārvalde. Veicinot iedzīvotāju uzticēšanos un līdzdalību pašvaldības darbā, pilnveidojot darba kvalitāti un darbinieku kvalifikāciju atbilstoši kompetencei.

Babītes novadam noteiktās ilgtermiņa prioritātes:

- Kultūras telpas attīstība - Novada identitātes un kultūras kapitāla attīstīšana.
- Uzņēmējdarbības atbalsts - Jaunrades un uzņēmējdarbības atbalstošas vides attīstīšana.
- Infrastruktūras sakārtošana un attīstīšana - Sekmēt apdzīvojuma daudzveidošanos, veicinot apdzīvojuma un satiksmes telpiski līdzsvarotu attīstību.
- Inovatīva pārvaldība un sabiedrības līdzdalība - Veidot novada ilgtspējīgu attīstību labi organizētā, resursu taupošā, to vairojošā savstarpēji koordinētā darbā.

Jaunajiem Teritorijas plānojuma risinājumiem par pamatu ļemta Babītes novada Babītes pagasta teritorijas plānojuma 2008.-2020.gadam un Salas pagasta teritorijas plānojuma 2005.- 2017.gadam grozījumu plānotā (atļautā) izmantošana, pielāgojot to jaunajiem zonējumiem, kā arī ļemti vērā izstrādātie un plānotie detālplānojumi, lokālplānojumi un tematiskie plānojumi.

2. Nacionālie un starptautiskie vides aizsardzības mērķi

2.1. Nacionālie vides aizsardzības mērķi

Nacionālais vides politikas un plānošanas pamatdokuments, kas pašreiz nosaka Latvijas valsts mērķus un uzdevumus vides jomā ir Vides politikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam (VPP2020).

VPP2020 ir vides aizsardzības nozares vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments. VPP2020 aizstāj Vides politikas pamatnostādnes 2009.-2015. gadam. VPP2020 izvirza pasākumus, lai sasniegtu noteikto vides politikas virsmērķi – nodrošināt iedzīvotājiem iespēju dzīvot tūrā un sakārtotā vidē, īstenojot uz ilgtspējīgu attīstību veiktas darbības, saglabājot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un informētību par vides stāvokli.

VPP2020 plānošanas periods ir līdz 2020. gadam, savukārt teritorijas plānojuma periods pārsniedz VPP2020 laika horizontu. 2010. gadā izveidotajā Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam uzsvērts Latvijas dabas kapitāls, tā relatīvā bagātība Latvijā pretstatā globālajam mērogam, kur tas strauji izzūdot un kā stratēģisks mērķis izvirzīts šī dabas kapitāla saglabāšana un saprātīga izmantošana. Varētu pieņemt, ka dominējošā paradigma par dabas kapitāla saglabāšanu nemainīsies arī līdz 2030. gadam un pat ilgāk.

VPP2020 ir sadalītas tematiskajās sadaļās, kurās ir apkopotas problēmas, nosaukti sasniedzamie mērķi un tiem atbilstošie rīcības virzieni, kas izriet no esošās situācijas raksturojuma vides aizsardzības politikā:

- 1. Augsne un zemes dzīles, otrreizējās izejvielas** - Šajā sadaļā apskatīti augsnes un zemes dzīļu izmantošanas un aizsardzības, kā arī atkritumu apsaimniekošanas jautājumi. Zemes izmantošanas jautājumi skarti arī citu jomu politikās – teritoriālās attīstības plānošanā, lauku attīstības politikā, meža politikā.

Politikas mērķi:

- Nodrošināt augsnes ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību;
- Nodrošināt sabiedrību ar mūsdienīgu, aktuālu informāciju par zemes dzīļu resursiem un mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem, kas tiek ņemta vērā attīstības plānošanā;
- Novērst atkritumu rašanos un nodrošināt apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu, nodrošināt atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu, kā arī atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā.

Kā galvenie pasākumi mērķa sasniegšanai tiek minēti zemes dzīļu izmantošanas stratēģijas izstrāde, sagatavot augšņu kartes, kas atbilst starptautiskajai klasifikācijai, īstenot atkritumu rašanās novēršanas programmas pasākumus, atkritumu dalītās vākšanas sistēmas un atkritumu pārstrādes un reģenerācijas attīstīšana.

- 2. Dabas aizsardzība** – sadaļā tiek minēts, ka savvaļas augi un dzīvnieki ir nozīmīga ikvienas ekosistēmas sastāvdaļa, īpašu uzmanību pievēršot īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Šobrīd īpaši aizsargājamās dabas teritorijas aizņem 17% valsts teritorijas. Tieks uzsvērts, ka īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ir ļoti būtisks dabas aizsardzības sistēmas elements, taču ar tām vien nepietiek lielākas daļas sugu un biotopu aizsardzībai, tāpēc ir nepieciešams veikt īpaši aizsargājamo sugu un biotopu kartēšanu visā Latvijā.

Politikas mērķis:

- Nodrošināt ekosistēmu kvalitāti, dabas aizsardzības un sociāli - ekonomisko interešu līdzsvarotību, sekmēt Latvijas kā „zaļas” valsts tēla veidošanos.

Kā galvenie pasākumi ir aktuālās informācijas par īpaši aizsargājamo sugu un biotopu izplatību sagatavošana, izplatības karšu izstrādāšana un apsaimniekošanas vadlīniju izstrādāšana biotopiem,

īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānu un pašvaldību teritorijas attīstības plānojumu integrēšana.

- 3. Gaisa aizsardzība** – ir novērtēts, ka gaisa kvalitāte Latvijā kopumā ir salīdzinoši labā stāvoklī, bet atsevišķās teritorijās pastāv gaisa kvalitātes un smaku ietekmes izraisītās problēmas. Tieks uzsvērts, ka rīcības programma šobrīd nepieciešama Rīgas pilsētai, no kurās tiek saņemtas regulāras sūdzības par gaisa kvalitāti un smakām. Kā galvenie emisiju radītāji tiek minēti autotransports, novecojošas apkures iekārtas, rūpniecības objektu emisiju avoti, kā arī ostu teritorijā strādājošie uzņēmumi.

Politikas mērķis:

- Līdz 2020.gadam samazināt gaisa piesārņojuma ietekmi uz iedzīvotājiem un ekosistēmām līdz līmenim, kas nerada draudus veselībai un neizraisa ekosistēmu degradāciju. Prasību minimums šā mērķa sasniegšanai ir spēkā esošo gaisa kvalitātes normatīvu izpilde un faktiskā emisiju apjoma samazināšana zem emisijas griestu līmeņa.
- 4. Klimata pārmaiņas** – tiek minēts, ka sākot ar 2000.gadu vērojams, ka SEG emisijas atkal pieauga, salīdzinot ar 1990.gada tendenci. Kā regulējošais instruments SEG emisiju samazināšanai ir ES Emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (turpmāk – ETS). Tomēr Latvijā SEG emisijas rada ETS neiekļautās darbības un nozares – transports (rada 36% emisiju), lauksaimniecība (26%), arī enerģētika un ETS neiekļautās rūpniecības nozares, mājsaimniecības un atkritumu saimniecība.

Politikas mērķi:

- Nodrošināt Latvijas ieguldījumu globālo klimata pārmaiņu samazināšanā, ņemot vērā Latvijas vides, sociālās un ekonomiskās intereses;
- Veicināt Latvijas gatavību pielāgoties klimata pārmaiņām un to izraisītajai ietekmei.

Pasākumi, kas tiek izvirzīti mērķa sasniegšanai ir vērsti uz SEG emisiju samazināšanas pasākumu īstenošanu visos tautsaimniecības sektoros, klimata politikas mērķu integrēšana citu nozaru politikā, efektīvu pielāgošanās pasākumu īstenošana un to integrēšana teritoriju attīstības plānošanā un nozaru politikā, sabiedrības izglītošana par klimata pārmaiņām.

- 5. Ūdens resursi un Baltijas jūra** – Latvija ūdens resursu ziņā tiek novērtēta, kā viena no bagātākajām valstīm pasaulei, ņemot vērā uz vienu iedzīvotāju pieejamos ūdens resursus. Bet tai pašā laikā mūsu valstij raksturīga vislielākā pārrobežu ietekme uz virszemes ūdeņu kvalitāti un augstākie ar to saistītie riski ne tikai Baltijas jūras reģionā, bet visā ES. Rīgas līcī lielā biogēno elementu pieplūde no upēm būtiski ietekmē eitrofikācijas procesu gan pašā līcī, gan arī Baltijas jūrā kopumā. Latvijas iekšējo ūdeņu stāvoklis vērtējams kā salīdzinoši labs. Vairāk kā pusei no virszemes, iekšzemes ūdensobjektiem ekoloģiskā kvalitāte novērtēta atbilstoši labai vai augstai kvalitātei. Arī ūdeņu ķīmiskās kvalitātes ziņā Latvija ir labākā situācijā nekā vairums ES dalībvalstu. Vislielākie riski nesasniegta noteiktos ūdeņu kvalitātes mērķus konstatēti Lielupes upju baseinu apgabalā.

Politikas mērķis:

- Nodrošināt labu ūdeņu stāvokli un to ilgtspējīgu izmantošanu.

Noteiktie pasākumi ir vērsti uz jūras stratēģijas izstrādāšanu atbilstoši Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumam, centralizētās kanalizācijas un ūdensapgādes pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, normatīvo regulējumu izstrādi prasību noteikšanai ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai un lietošanai, plūdu riska informācijas sistēmas izveidi visai Latvijas teritorijai plūdu apdraudējuma un seku prognozēšanai.

6. Vides piesārņojums un riski – kā galvenie riski vides piesārņojumam tiek minēti darbojošies rūpnieciskie objekti, bīstamo kravu pārkraušana un pārvadājumi, kā arī vēsturiski piesārņotās vietas, no kurām piesārņojums izplatās tālāk un apdraud vidi.

Politikas mērķis:

- Nodrošināt dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību, veicinot vides risku mazināšanu un pārvaldību.

Izvirzītie pasākumi ir vērsti uz tiesiskā regulējuma pilnveidošanu par rīcību avāriju situācijās, piesārņoto vietu sanācijas turpināšanu, kā arī potenciāli piesārņoto vietu reģistra aktualizēšanu, ilgtermiņa drošības uzlabošanu radioaktīvo atkritumu glabātavā „Radons”, Salaspils kodolreaktora likvidēšana.

7. Vides veselība - vides piesārņojums un riski tiek minēti kopējā kontekstā ar vides veselību. Kā lielākie draudi tiek minēti darbojošies rūpnieciskie objekti, bīstamo kravu pārkraušana un pārvadājumi, kā arī vēsturiski piesārņotās vietas, no kurām piesārņojums izplatās tālāk un apdraud vidi, tai skaitā cilvēka veselību.

Politikas mērķis:

- Samazināt nelabvēlīgo vides faktoru ietekmi uz cilvēku veselību un labklājību, t.sk. novēršot pēc iespējas psihosomatisko ietekmi, ko rada vides veselības informācijas trūkums vai neadekvāta tās komunicēšana sabiedrībai.

Mērķa sasniegšanai tiks optimizēts vides veselības faktoru monitorings, iekļauts cilvēku biomonitorings kopējā monitoringa sistēmā, izstrādātas vides veselības riska komunikācijas vadlīnijas, novērtēts sabiedrības veselības riska faktorus, ko izraisa klimata pārmaiņas

8. Vides monitorings – tiek minēts, ka nepietiekama valsts budžeta finansējuma dēļ kopš 2009.gada vides monitorings veikts ierobežotā apjomā, netika īstenots vispār vai arī tiks izpildīts dažādu īstermiņa projektu laikā. Šobrīd papildus piešķirtie līdzekļi monitoringa veikšanai nav pietiekami. Nepieciešamais finansējums būtu vajadzīgs, lai vides monitoringa rezultāti tiktu ne tikai iegūti un apkopoti, bet arī izvērtēti un analizēti. Datu bāzu trūkums traucē sasniegt vides monitoringa mērķi un nodrošināt sabiedrībai pieejamus vides kvalitātes un dabas resursu datus.

Politikas mērķis:

- Nodrošināt savlaicīgu un visaptverošu vides un klimata pārmaiņu datu un informācijas apkopošanu un vispusīgu analīzi, lai noteiku politikas mērķus un atbilstošus pasākumus vides stāvokļa uzlabošanai un savlaicīgai reaģēšanai uz klimata pārmaiņām, kā arī novērtētu līdzšinējo pasākumu un ieguldītā finansējuma lietderību un efektivitāti.

Mērķa izpildei izvirzīti pasākumi, kas nodrošina sabiedrību ar operatīvu informāciju par gaisa kvalitātes bīstamām izmaiņām, ikgadējo SEG emisiju un SEG prognožu monitoringu, informācijas iegūšanu un analīzi par ūdeņu kvalitāti un kvantitāti, kā arī zemes monitoringa īstenošanas pilnveidošanu un informācijas apkopošanu par sugām un biotopiem Natura 2000 vietas un ārpus tām.

2.2. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi

Starptautiskie vides aizsardzības mērķi Joti lielā mērā saskan ar nacionālajiem mērķiem vai pat ir identiski, kas ir arī loģiski, jo Latvijas vides politika tiek veidota vadoties no starptautiskajām konvencijām, līgumiem un uz ES direktīvu pamata. Piemēram, bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, ainavas saglabāšana un aizsardzība, klimata kontrole un siltumnīcas gāzu emisiju samazināšana, integrēta piesārņojuma kontrole, sugu dzīivotņu un biotopu aizsardzība un

saglabāšana, arī t.s. Orhūsas konvencijas principi par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un dalību vides plānošanas procesos u.c. Šie mērķi un uzdevumi ir ķemti vērā strādājot pie Teritorijas plānojuma un tās stratēģiskā ietekmes uz viidi novērtējuma, kā tas arī atspoguļojas tālāk Vides pārskata tekstā.

Konvencija „Par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem” jeb Orhūsas konvencija

Konvencija ir starptautisks vides līgums, kurš sasaista vides tiesības ar cilvēka tiesībām. Orhūsas Konvencija nosaka sabiedrības un valsts pārvaldes iestāžu sadarbību vides jautājumiem, īpaši par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs. Latvija Orhūsas Konvenciju ratificē ar likumu "Par 1998. gada 25. jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem", kuru Saeima pieņem 2002. gada 18. aprīlī.

Konvencija par bioloģisko daudzveidību jeb Riodežaneiro konvencija (1992.)

Konvencijas uzdevums ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, dzīvās dabas ilgtspējīga izmantošana un godīga līdztiesīga ģenētisko resursu patēriņš labumu sadale, ietverot gan pienācīgu pieeju ģenētiskajiem resursiem, gan atbilstošu tehnoloģiju nodošanu, ķemot vērā visas tiesības uz šiem resursiem un tehnoloģijām. Galvenais uzdevums dalībvalstīm – bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un tās ilgtspējīgas izmantošanas jautājumu integrēšana jau esošajās valsts stratēģijās, plānos un programmās un nepieciešamo stratēģiju un citu dokumentu izstrādāšana.

Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīivotņu aizsardzību jeb Bernes konvencija (1979.)

Konvencijas mērķis ir aizsargāt savvaļas floru un faunu un to dabiskās dzīivotnes, īpaši tās sugas un dzīivotnes, kuru aizsardzībai nepieciešama vairāku valstu sadarbība, kā arī veicināt šādu sadarbību. Īpaši uzsvērta apdraudēto un izzūdošo sugu, t.sk. apdraudēto un izzūdošo migrējošo sugu aizsardzība. Konvencija ir apstiprinātā Latvijā ar LR Likumu „Par 1979. gada Bernes Konvenciju par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīivotņu saglabāšanu” (17.12.1996). Tas nozīmē, ka Latvijā ir apņēmusies pievērst uzmanību savvaļas florās un faunas saglabāšanai savas plānošanas un attīstības politikā un pasākumos pret to piesārņošanu.

Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību jeb Bonnas konvencija (1979.)

Konvencija definē terminu „migrējoša suga”, un rūpējoties par tām savvaļas dzīvnieku sugām, kas migrē pāri nacionālās jurisdikcijas robežām, pasludina, ka migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu saglabāšana un efektīva apsaimniekošana prasa kopīgu rīcību no visām valstīm. Latvijā konvencija ir pieņemta un apstiprināta ar LR likumu „Par 1979.gada Bonnas Konvenciju par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību” (25.03.1999).

3. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un metodoloģija

SIVN sagatavošanas procedūrā tika izmantoti VPVB sniegtie metodiskie norādījumi [2] SIVN veikšanai. Vadoties pēc sniegtajiem norādījumiem, SIVN izstrāde tiek iedalīta četros galvenos posmos: SIVN piemērošana (*Screening fāze*), novērtēšanas metodes izvēle un panēmieni, SIVN apjoma noteikšana (*Scoping fāze*) un SIVN veikšana. Sekojošajā nodaļā tiek izklāstīts pirmie trīs SIVN sagatavošanas posmi.

3.1. Lēmums par SIVN piemērošanu (Screening fāze)

SIVN procedūra ir piemēota saskaņā ar VPVB lēmumu. Plānošanas dokuments attiecas uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta trešajā daļā minētajiem plānošanas dokumentiem, kuriem jāveic stratēģiskais novērtējums.

Babītes novada pašvaldība iesniegumā [3] VPVB, norāda, ka Teritorijas plānojumam var nepiemērot SIVN procedūru, jo plānošanas dokumenta izstrādes procesā ir uzrunātas ar vides jautājumu risināšanu saistītās valsts institūcijas, kuras savu interešu ietvaros ir sniegušās nosacījumus, kas jāievēro Teritorijas plānojuma izstrādē.

Babītes novada pašvaldības iesniegumam VPVB tika pievienotas vēstules no Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (RVP) (2017. gada 2. augusta vēstule Nr.4.5.-20/5322), Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk - DAP) (2017.gada 11. augusta vēstule Nr.4.9/42/2017-N-E), Veselības inspekcijas (2017.gada 19. jūlija vēstule Nr.5.3-1/20144/6663).

DAP izteikusi viedokli, ka plānošanas dokumentam nav nepieciešams veikt Stratēģiskā novērtējuma procedūru. Valsts vides dienesta Lielrīgas RVP uzskata, ka plānošanas dokumentam nepieciešams veikt Stratēģiskā novērtējuma procedūru, jo Teritorijas plānojumā tiks paredzētas teritorijas rūpnieciskās apbūves, tehniskās apbūves un transporta infrastruktūras apbūves izvietošanai, kurās var tikt paredzētas darbības, kas atbilst Likuma 1. un 2.pielikuma darbībām, kā arī ar plānošanas dokumentu paredzēts noteikt teritorijas publiskās piekļuves nodrošināšanai pie publiskajiem ūdeņiem un dabas teritorijām. Veselības inspekcija rekomendē piemērot SIVN procedūru, jo, izstrādājot Teritorijas plānojumu, tiks paredzētas teritorijas rūpnieciskās apbūves, tehniskās apbūves un transporta infrastruktūras apbūves izvietošanai, kurās iespējams tiks paredzētas darbības, kas atbilst Likuma 1. un 2.pielikuma darbībām.

Likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁵ panta pirmajā daļā noteikts, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās. Līdz ar to iepriekš izstrādātie SIVN Babītes novada Babītes pagasta teritorijas plānojumam 2008. – 2020. gadam un Salas pagasta teritorijas plānojuma 2005. – 2017. gadam grozījumiem (Biroja 2012.gada 9. janvāra atzinums Nr.2). un monitoringa ziņojumi (2011. un 2013. gads) tiek ņemti vērā Teritorijas plānojuma SIVN izstrādes laikā.

VPVB lēmumu par SIVN piemērošanu balstīja uz Babītes novada domes iesnieguma un tam pievienotās dokumentācijas izvērtējumu. Balstoties uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.² pantā noteiktajiem stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijiem, VPVB nosaka, ka Babītes novada teritorijas plānojums attiecas uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta trešajā daļā minētajiem plānošanas dokumentiem, kuriem jāveic SIVN.

VPVB savā lēmumā vērš uzmanību, ka veicot SIVN, būs sniepta iespēja identificēt būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi kontekstā ar Likuma 1. un/vai 2.pielikumā minētajām jomām, noteikt jau akceptētās un vēl tikai plānotās teritorijas vai nepieciešamības gadījumā sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu.

Bet saistībā ar esošajām un potenciāli iespējamajām vides problēmām Babītes novadā, VPVB lēmums vērš uzmanību uz Babītes novada pašvaldības iesniegumā izvirzītajiem vides kvalitāti ietekmējošiem faktoriem:

- Trokšņa piesārņojums: valsts galvenie autoceļi A5 (Rīgas apvedceļš (Salaspils—Babīte)), A9 (Rīga (Skulte)—Liepāja) un A10 (Rīga—Ventspils), kā arī reģionālais autoceļš P101 (Kalnciems – Kūdra), VAS "Starptautiskā līdosta "Rīga"" gaisa kuģu pacelšanās/ nolaišanās teritorija un dzelzceļa līnija Rīga – Ventspils.
- Degradētās un piesārņotās, un potenciāli piesārņotās teritorijas.
- Plūdu riska teritorijas.
- Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.

3.2. SIVN novērtēšanas metode un veikšanas galvenie paņēmieni

Izmantojot VPVB sniegtos metodiskos norādījumus SIVN veikšanai [2], teritorijas plānojuma SIVN izmantota "Vides stāvokļa novērtējuma metode" (angl. *baseline led*).

"Vides stāvokļa novērtējuma metode" pielietojama plānošanas dokumentiem, kurus izstrādā saistībā ar konkrētu ģeogrāfisku vietu un novērtējums balstās uz esošā vides stāvokļa datu analīzi un konstatāciju par pieļaujamajiem aktivitāšu veidiem konkrētajā vidē. Šajā gadījumā metode ir piemērota novērtējumam, jo teritorijas plānojums ietver ģeogrāfiski precīzi definētu teritoriju.

SIVN izstrādes laikā izmantotie paņēmieni:

1. Pieejamās rakstiskās un grafiskās informācijas analīze:

- Babītes novada teritorijas plānojuma materiāli – gan tekstuālā daļa (īpaši apbūves noteikumi, kur aprakstītas atļautās darbības), gan kartogrāfiskā informācija;
- Vides politikas plānošanas dokumentācija, dažādas reģionālās attīstības programmas un plāni (piem. Babītes novada Babītes pagasta teritorijas plānojuma 2008.-2020.gadam un Salas pagasta teritorijas plānojuma 2005. – 2017.gadam grozījumi, SIVN un monitoringa ziņojumi, Babītes novada attīstības programma 2014.-2020.gadam, energo infrastruktūras objektu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumi);
- Datubāzes (LVGMC Gaiss-2, Atkritumu statistikas apkopojumi, potenciāli piesārņotās vietas);
- Palīgmateriāli (piem. ortofoto kartes, trokšņu kartes, vispārēja informācija par teritoriju u.c.);
- VPVB lēmums [4]

2. Darba grupa, konsultācijas, diskusijas

- SIVN izstrādes laikā tika veiktas darba grupas tikšanās

- ar vides speciālistiem;
- ar plānošanas speciālistiem, kas strādā pie teritorijas plānojuma praktiskās izstrādes.

Darba grupas sanāksmēs tika apspriests noteikts jautājumu loku un lemts par atspoguļojumu teritorijas plānojumā.

3. Apsekojumi dabā

- Babītes novada teritorijas un atsevišķu objektu apsekojums dabā, fotofiksācija notika 2018.gada 5. septembrī.

3.3. SIVN apjoma noteikšana (Scoping fāze)

SIVN apjoma noteikšanas posmā – *scoping* fāzē – tika apzināts esošais vides stāvoklis un galvenie plānošanas dokumenta vidi ietekmējošie aspekti, uz kuriem tiek koncentrēta uzmanība ietekmju vērtēšanas posmā.

Babītes novada teritorija nav abstrakta, izolēta zona. Babītes novadu ietekmē galvenie maģistrālie satiksmes ceļi, kas būtiski ietekmē Babītes novada attīstības virzienus. Līdz ar to, vērtējot Babītes novada vides stāvokli, tiek ņemtas vērā esošās vides problēmas, kas veidojas neatkarīgi no Babītes novada attīstības tendencēm.

Apjoma noteikšanas uzdevuma izpildē tika apzināts vides stāvoklis un izvirzīti būtiskākie vides aspekti. Izvirzot būtiskākos vides aspektu teritorijas plānojuma izvērtēšanai, tika ņemti vērā arī Vides politikas pamatnostādnēs 2014. - 2020. gadam definētie mērķi un uzdevumi:

- gaisa kvalitāte;
- trokšņa līmenis;
- ūdens kvalitāte;
- augsnes kvalitāte;
- dabas aizsardzība.

Balstoties uz izvirzītajiem vides aspektiem, SIVN izstrādes gaitā tiek vērtēti teritorijas plānojuma izstrādātie funkcionālie zonējumi un plānotās izmaiņas salīdzinājumā ar spēkā esošo teritorijas plānojumu(skat. 8.nodaļu).

Teritorijas plānojumā iekļautās izmaiņas, kas nerada būtisku ietekmi uz izvirzītajiem vides aspektiem, SIVN netiek apskatītas.

SIVN ir veidots kā stratēgisks instruments, tāpēc kopējā novērtējumā nav iekļauta pārlieku detalizēta un specifiska informācija, kas neattiecas uz izvirzītajiem būtiskajiem vides aspektiem un galvenajiem ietekmējošajiem procesiem.

3.4. Sabiedrības līdzdalība

Teritorijas plānojuma un Vides pārskata sagatavošanas ietvaros iedzīvotājiem, sabiedriskajām organizācijām un institūcijām ir bijusi pieejama informācija par izstrādes gaitu. Oficiālie paziņojumi par publisko apspriešanu un ar teritorijas plānojuma saistītie dokumenti tika publicēti gan Babītes novada mājas lapā (www.babite.lv), gan Babītes novada pašvaldības informativajā izdevumā "Babītes ziņas".

Ar teritorijas plānojuma redakcijas un Vides pārskata materiāliem bija iespēja iepazīties:

- interneta portālā https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_6460;
- Babītes novada pašvaldības administrācijas ēkā Centra ielā 4, Piņķos, Babītes pagastā, Babītes novadā;
- klātienē – Babītes novada pašvaldības Plānošanas un būvniecības daļā Centra ielā 4, Piņķos, Babītes pagastā, Babītes novadā, 5. kabinetā, apmeklētāju pieņemšanas laikā pirmdienās no 08:30 līdz 18:00 un ceturtdienās no 8:30 līdz 18:00.

Rakstiskus priekšlikumus varēja iesniegt:

- elektroniski portālā https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_6460 vai sūtot uz e-pastu dome@babite.lv;
- nosūtīt pa pastu vai iesniegt Babītes novada pašvaldībai, Centra ielā 4, Piņķos, Babītes pagastā, Babītes novadā, LV-2107.

Publiskā apspriešana norisinājās no 22.01.2019. līdz 05.03.2019. Publiskās apspriešanas sanāksmes notika:

- 07.02.2019. plkst.17:00, Babītes novada pašvaldības Kultūrizglītības centrā, Jūrmalas ielā 14A, Piņķos, Babītes pagastā, Babītes novadā, LV-2107;
- 21.02.2019. plkst.17:00, Babītes novada pašvaldības Kultūrizglītības centra filiālē Salas pagastā, "Vietvalži", Spuņciemā, Salas pagastā, Babītes novadā, LV-2105 (Tika pārcelta uz 04.03.2019. plkst. 17:00);
- 28.02.2019. plkst.17:00, Daudzfunkcionālajā sociālo pakalpojumu centrā "Babīte", Liepu alejā 17, Babītē, Babītes pagastā, Babītes novadā, LV-2101.

No sabiedrības sabiedriskās apspriešanas laikā komentāri un priekšlikumi par Vides pārskatu netika saņemti.

Sabiedriskās apspriešanas ietvaros Vides pārskats tika nodots komentāru sniegšanai institūcijām. Saņemtie atzinumi un komentāri ir apkopoti 1. un 2.pielikumā.

4. Esošā vides stāvokļa apraksts

Nemot vērā VPP2020 definētos mērķus un uzdevumus tika vērsta uzmanība uz problemātiskajiem vides aspektiem un novērtēta esošā situācija. Īpaši tika pievērsta uzmanība šajā SIVN izvirzītajiem vērtēšanas aspektiem (skat. 3.3. nodaļu) un noteicošajām saimnieciskajām darbībām, kas tos ietekmē.

Kā galvenie vides aspekti, kas tiek vērtēti, ir gaisa kvalitāte, trokšņa līmenis, ūdens kvalitāte, atkritumu apsaimniekošana, piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas, derīgo izrakteņu ieguves un karjeru izstrādes teritorijas.

4.1. Gaisa kvalitāte

Lai raksturotu gaisa kvalitāti, normatīvajos aktos noteiktas robežvērtības vairākām vielām vai parametriem: SO₂, NO₂ (NO_x), PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, O₃, benzols, CO, As, Cd, Ni, benz(a)pirēns. Kā vēl viens būtisks gaisa kvalitāti raksturojošs parametrs ir smakas, ko regulē normatīvie akti [8]. Taču smakas var veidoties no daudz dažādām vielām, kuras individuāli bieži vien ir grūti identificēt un kuras katru atsevišķi normatīvie akti var arī nereglamentēt. Vēl iespējami citi gaisa kvalitātes traucējumi, kurus normatīvie akti nereglamentē (vizuāli redzami putekļi, kuru daļījas lielākas par 10 µm, ziedputekšņi, citas vielas).

Savukārt gaisa kvalitāti ietekmējošos avotus parasti klasificē kā mobilus (autotransports, dzelzceļa transports, aviācijas transports) vai stacionārus (siltuma ražošanas avoti, rūpnieciskie emisiju avoti, u.c.).

Stacionārie piesārņojuma avoti

Izmantotais kurināmais Babītes novadā ir uzskaits 1. tabulā.

1. tabula

Izmantotais kurināmais Babītes novadā [5]

Kurināmā veids	2015		2016		2017	
	Iekārtu skaits	Patēriņš	Iekārtu skaits	Patēriņš	Iekārtu skaits	Patēriņš
Dabas gāze (tūkst. m³)	9	1180,109	10	1327,653	8	1247,177
Dīzeldegviela (t)	1	7,5	1	8,3	1	7,9
Koksne (t)	3	184,72	2	159,6	1	86,03
Malka (t)	7	1119,76	1	40	1	38
Šķelda (t)	2	836,5	2	836,5	2	841,4
Sašķidrinātā gāze (t)	3	75,735	-	-	-	-

Butāna, Oglekļa dioksīda un Slāpeķļa dioksīda izmešu apjoms ir pieaudzis, ja salīdzina 2015.–2017. gada datus. Daļēji PM₁₀ un Slāpeķļa oksīdu (NO_x) emisijas ir ievērojami samazinājušās, atbilstoši par 70 % un 88 % procentiem. Precīzāk skatīt 2. tabulā.

2. tabula

Izmešu daudzums (tonnas/gadā) Babītes novadā [5]

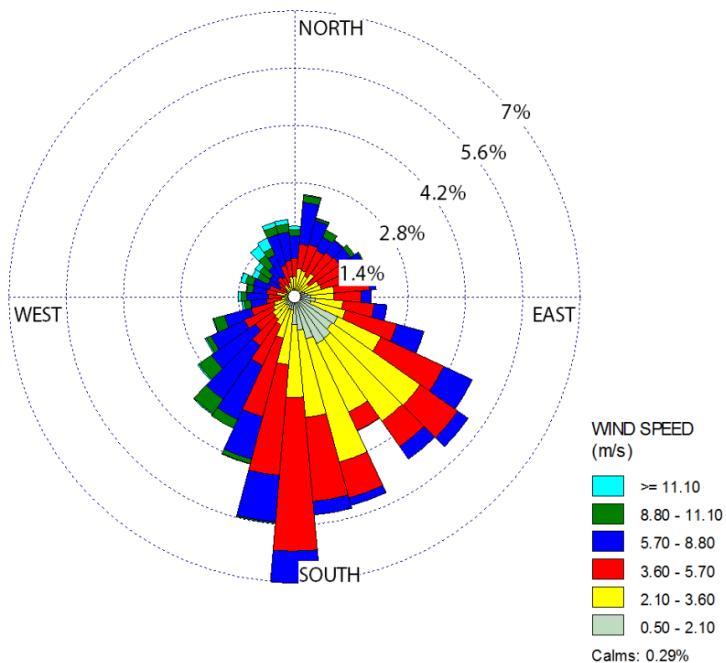
	2015	2016	2017
1, 2-Propāndiols (1, 2-Propilēnglikols)	0,0295	0,018	0
Benzīns	0,19624458	0,200715	0,178591
Butanolis (butilspirts)	0,0885	0,054	0
Butilacetāts	0,2212	0,135	0
Butāns	0,0001	0,00239	0,003503
Cietās izkliedētās daļījas	0,595882	0,696002	0,276

	2015	2016	2017
Etilacetāts	0,1032	0,133	0,087
Gaistošie organiskie savienojumi (GOS)	4,516	3,977	4,802
Oglekļa dioksīds	5641,7413	5841,574	5882,705
Oglekļa oksīds	16,6637	12,4171	12,015
PM10[i]	3,81753	1,202	1,158
PM2, 5[ii]	0,2203	0,119	0,121
Petroleja	0,02599085	0,027624	0,027012
Propāns	0,0001	0,003536	0,005254
Slāpekļa dioksīds	5,91747	5,662686	6,2217
Slāpekļa oksīdi (NO_x)	1,612	0,221	0,195
Smakas (ouE/g)	0	0	19069037271
Sēra dioksīds	0,00001	0,00001	0
p-Ksilols (para-ksilols, 1, 4-dimetilbenzols)	0,0738	0,045	0

2017. gadā darbību novadā uzsāka SIA "Dizaina un poligrāfijas nams", kas ir galvenais smaku radītājs pēc VSIA "Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" datiem.

Valsts vides dienesta Lielrīgas RVP ir izsniegusi atļauju B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.RI14IB0068 uzņēmumam SIA "Eko Terra", kuras darbība ir noteikūdeņu dūļu un tādu atkritumu apglabāšanas, uzglabāšanas vai kompostēšanas vietas, kuri saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav pielīdzināmi bīstamajiem atkritumiem. Šī darbība atrodas Vārnukrogā, Jūrmalā. SIA "Eko Terra" atļaujas pielikumā norādītajā Jūrmalas pašvaldības viedoklī ir uzsvērtas sūdzības par traucējošu smaku. Tādam pašam mērķim ir izsniegtā atļauja Nr.RI12IB0013 uzņēmumam SIA "Rīgas ūdens", kura darbība atrodas blakus teritorijā, tomēr tajā nav norādītas smaku emisijas.

Nemot vērā Daugavgrīvas meteostacijas 2014. gada datus, valdošie vēji ir dienvidu virzienā (skat. 1. attēlu.), tad traucējošas smakas var izplatīties Babītes novadā.

1. attēls. Vēja roze Daugavgrīvas stacija. 2014.gads.

2018. gada maijā tika veikti smaku mērījumi Spilves ciemā un konstatētas 9 OUE/m^3 smaku vienības pie normas 5 OUE/m^3 , tādējādi Lielrīgas reģionālā vides pārvalde sastādījusi pārbaudes aktu un smaku protokolu. [6] Lielrīgas reģionālā vides pārvalde un Babītes novada pašvaldība saņēmusi paskaidrojumu no SIA "Rīgas ūdens" par neatliekamajiem pasākumiem traucējošo smaku ierobežošanai Vārnukrogā, kā arī pasākumu plānu par tālākajām rīcībām, kas novērstu traucējošo smaku izplatību. [7]

Mobilie piesārņojuma avoti

Babītes novada teritoriju šķērso trīs Latvijas galvenie autoceļi, viens reģionālais autoceļš, kā arī dzelzceļa līnija Rīga - Tukums, tādējādi mobilie piesārņojuma avoti ir vieni no būtiskākajiem gaisa kvalitātes ietekmējošiem faktoriem.

Novada teritoriju šķērso valsts nozīmes autoceļa A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils- Babīte) posmi (A8 - A9, A9 - A10, A10 – Babīte), A9 Rīga (Skulte) – Liepāja posmi (A5 - Kalnciems (P99), Kalnciems (P99) - P98) un A10 Rīga- Ventspils posmi (Rīga - A5, A5 – Jūrmala, Jūrmalas robeža - pagrieziens uz Sloku, Jūrmala - Ķemeru pagrieziens) un reģionālā autoceļa P101 Kalnciems – Kūdra posms (A9 - A10).

Līdz šim gaisa piesārņojuma monitorings un gaisa kvalitātes novērtējums saistībā ar autotransporta radīto piesārņojumu Babītes novada teritorijā nav veikts. Autotransporta radītais piesārņojuma līmenis ir tieši proporcionāls satiksmes intensitātei. Galvenās autotransporta radītās emisijas ir NO_x , PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$, CO, SO_2 , oglūdeņraži. Balstoties uz satiksmes intensitātes izmaiņām, var veikt secinājumus par gaisa kvalitātes izmaiņām Babītes novadā.

Lai izvērtu gaisa kvalitātes iespējamās izmaiņas, tika novērtēta satiksmes intensitāte uz galvenajiem autoceļiem. 3. tabulā ir apkopoti 2015., 2016. un 2017. gada satiksmes intensitātes dati uz galvenajiem autoceļiem, kas šķērso Babītes novada teritoriju.

3. tabula

Vidējā diennakts satiksmes intensitāte 2015. – 2017.gadā [8]

A5 ceļa posmi			
	2015	2016	2017
A8 - A9	8764	10464	11189
A9 - A10	17301	19108	19407
A10 - Babīte	13210	14168	16201
A9 ceļa posmi			
A5 - Kalnciems (P99)	5324	6567	6960
Kalnciems (P99) - P98	5248	6184	7104
A10 ceļa posmi			
Rīga - A5	40764	43326	45238
A5 - Jūrmala	36461	37105	38311
Jūrmalas robeža - pagrieziens uz Sloku	12226	11164	11458
Jūrmala - Ķemeru pagrieziens	10872	10203	10546
P101 ceļa posms			
Kalnciems – Kūdra (A9 - A10)	*	1391	1098

*dati publiski nav pieejami

Uz A5 un A9 ceļu posmiem novērojams satiksmes intensitātes pieaugums, A10 posmiem Rīga – A5 un A5-Jūrmala ir pieaugusi transporta plūsma, savukārt posmiem Jūrmalas robeža - pagrieziens uz Sloku un Jūrmala - Ķemeru pagrieziens samazinājums nav būtisks, attiecīgi 6 % un 3%. Arī reģionālajam ceļam P101 ir novērojama satiksmes intensitātes samazināšanās starp 2016. un 2017. gadu (nav pieejami dati par 2015. gadu). Kopumā satiksmes intensitāti Babītes novadā ir vērtējama kā noslogota [9].

Satiksmes intensitāte Babītes novadā ir palielinājusies, līdz ar to arī autotransporta radītais piesārņojuma līmenis pēdējo trīs gadu laikā ir palielinājies. Babītes novada domes uzdevumā ir izstrādāts Babītes novada satiksmes infrastruktūras tematiskais plānojums [10]. Tematiskajā plānojumā ir minēts, ka 2016.gadā ir veikta valsts galvenā autoceļa A10 Rīga - Ventspils posma 36,49 - 37,57 km segas pārbūve, kuras ietvaros Babītes novada teritorijā tika rekonstruēts Lielupi šķērsojošais tilts, tādējādi uzlabojot gan segas nestspēju, gan satiksmes drošību.[11][9]

Babītes novadā 2014. – 2020. gadu periodā notiks valsts galveno autoceļu transporta infrastruktūras attīstība, tādējādi ir plānots veikt autoceļa A10 Rīga – Ventspils posma Priedaine – Ķemeri rekonstrukciju (2016. realizēts projekts) un Ziemeļu koridora 3. un 4.posma precizētā 2.varianta būvniecības projekta turpmāku izstrādi. [11]

Babītes novada teritoriju šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Tukums – Ventspils. Šī dzelzceļa līnijas posmā Torņakalns – Tukums II ir elektrificēta. Novadā šajā dzelzceļa posmā ir dzelzceļa stacija Babīte. Dzelzceļa līnija tiek izmantota gan pasažieru, gan kravas pārvadājumiem. Vilcienu kustības rezultātā rodas atmosfēras gaisa piesārņojums ar putekļiem un izplūdes gāzēm. Būtisku gaisa piesārņojumu veido vilcieni, kas izmanto dīzeļdzinēju vilces jaudu (kravas vilcieni). Elektrisko vilces jaudu izmanto tikai pasažieru vilcieni. VAS „Latvijas Dzelzceļš” ir pieņēmis lēmumu par pāreju uz elektrisko vilci galvenajās dzelzceļa līnijās [13]. Plānotais dzelzceļa elektrificējamas posms, kas ietver arī Babītes novadu, ir dzelzceļa līnija Rīga – Sloka[11]. Prognozējams, ka plānotā VAS „Latvijas Dzelzceļš” dzelzceļa līniju elektrifikācija pozitīvi ietekmēs Babītes novada teritorijas gaisa kvalitāti, jo samazinās vilcieni, kas izmanto dīzeļdzinēju vilces jaudu un palielinās elektriskās vilces jaudas vilcienu īpatsvars.

Secinājumi

Babītes novada teritoriju šķērso valsts galvenie autoceļi A5, A9 un A10 un vilcienu kustības dzelzceļa līnija (Rīga – Tukums – Ventspils), kas ir vieni no galvenajiem gaisa piesārņojuma avotiem. Plānojot teritorijas izmantošanas iespējas Babītes novadā, ir nemts vērā objektu novietojumu attiecībā pret lineārajiem piesārņojuma avotiem.

Teritorijās, kur iespējama paaugstināta gaisa piesārņojuma koncentrācija no jau esošiem piesārņojuma avotiem (autotransports, dzelzceļš, aviācijas transports), ieteicams ierobežot jaunus stacionārus piesārņojuma avotus.

Babītes novada daļa robežojas ar Priedaines teritoriju Jūrmalā, kurā ir paaugstināta smaku koncentrācija no notekūdeņu dūņu un tādu atkritumu apglabāšanas, uzglabāšanas vai kompostēšanas vietas. SIA “Rīgas ūdens” ir informējis Babītes novada pašvaldību par neatliekamajiem pasākumiem traucējošo smaku ierobežošanai Vārnukrogā, kā arī pasākumu plānu par tālākajām rīcībām, kas novērstu traucējošo smaku izplatību.

Iz identificētas teritorijas, kurās būtu jānosaka jaunu smaku avotu ierobežojumi, lai nepastiprinātu summāro koncentrāciju.

4.2. Trokšņa līmenis

MK noteikumos Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (2014.gada 7.janvāris) ir definēti vides trokšņa robežlielumi apbūves teritorijās pēc to izmantošanas funkcijas (skat. 4. tabulu). Balstoties uz noteiktajiem robežlielumiem, šajā nodaļā tiek izvērtēts trokšņa līmenis Babītes novada teritorijā.

4. tabula

Vides trokšņa robežlielumi [12]

A�ūves teritorijas izmantošanas funkcija	Trokšņa robežlielumi		
	L _{diena} (dB(A))	L _{vakars} (dB(A))	L _{nakts} (dB(A))

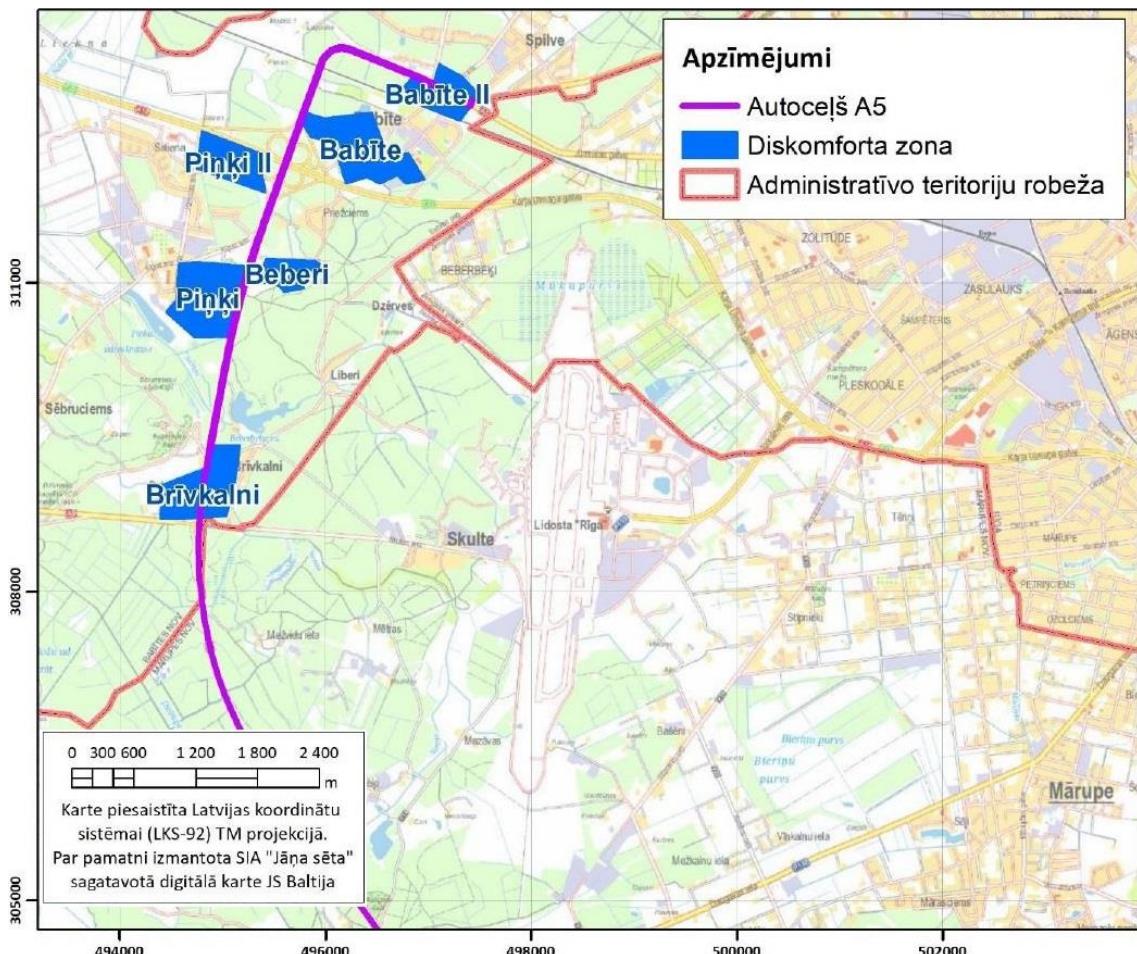
Individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju, bērnu iestāžu, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves teritorija	55	50	45
Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	60	55	50
Publiskās apbūves teritorija (sabiedrisko un pārvaldes objektu teritorija, tai skaitā kultūras iestāžu, izglītības un zinātnes iestāžu, valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu un viesnīcu teritorija) (ar dzīvojamo apbūvi)	60	55	55
Jauktas apbūves teritorija, tai skaitā tirdzniecības un pakalpojumu būvju teritorija (ar dzīvojamo apbūvi)	65	60	55
Klusie rajoni apdzīvotās vietās	50	45	40

Kā nozīmīgākie trokšņa avoti Babītes novadā ir valsts nozīmes autoceļi (A5 (Rīgas apvedceļš (Salaspils—Babīte)), A9 (Rīga (Skulte)—Liepāja) un A10 (Rīga—Ventspils)), reģionālais autoceļš P101 (Kalnciems – Kūdra), kā arī dzelzceļa līnija Rīga - Tukums.

VAS „Latvijas Valsts ceļi”, atbilstoši likuma „Par piesārņojumu” noteiktajam, ir izstrādājis un apstiprinājis trokšņa stratēģiskās kartes valsts autoceļu A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils – Babīte) un A10 Rīga – Ventspils posmiem, uz kuriem satiksmes intensitāte ir vairāk nekā 3 miljoni transportlīdzekļu gadā. [13] Dokumenta izstrādes laikā tika identificētas apdzīvotas teritorijas autoceļu tuvumā, kur konstatēta nozīmīga vides trokšņa piesārņojuma rādīta ietekme. Šādas vietas tiek sauktas par akustiskā diskomforta zonām un tās nosaka, ņemot vērā summāro vides trokšņa piesārņojuma līmeni un iedzīvotāju blīvumu. [14]

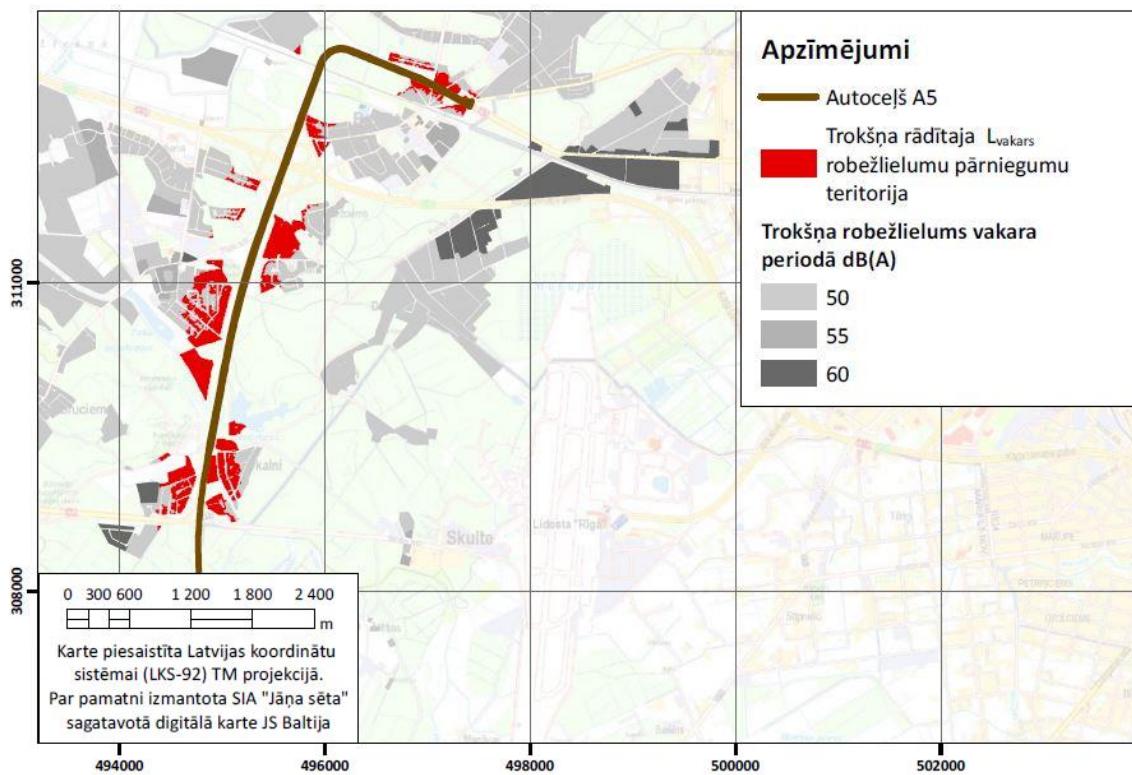
Salīdzinot dienas, vakara un nakts trokšņa robežlielumus, var secināt, ka autotransporta satiksme visu diennakti rada ievērojamu troksni autoceļu A5 un A10 piegulošajās teritorijās.

Autoceļa A5 posma A8 – Babīte kopējā platība, kur trokšņa rādītāja L_{dvn} vērtība pārsniedz 55 dB(A) ir 9.93 km^2 , ietverot diskomforta zonas: Brīvkalni, Piņķi I, Piņķi II, Beberi, Babīte I un Babīte II (skatīt 2. attēlu).

2.attēls. Akustiskā diskomforta zonas autoceļa A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils – Babīte) posma no autoceļa A8 Rīga – Jelgava – Lietuvas robeža (Meitene) līdz Babītei tuvumā. [14]

Trokšņa stratēģiskās kartēs noteiktie trokšņa līmeņa pārsniegumi ir balstīti uz MK 2014.gada 7.janvāra noteikumiem Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (skat. 4. tabulu). Autoceļa A5 posma A8 - Babīte tuvumā, ņemot vērā teritorijas lietošanas funkciju, novērtējuma periodu un summējot aprēķinātās platības, vislielākā teritorijas platība, kurā pārsniegti trokšņa robežlielumi, konstatēta individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju, bērnu iestāžu, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves teritorijā vakara periodā, bet vismazākā – daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijā dienas periodā. [15] Trokšņa rādītāja L_{vakars} robežlielumu pārsniegumu teritoriju grafisko attēlojumu autoceļa A5 pieguļošajās teritorijās skatīt 3.attēlā. [15]

3. attēls. Trokšņa rādītāja L_{vakars} robežielumu pārsniegumu teritorija autoceļa A5 pieguļošajās teritorijās. [15]

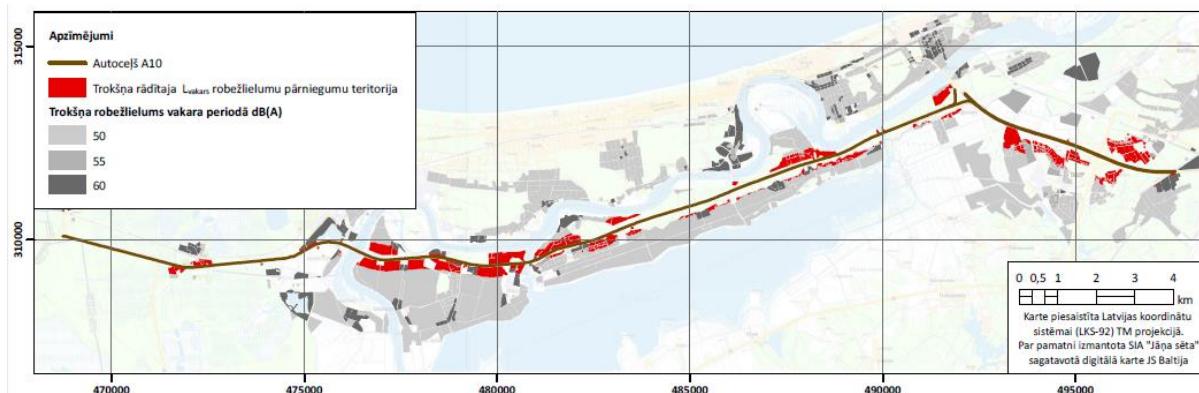
Kopējā platība autoceļa A10 posma Rīga – Ķemeru pagrieziens apkārtnē, kur trokšņa rādītāja L_{dn} vērtība pārsniedz 55 dB(A), ir $16,49 \text{ km}^2$, ietverot diskomforta zonas: Babīte, Saliena, Piņķi II un Spuņciems (skat. 4. attēlu).

4. attēls. Akustiskā diskomforta zonas autoceļa A10 Rīga – Ventspils tuvumā. [14]

Autoceļa A10 posma Rīga – Ķemeru pagrieziens tuvumā, ņemot vērā teritorijas lietošanas funkciju, novērtējuma periodu un summējot aprēķinātās platības, vislielākā teritorijas platība, kurā pārsniegti trokšņa robežielumi, konstatēta individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju, bērnu iestāžu, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves teritorijā vakara periodā, bet vismazākā – daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijā dienas

periodā. Trokšņa rādītāja L_{vakars} robežielumu pārsniegumu teritoriju grafisko attēlojumu autoceļa A10 pieguļošajās teritorijās skatīt 5. attēlā.

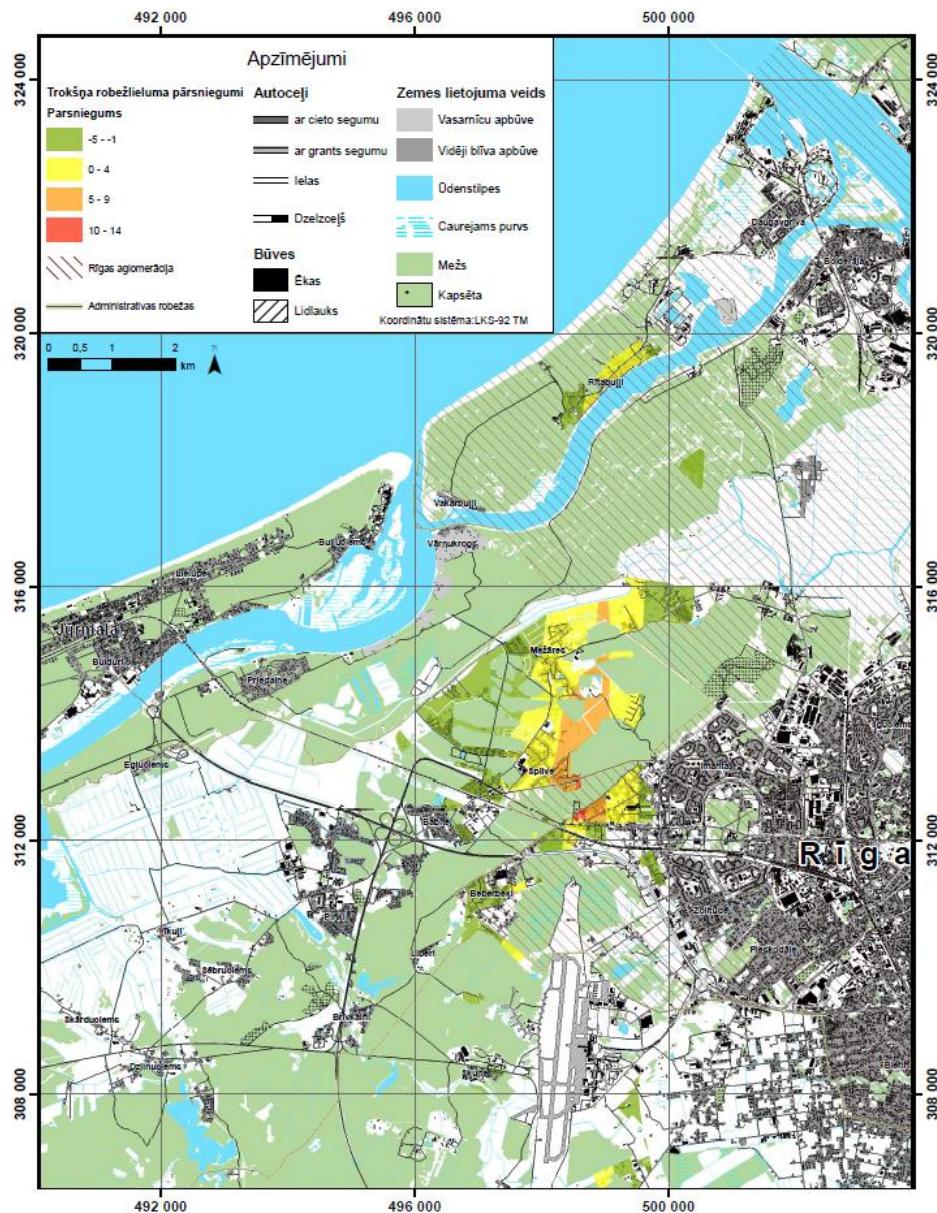

5. attēls. Trokšņa rādītāja L_{vakars} robežielumu pārsniegumu teritorija autoceļa A10 pieguļošajās teritorijās. [16]

Rīcības plānā vides trokšņa samazināšanai valsts autoceļu posmiem 2019.-2023. gadam (Rīcības plāns) akustiskā diskomforta zonas ir iedalītas divās daļās - 1. prioritātes zonas, kur dominējošais apbūves apjoms veidots līdz 2004. gadam un 2. prioritātes zonas, kurās dominējošais apbūves apjoms veidots pēc 2004. gadam. Šim zonām ir veikts troksni samazinošo pasākumu izvērtējums un analizēts to atmaksāšanās laiks. Atmaksāšanās laiks nepārsniedz 20 gadus (pieņemtais pasākumu ekspluatācijas laiks) pasākumiem, kas plānoti akustiskā diskomforta zonās "Piņķi" (1.prioritāte) un "Beberi" (2.prioritāte). Realizējot trokšņa samazināšanas pasākumus akustiskā diskomforta zonās, ieguvumi sabiedrības veselībai, kas saistīti ar trokšņa piesārņojuma līmeņa samazināšanu, būs lielāki nekā investīcijas, kas nepieciešamas pasākumu ieviešanai. Pārējās akustiskā diskomforta zonās plānoto trokšņa samazināšanas pasākumu ieviešana šobrīd nav ekonomiski pamatota, jo ieguvumi sabiedrības veselībai, kas saistīti ar trokšņa piesārņojuma līmeņa samazināšanu, būs mazāki nekā investīcijas, kas nepieciešamas pasākumu ieviešanai. [14]

VAS "Latvijas dzelzceļš" kā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam, atbilstoši likuma Par piesārņojumu 18.1 pantam, ir jāizstrādā trokšņa stratēģiskās kartes dzelzceļa līniju posmiem, kur vilcienu satiksmes intensitāte pārsniedz 30 000 vilcienu sastāvu gadā, tomēr Rīga – Tukums intensitāte ir mazāka, tādēļ šajā posmā stratēģiskās kartes nav izstrādātas.

Starptautiskā lidosta "Rīga" 2017. gada trokšņa izvērtējumā ir noteiktas diskomforta zonas, kurās tiek pārsniegti 4. tabulā norādītie trokšņa robežielumi. Nakts perioda pārsniegumus skatīt 6. attēlā. Lidostas trokšņu pārsniegumi ir divos Babites novada ciemos Mežārēs un Spilvē, tomēr arī Babītes un Dzērvju ciemu teritorijas atrodas tuvu robežvērtībām.

6.attēls. Starptautiskā lidosta "Rīga" noteiktas diskomforta zonas nakts periodā. [17]

Secinājumi

Babītes novada teritoriju šķērso valsts galvenie autoceļi A5, A9 un A10, vilcienu kustības dzelzceļa līnija (Rīga – Tukums – Ventspils), kā arī to starptautiskās lidostas "Rīga" gaisa kuģu pacelšanās un nosēšanās koridoru teritorija, kas ir būtisks faktors un ir jāņem vērā teritorijas plānojuma izstrādē, īpaši uzmanību pievēršot noteiktajām akustiskā diskomforta zonām.

Neapbūvētajās teritorijās, kas atrodas tiešā autoceļu tuvumā satiksmes radītais troksnis pārsniedz trokšņa robežielumus. Šīs teritorijas tādēļ nav ieteicams izmantot dzīvojamajai apbūvei.

Aizsargjoslu kartē ir saglabātas starptautiskās lidostas "Rīga" pacelšanās un nolaišanās koridoru teritorijas, lai informētu par iespējamo trokšņa diskomfortu.

Teritorijās, kur novērots paaugstināts trokšņa līmenis no jau esošiem trokšņa avotiem, ieteicams ierobežot jaunu stacionāru trokšņa avotu izveidi.

4.3. Ūdens kvalitāte

Lielupes baseins

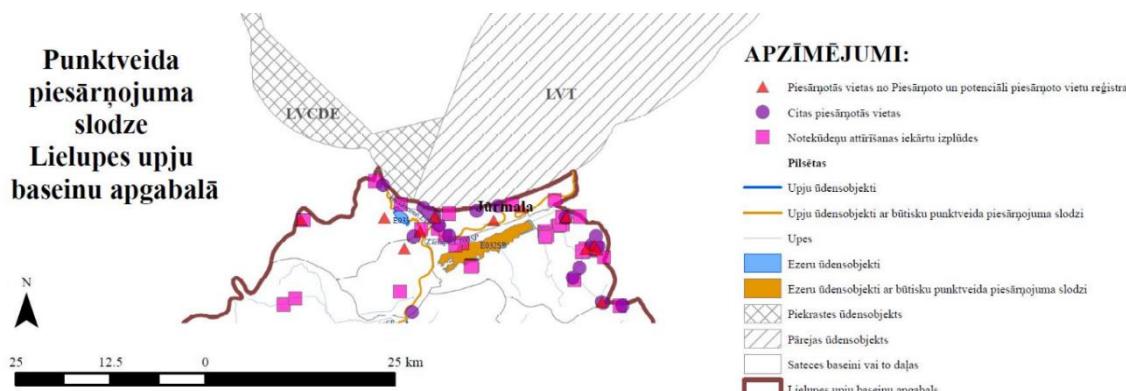
Saskaņā ar Lielupes upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānu 2016. – 2021. gadam, Babītes novads ietilpst divu ūdensobjektu teritorijās (skat. 5. tabulu) [18].

5. tabula

Ūdensobjekti Babītes novadā saskaņā ar Lielupes upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānu 2016. – 2021. gadam [18]

Nr.p.k.	Kods	Nosaukums
1.	E032SP	Babītes ezers
2.	L100SP	Lielupe

Lielupes upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānā ir norādīta ietekme uz ūdensobjektiem¹ Babītes ezers un Lielupe no piesārņotām un potenciāli piesārņotām vietām, kuras iekļautas reģistrā [18] [19]. Ūdensobjekta Babītes ezers tiešā tuvumā atrodas 2 DUS/GUS, 2 naftas bāzes, 1 veca atkritumu izgāztuve un 1 lidlauks, kas rada lokālu naftas produktu piesārņojumu gruntsūdeņos, kura ietekme tiek uzskatīta par nebūtisku. Savukārt ūdensobjekta Lielupe tiešā tuvumā atrodas 4 DUS/GUS un 1 veca atkritumu izgāztuve, kur radītā ietekme, atbilstoši kritērijiem, vērtējama kā būtiska – potenciāli piesārņoto vietu skaits, izvietojums un piesārņojums, naftas produkti gruntsūdeņos un gruntī, iespējama Lielupes piesārņošana ar naftas produktiem, BTEX 22 mg/l. Punktveida piesārņojuma slodzi Lielupes upju baseina apgabalā skatit 7. attēlā. [18]

7.attēls. Punktveida piesārñojuma slodze Lielupes upju baseinā. [18]

Ūdensobjektos Lielupe un Babītes ezers ir konstatētas paaugstinātas biogēno elementu (N_{kop} un P_{kop}) koncentrācijas, salīdzinot ar labai un augstai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošajām robežvērtībām [18].

Atbilstoši MK 2011. gada 31. maija noteikumiem Nr.418 "Noteikumi par riska ūdensobjektiem", Babītes ezers un Lielupe ir riska ūdensobjekti, kuru būtiskākie riska cēloņi punktveida piesārñojums (noteikudeņos esošie biogēni un piesārņotas vietas), izkliedētais piesārñojums, hidromorfoloģiskie pārveidojumi un plūdu risks. [20]

Atbilstoši Latvijas teritorijas iedalījumam pazemes ūdensobjektos, Babītes novads skar pazemes ūdensobjekta D4 teritoriju. Lielupes baseina apgabala apsaimniekošanas plānā (2015.gads) ir novērtēts, ka pazemes ūdensobjektu D4 ķīmiskā kvalitāte ir laba. [18]

¹ Pēc Ūdens apsaimniekošanas likumā dotās definīcijas "virszemes ūdensobjekts" ir nodalīts un nozīmīgs virszemes ūdens hidrogrāfiskā tīkla elements: ūdenstece (upe, strauts, kanāls vai to daļa), ūdenstilpe (ezers, diķis, ūdenskrātuve vai to daļa), kā arī pārejas ūdeņi vai piekrastes ūdeņu posms.

Babītes novadā nav reģistrētu un labiekārtotu oficiālo peldvietu, tomēr ir viena neoficiālā peldvieta Piņķu ūdenskrātuvē, kurā 2015. – 2018. gadā Veselības inspekcijas slēdziens - peldēties ir atļauts. [21] Rekreācijai novada iedzīvotāji izmanto arī Lielupes piekrasti, mākslīgās ūdenskrātuves un Babītes ezeru.

Notekūdeņu attīrišanas iekārtas

Babītes novadā ir vairāki ūdens piegādātāji - SIA "Babītes siltums", SIA "Ekolinks", SIA "Dravnieki 1", biedrība "Sīlukalni" un biedrība "Mans ciemats". SIA "Babītes siltums" ir lielākais ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniedzēja Babītes novada teritorijā. Saskaņā ar Valsts statistikas pārskatu "2-Ūdens. Pārskats par ūdens resursu lietošanu" [22] Babītes novadā ir 9 komunālās, individuālās un industriālās noteikūdeņu attīrišanas iekārtas. Trīs atrodas Mežāres ciemā, divas Piņķu ciemā, pa vienai Vīkuļu ciemā, Sēbruciemā un Spuņciemā, kā arī viena individuālā noteikūdeņu attīrišanas iekārta atrodas uzņēmuma SIA "Lāči" teritorijā.

Apkopojums par Babītes novada ūdens bioloģisko attīrišanu ir sniepts 6. tabulā.

6. tabula

Ūdens bioloģiskā attīrišana (tūkst.m³) [18]

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Skaits	13	13	12	13	11	13
Jauda (tūkst.m ³ /dnn)	1525,6	1515,6	1499,6	1599,6	1544,8	1574,4
Notekūdeņu daudzums	320,395	3336,831*	336,001	383,111	391,45	10496,015*
Pirmējā attīrišana	2,711	3001*	0	3,014	0	0
Otrējā attīrišana	317,684	335,831	336,001	380,097	391,45	10496,0158*
Biogēnu redukcija	0	0	0	0	0	0

*nemot vērā datu korelāciju, iespējama LVGMC sistēmas klūda

Var novērot, ka noteikūdeņu attīrišanas iekārtu jauda nav būtiski mainījusies kopš 2013. gada, savukārt saņemtais noteikūdeņu daudzums ir pieaudzis par ~20 %.

Ūdens paliekošaias piesārņojums

Apkopojums par Babītes novadā paliekošo piesārņojumu ir sniepts 7.tabulā.

7. tabula

Paliekošais piesārņojums [18]

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Piesārņojuma dati*, tūkst. m ³	36,786	47,073	45,217	99,774	81,671	81,897
Suspendētās vielas, t/gadā	3,245	2,808	3,717	7,132	9,965	11,833
BSP ₅ , t/gadā	2,122	1,922	2,312	43,841	9,769	5,289
KSP, t/gadā	19,623	24,534	22,0004	21,866	35,206	34,492
Naftas produkti, t/gadā	0,007	0,015	0,007	0,007	0,017	0,011
SVAV, t/gadā	0,072	0,053	0,0356	0,038	0,054	0,062

*'Piesārņojuma dati' attēlots noteikūdeņu daudzums, kuram ir veikta piesārņojošo vielu noteikšana; BSP₅ - bioķimiskais skābekļa patēriņš; KSP - ķimiskā skābekļa patēriņš; SVAV - Sintētiskās virsmas aktīvās vielas

Var novērot, ka pamatā paliekošais piesārņojuma apjoms laika posmā no 2013. – 2018.gadam ir palielinājies vidēji 25 – 67 %. SVAV (Sintētiskās virsmas aktīvās vielas) apjomam ir tendence samazināties.

Ūdenssaimniecības projekti

Babītes novada teritorijā no 2010. līdz 2015. gadam ir realizēts ūdenssaimniecības projekts „Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Babītē”, kas uzlabo ūdenssaimniecības stāvokli. Projekta realizācijas laikā tika izbūvētas jaunas ūdens attīrišanas iekārtas ar ūdens krājrezervuāru Babītes ciemā (projektētā jauda $675 \text{ m}^3/\text{dnn}$, rezervuāra tilpums – 420 m^3), ūdens attīrišanas iekārtas ar ūdens krājrezervuāru Piņķu ciemā (projektētā jauda $1355 \text{ m}^3/\text{dnn}$, rezervuāra tilpums – 640 m^3), 16.96 km jauni ūdensapgādes tīkli, 13.45 km jauni kanalizācijas tīkli, divpadsmīt jaunas kanalizācijas sūkņu stacijas, daļēji izbūvēts jauns kanalizācijas spiedvads „Babītes ciems – Piņķu ciems” (2.47 km), ierīkoti pieci jauni ūdens artēziskie urbumi (2 – Babītes ciemā un Priežciemā un 3 – Piņķu ciemā), rekonstruēts viens esošais ūdens artēziskais urbums Piņķu ciemā, rekonstruētas divas esošas kanalizācijas sūkņu stacijas (Babītes un Piņķu ciemos), tamponēti seši ūdens artēziskie urbumi (3 – Babītes ciemā un 3 – Piņķu ciemā), kā arī veikta esošā galvenā kolektora rekonstrukcija Piņķu ciemā (0.28 km). [23] [24]

Lai samazinātu plūdu riska draudus Babītes novada teritorijā, ir realizēta Babītes poldera sūkņu stacijas „Babīte” rekonstrukcija, savukārt, lai paaugstinātu lauksaimniecībā izmantojamās zemes kvalitāti, 2014. gadā ir veikta Dzilnupes poldera krājbaseina un pievadkanāla renovācija. [23]

Centralizēta ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma ir pieejama ciemos Babīte, Piņķi, Spilve, Vīkuļi, Mežāres, Sēbruciems, Spuņciems un Priežciems. Pārējos ciemos nav izbūvēta centralizēta ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma, tādējādi ir izveidotas lokālās noteķudeņu attīrišanas sistēmas, piemēram, infiltrācijas akas, par kurām nav pieejama sīkāka informācija.

Dzeramā ūdens kvalitāte

Veselības inspekcijas sniegtajos pārskatos no 2015.-2018.gadam ir sniepta informācija par dzeramā ūdens kvalitāti Babītes novadā (skat. 8.tabulu) [25] [26] [27] [28]

8. tabula

Informācija par dzeramā ūdens kvalitāti Babītes novadā

Ūdensapgādes sistēma	Ūdensapgādes uzņēmums	Parauga ņemšanas vieta	2015		2016		2017		2018		Konstatētās neatbilstības			
			Piegādātā ūdens daudzums m ³ /dnn	Patēriētāju skaits	Piegādātā ūdens daudzums m ³ /dnn	Konstatētās neatbilstības	Piegādātā ūdens daudzums m ³ /dnn	Patēriētāju skaits	Piegādātā ūdens daudzums m ³ /dnn	Patēriētāju skaits				
Piņķu ūdensapgādes sistēma	SIA "Babītes siltums"	PII Saimīte, virtuves krāns, Rīgas iela 7, Piņķi	550	3550	Sulfāti 268 mg/l	550	3550	Sulfāti 268 mg/l	490	3500	-	550	3500	mangāns 0,09 mg/l
Babītes ūdensapgādes sistēma	SIA "Babītes siltums"	Babītes PII, virtuves krāns, Priežu iela 1, Babīte	125	950	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Babītes ūdensapgādes sistēma	SIA "Babītes siltums"	Privātā sākumskola un bērnudārzs "Vinnijs", virtuves krāns, Priežu iela 3, Babīte	-	-	-	140	950	-	135	950	-	135	950	-
Babītes ūdensapgādes sistēma	SIA "Babītes siltums"	Salas sākumskolas „Pilādzīši” virtuves krāns, Spuņciems	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79,5	200	sulfāti 481mg/l

2015., 2016. gadā ūdens paraugu ņemšanas vietā PII "Saimīte" un 2018.gadā paraugu ņemšanas vietā „Pilādzīši” tika novērota neatbilstība – palielināta sulfātu koncentrācija (skatīt 8. tabulu).

Sulfātu koncentrācijas palielināšanās gruntsūdeņos ir saistīma arī ar ražošanas procesu emisijām. Kā piemēram, sadegot akmeņoglēm, gaisā izplūst sēra dioksīds, kas saskaroties ar ūdens tvaikiem, ķīmisku reakciju rezultātā veido sērskābi, kura "skābā" lietus vai sniega veidā nonāk augsnē un virszemes ūdeņos, palielinot sulfātu saturu tajos. "Skābā lietus" veidošanās ir vairāk saistīts ar nacionālo un globālo līmeni, līdz ar to novada līmenī sulfātu koncentrācijas samazināšanos dzeramajā ūdenī var samazināt, izmantojot reversās osmozes vai jonu apmaiņas metodes, kā arī veicot ūdens destilēšanu. [29]

2018.gadā ūdens paraugu ņemšanas vietā PII "Saimīte" tika novērota neatbilstība – palielināta mangāna koncentrācija (skatīt 8. tabulu).

Visbiežākais mangāna rādītāju neatbilstības cēlonis ir Latvijas pazemes ūdeņu piesātinājums ar dzelzs savienojumiem, kura atdalīšanai no dzeramā ūdens jāizmanto speciālas tehnoloģijas, kā arī novecojušie ūdens sadales tīkli, kas var pasliktināt iedzīvotājiem piegādātā dzeramā ūdens kvalitāti. [30]

Gruntsūdens līmenis

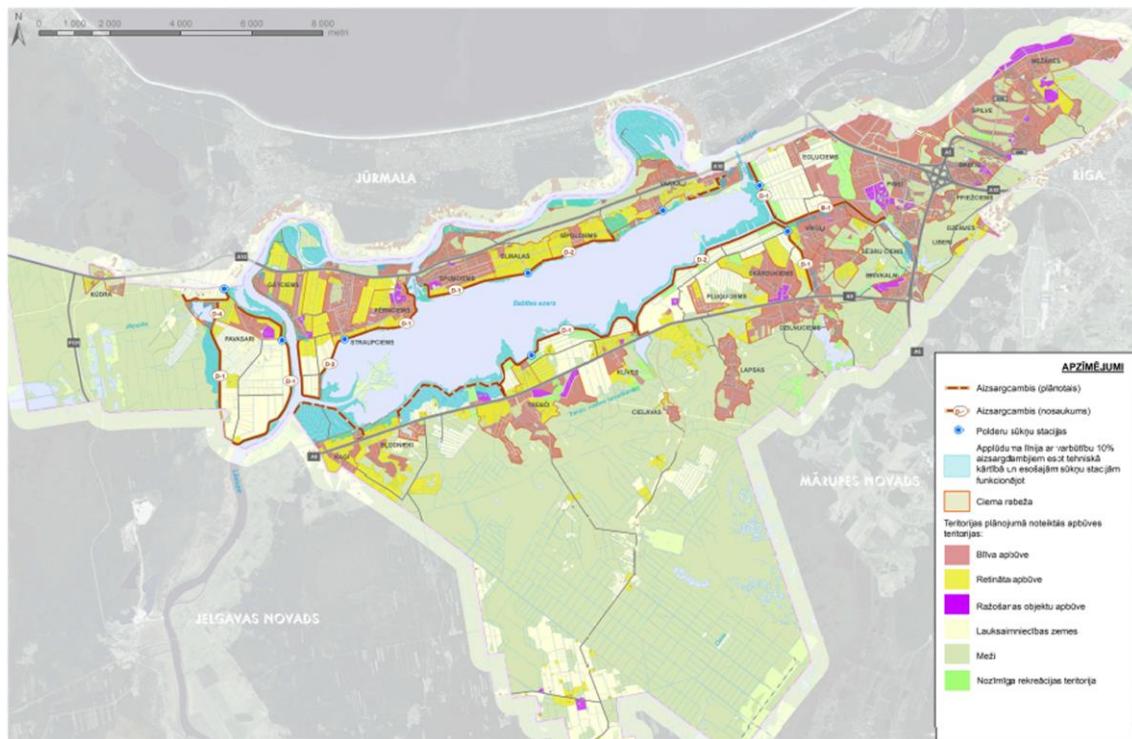
Babītes novada aizsargjoslu, aprobežojumu un meliorācijas attīstības tematiskajā plānojumā ir informatīva karte, kurā identificētas vairākas teritorijas ar augstu gruntsūdens līmeni (skat. 8.attēlu)

8.attēls. Teritorijas ar augstu gruntsūdens līmeni. [31]

Polderu teritorijas

Nozīmīgu Babītes novada teritorijas daļu aizņem polderu teritorijas, kurās ir izvietojušies arī Babītes novada ciemi. Ar polderu aizsargdambju un sūkņu staciju palīdzību izveidotas polderu sistēmas, kas pasargā platības no applūšanas. Ap Babītes ezeru un Lielupes vidusteci ir lielākā polderu koncentrācija Latvijā. [31]

9.attēls. Applūstošās teritorijas. [31]

Applūstošās un plūdu riska teritorijas

Tematiskajā plānojumā noteikts Babītes ezera un Lielupes applūstošās teritorijas applūduma aplēses ūdens līmenis ar varbūtību vismaz reizi 10 gados (ar 10% applūduma varbūtību). Applūstošo teritoriju grafisko attēlojumu skatit 9. attēlā. Aizsargjoslu likums nosaka ierobežojumus teritorijas

izmantošanai un apbūves applūstošajās teritorijās, savukārt tematiskais plānojums šīm teritorijām nenosaka papildus ierobežojumus. [31]

Babītes ezera polderu teritorijas ir viena no piecām Lielupes upju baseina apgabala nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijām. Tematiskajā plānojumā ir izvērtēta un noteikta applūduma līnija ar varbūtību 1% (reizi 100 gados) aizsargdambjiem esot tehniskā kārtībā un esošajām sūkņu stacijām optimāli funkcionējot, applūduma līnija ar varbūtību 1% (reizi 100 gados) aizsargdambju avārijas gadījumā, applūduma līnija ar varbūtību 1% (reizi 100 gados) izbūvējot Gātupes un Bļodnieku polderu sūkņu stacijas un atjaunojot aizsargdambjus. Detalizētāku informāciju skatīt Babītes novada aizsargjoslu, aprobežojumu un meliorācijas attīstības tematiskajā plānojumā. [31]

Secinājumi

Ņemot vērā, ka apbūves teritoriju platība palielinās un centralizēto un kanalizācijas sistēmu jauda nav mainījusies, tuvākajā laikā prognozējams, ka jaudas nepietiekamība var radīt ūdenssaimniecības problēmas.

Pašvaldībai jānodrošina decentralizēto kanalizācijas sistēmu reģistra izveidi un uzturēšanu par pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajām decentralizētajām kanalizācijas sistēmām, atbilstoši 2017. gada 27. jūnija Ministru kabineta noteikumus Nr. "Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu".

Ūdenssaimniecības attīstības plānošanā ir ļemtas vērā aizsargjoslu, aprobežojumu un meliorācijas attīstības tematiskā plānojuma rekomendācijas.

4.4. Atkritumu apsaimniekošana

Babītes novada pašvaldības teritorijā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzēji ir AS „Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums” un SIA „Eco Baltia Vide”. Dalītā atkritumu vākšana tiek organizēta Babītes ciemā 4 vietas, Piņķu ciemā – 3 vietas, Spuņciemā, Beberos un Mežārēs – katrā pa vienai vietai. [32] [33]

VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" sagatavotajos valsts statistikas pārskatos "Nr.3 – Atkritumi. Pārskats par atkritumiem" par 2015., 2016. un 2017.gadu ir norādīts sadzīves un bīstamo atkritumu daudzums no piesārņojošo darbību veicējiem Babītes novadā (skat. 9. tabulu). [34]

9. tabula

Atkritumu daudzums no piesārņojošo darbību veicējiem Babītes novadā [34]

Gads	Sadzīves atkritumi, t	Bīstamie atkritumi, t
2015	4382,18	56,96
2016	3352,10	42,30
2017	5349,41	70,17

Sadzīves atkritumu daudzums no 2015.-2017. gadam ir mainīgs, tomēr veidojas pieaugums, kas skaidrojams ar iedzīvotāju skaita pieaugumu novadā.

Novada teritorijā atrodas sadzīves atkritumu izgāztuve "Kūdra", kurai 2017. gadā ir veikta rekultivācijas priekšizpēte. [35] Tās ietvaros tika veikti lauka un laboratorijas darbi, kuru rezultātā tika iegūti aktuāli dati par vides stāvokli nerekultivētās izgāztuvēs apkārtnē, potenciāli piesārņoto gruntsūdeņu laboratoriskie rezultāti, dati par ūdens kvalitāti, kā arī dati par bīstamo atkritumu esamību izgāztuvē. [36]

Saskaņā ar veiktajām analīzēm secināms, ka pārsvarā izgāztuvē izvietoti sadzīves atkritumi. Atkritumi nav klasificējami kā bīstamie atkritumi. Atkritumu paraugu laboratorijas analīžu rezultāti, liecina, ka ne viens no rādītājiem nepārsniedz grunts kvalitātes "C" - kritisko robežlielumu. Konstatēts, ka dažās vietās naftas produktu, vara Cu, cinka Zn un niķeli Ni saturs ir lielāks par "B" piesardzības

robežielumu, bet nepārsniedz "C" kritisko robežielumu. Tādēļ konstatētās koncentrācijas nav uzskatāmas par īpaši nozīmīgām, jo nesasniedz pat grunts un augsnes kvalitātes normatīvos noteikto stipra piesārņojuma robežvērtību.

Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, atkritumu esošā izskalošanās ir nebūtiska, atkritumos esošo piesārñojošo vielu saturs un infiltrāta ekotoksiskums ir nebūtisks un neapdraud virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti. Šādi atkritumi klasificējami kā inertie atkritumi, kurus drīkst novietot un glābāt sadzīves atkritumu poligonā.

Salīdzinot 1994. gadā pieejamos datus par virszemes ūdeņu elektrovadītspēju, secināms, ka virszemes ūdeņu piesārņojums ir samazinājies. Virszemes ūdeņi nav stipri piesārnoti.

Konstatēti riski attiecībā uz pazemes ūdens piesārñošanās iespējām, kas riskam pakļauj gruntsūdeņus un Amatas svītas artēziskos ūdeņus. Pazemes ūdens analīžu rezultāti liecina, ka ir konstatēts Amatas horizonta ūdens piesārñojums ar ĶSP un kopējā slāpekli Nkop.. ĶSP lielums un kopējā slāpekļa Nkop. koncentrācija pārsniedz MK noteikumu Nr. 118 10. pielikumā noteikto robežieluma vērtību. Salīdzinājumā ar 1991. - 2002. gadā iegūtajiem datiem, ir novērota tendence, ka piesārñojums samazinās.

SAI "Kūdra" atbilst II kategorijai jeb izgāztuvēs, kuras rada potenciāli vidēju risku vides piesārñojumam. Lai samazinātu izgāztuvēs "Kūdra" radīto, negatīvo ietekmi uz vidi, rekomendēts veikt rekultivācijas darbus.[37]

Secinājumi

Novada ciemos izveidotie dalīto atkritumu vākšanas punkti dod iespēju iedzīvotājiem sniegt savu ieguldījumu vides kvalitātes uzlabošanā. Motivējot iedzīvotājus izmantot atkritumu šķirošanas laukuma pakalpojumus, tiks samazināts gan nelietderīgs resursu patēriņš, gan sadzīves atkritumu un bīstamo atkritumu nelikumīga izvešana, kā piemēram, apkārtnes mežos un ceļmalās.

Lai mazinātu antropogēno slodzi rekreācijas teritorijās, ieteicams pievērst uzmanību atkritumu atbilstošai apsaimniekošanai.

4.5. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas

Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas Babītes un Salas pagastos ir apkopotas 10.tabulā un grafiski attēlotas 10. attēlā.

10. tabula

Potenciāli piesārņotās un piesārņotās vietas Babītes novadā

Nr.p.k.	Reģistrācijas Nr.	Vietas nosaukums	Pašreizējais zonējums	Kopējais aktīvā laika periods (gadi)	Zemes vienības Kadastra apzīmējums	Platība (ha)
Babītes pagasts						
1.	80888/1902	Bijusī DUS un mehāniskās darbnīcas	Tehniskā apbūve	30	80480030158/ 80480030291	0,6138
2.	80488/4373	SIA Lindstorm, veļas mazgātava	Rūpnieciskā zona	-	80480030170	2,94
3.	80488/4016	Babītes kokapstrādes uzņēmuma mehāniskās darbnīcas	Rūpnieciskā apbūve	50	80480040763	1,8097

4.	80488/4009	A/S "Jūras inženierģeoloģija"	Mehāniskās darbnīcas	40	80480040337	2,4
5.	80488/1908*	Kubs E SIA DUS	Tehniskā apbūve	25	80480040050	0,9898
6.	80488/1907*	DUS "Latvijas nafta"	Tehniskā apbūve	25	80480030036	2,5
7.	80488/1906	Lopu ferma SIA "Ozoli Eko"	Lauksaimnieciskā ražošana	35	80480060039	3,95
8.	80488/1905	Bijušās minerālmēslu noliktavas	Ražošanas teritorija	25	80480080065	1,35
9.	80488/1904	Bijusi DUS	Tehniskā apbūve	10	80480120004	28,5
10.	80488/1903	Bijušās mehāniskās darbnīcas un naftas bāze "Spilva"	Tehniskās apbūves teritorija	30	80480040289	2,63
Salas pagasts						
11.	80888/1526	Bijusi DUS	Piemājas saimniecība	30	80880050466	0,26
12.	80888/1527	Bijušais minerālmēslu šķūnis	Jaukta tipa apbūves teritorija	20	80880090054	0,28
13.	80888/1524*	Bijusi sadzīves atkritumu izgāztuve "Kūdra"	Rekultivējama izgāztuve	40	80880010121	1143,59

*Piesārņota vieta

Saskaņā ar Valsts SIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” datiem Salas pagastā ir viena piesārņota un divas potenciāli piesārņotas vietas, savukārt Babītes pagastā ir divas piesārņotas un astoņas potenciāli piesārņotas vietas.

10.attēls. Piesārņoto vietu karte. [19]

Secinājumi

Babītes novada teritorijā atrodas piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas, kuru piesārñojuma koncentrācija laika gaitā varētu būt mainījusies. Veidojot jaunu apbūvi, jāpievērš uzmanība un jāveic priekšizpētes darbi, ja plānotā darbība atrodas piesārnotā, potenciāli piesārnotā vietā vai to tuvumā. Ieteicams veikt pētījumu un izvērtēt iespējamo piesārñojumu un negatīvo ietekmi potenciāli piesārņotajās vietās, kas vecākas par 20 gadiem, kā arī nepieciešamības gadījumā veikt rekultivācijas un/vai sanācījās darbus.

4.6. Derīgo izrakteņu ieguves un karjeru izstrādes teritorijas

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra sagatavotajā derīgo izrakteņu krājumu bilancē par 2016.gadu norādīts, ka Babītes novadā ir divas derīgo izrakteņu atradnes (skat. 11. tabulu).

11. tabula

Derīgie izrakteņi, atradnes, izmantošana un krājumi Babītes novadā [38] [39] [40]

Derīgais izraktenis	Atradnes nosaukums	Izmantošana	Krājumi 2014.g. 1.janvārī, tūkst.m ³	Krājumi 2015.g. 1.janvārī, tūkst.m ³	Krājumi 2016.g. 1.janvārī, tūkst.m ³	Krājumi 2017.g. 1.janvārī, tūkst.m ³
Smilts	Benūžu Dāvji	Būvniecība	206,44	202,80	198,27	Izslēgta no krājumu bilances
Kūdra	Cenas tīrelis	Lauksaimniecība	12865,56	12846,84	12804,79	12790,10

Teritorijas plānojumā ir ņemtas vērā esošās derīgo izrakteņu ieguves vietas un attiecīgi izstrādāti teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. Esošā kūdras ieguves teritoriju teritorijas plānojumā ir noteikta „Mežu teritorija (M)” ar teritorijas papildus izmantošanas veidu – derīgo izrakteņu ieguve (13004).

4.7. Satiksmes drošība

Babītes novadā lielākā daļa satiksmes mezglu uz valsts galvenajiem autoceļiem ir organizēta vienā līmenī, kas kopā ar lielo satiksmes intensitāti rada bīstamību jebkuram satiksmes dalībniekam. VAS “Latvijas Valsts ceļi” izdotajā melno punktu kartē novērojams, ka Babītes novada teritorijā atrodas deviņi melnie punkti - septiņi no tiem uz valsts galvenā ceļa A10 (Rīgas robeža - pieslēgums A5 (15km), A5 pieslēgums (16km), Piņķi (17km), (18km), pieslēgums Lielupes tiltam (20km), Egļuciems (21km), Spuņciems (32km)), divi uz A9 (Pieslēgums A5 (1km), (8km)). [9] [41]

Augstās satiksmes intensitātes dēļ valsts galvenā autoceļa A10 krustojums ar P101 ir bīstams, īpaši veicot kreiso pagriezenu no valsts reģionālā autoceļa P101 uz valsts galveno autoceļu A10 rīta un vakara stundās, jo šajā laikā satiksmes plūsma uz valsts galvenā autoceļa ir gandrīz nepārtraukta abos virzienos. Jūrmalas ielas pieslēguma teritorija valsts galvenajam autoceļam A10 ir bīstama lielā ātruma, intensitātes un satiksmes plānojuma dēļ, jo divām atšķirīgu ātrumu plūsmām jāsamainās, kā arī līdzīga situācija veidojas uz valsts galvenā autoceļa A10, kur ieskrējiena un bremzēšanas joslas, kas paredzētas kustībai uz/no valsts galvenā autoceļa A5, sakrīt. [9]

Babītes novadu šķērso veloceliņš Rīga – Jūrmala, kas atrodas dzelzceļa līnijas Torņkalns – Tukums II aizsargjoslā.

Secinājumi

Plānojot pašvaldības transporta infrastruktūras attīstību, ir ņemts vērā Babītes novada satiksmes infrastruktūras tematiskais plānojums.

4.8. Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt

4.8.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, objekti, mikroliegumi

Latvijā ir vairāk kā 680 ar likumu vai LR Ministru kabineta noteikumiem apstiprinātās īpaši aizsargājamas dabas teritorijas. Katra no tām atbilst kādai no septiņām aizsargājamo teritoriju kategorijām: dabas rezervāti, nacionālie parki, biosfēras rezervāti, dabas liegumi, dabas parki, dabas pieminekļi un aizsargājamo ainavu apvidi. Šīs kategorijas savstarpēji atšķiras ar teritorijas izveidošanas mērķiem, teritorijas platību un dažādu aizsardzības pakāpi – atļautajām un aizliegtajām darbībām.

Veicot tautsaimniecības un teritoriālo plānošanu, zemes ierīcību un meža apsaimniekošanu, visu veidu projektēšanas darbus un rekreācijas pasākumus, jāievēro aizsargājamās teritorijas izvietojums, tās aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī dabas aizsardzības plāns.

Babītes novadā ir vairākas aizsargājamās teritorijas vai to daļas (Ķemeru nacionālais parks, dabas liegums Babītes ezers, dabas liegums Cenas tīrelis, Beberbeķu dabas parks), tai skaitā vairāki valsts nozīmes dabas pieminekļi (dižkoki).

Babītes novada dižkoki (valsts nozīmes un potenciālie) un to atrašanās vietas koordinātas ir apkopotas Pielikumā Nr.3.

Ķemeru nacionālais parks ir Natura 2000 teritorija, daļa teritorijas ietilpst starptautiskas nozīmes mitrājā "Kaņiera ezers", kura platība ir 36 180 ha un tas ir dibināts 1997. gadā. Ķemeru nacionālais parks izveidots, lai saglabātu šīs teritorijas dabas, kultūrvēsturiskās un kurortoloģiskās vērtības, lai aizsargātu minerālūdeņu un ārstniecisko dūņu veidošanās procesus, kā arī veicinātu nenoplicinošu saimniecisko darbību. Bioloģiski ļoti vērtīga teritorija. Nacionālā parka aizsardzības un izmantošanas kārtību, pieļaujamās un aizliegtās darbības nosaka tā individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. [42] [43]

Dabas liegums "Babītes ezers" ir Natura 2000 teritorija, kura platība ir 2 988 ha un kas dibināts 1957. gadā. Viens no nedaudziem lagūnezeriem Latvijā, eitrofs ezers ar bagātīgām parastās niedres, ezera meldra un vilkvāļu audzēm, kā arī ar iegrīmušiem un peldošiem ūdensaugiem. Vērtīgs biotops – mitrās pļavas, kas ir Zemgalē saglabājušās tikai atsevišķos mazos fragmentos gar Lielupi. Konstatētas 7 Putnu direktīvas 1.pielikuma putnu sugas, no tām nozīmīgākās ir pļavu lija, lauku lija, gugatnis, grieze un purva tilbīte. Dabas liegumam ir izdoti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns. [44] [45]

Dabas liegums "Cenas tīrelis" ir Natura 2000 teritorija, kura platība ir 2 133 ha un kas dibināts 1999. gadā. Daļa purva tiek izmantota kūdras ieguvei, taču šai teritorijai ir izcila nozīme augsto purvu, pārejas purvu un distrofu ezeru aizsardzībā. Viens no nedaudzajiem purviem Latvijā, kurā ir gan austrumu tipa (*Betula nana*, *Chamaedaphne calyculata*), gan rietumu (*Trichophorum caespitosum*) tipa purvu pazīmes. Nozīmīga teritorija arī putnu aizsardzībai, sastopamas 10 Latvijā un Eiropā aizsargājamas putnu sugas. Dabas liegumam ir izdoti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns. [46] [47]

Dabas parks "Beberbeķu dabas parks" ir Natura 2000 teritorija, kuras platība ir 275 ha un kas dibināts 1977. gadā. Teritorija izveidota bioloģiski vērtīgu priežu audžu aizsardzībai. Dominē priežu sils un priežu mētrājs, daļu no tiem veido vecas vērtīgas priežu audzes. Dabas parks ir nozīmīga vieta arī galvaspilsētas iedzīvotāju rekreācijai un izglītībai. Dabas parku apsaimnieko „Rīgas meža aģentūra”.

Babītes novada teritorijā ir 14 mikroliegumi meža biotopiem (13 mikroliegumi skuju koku mežam un viens - slapjam melnalkšņu mežam) un četri mikroliegumi putniem (trīs mikroliegumi meža balodim un viens - ūpim), kā arī viens mikroliegums augam - lēzeļa liparei. [48]

Starp Rīgas pilsētas un Babītes novada pašvaldībām ir noslēgts līgums par meža aizsargjoslas noteikšanu ap Rīgas pilsētu, kurā noteikts, ka meža aizsargjoslā iekļauto meža zemju vienīgais īpašnieks ir Rīgas pilsēta un tās kapitālsabiedrība SIA "Rīgas meži". Mežu vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas ap pilsētu teritorijas apgrūtinājums ir noteikts trim objektiem Babītes novada teritorijā - Rīgas pilsētas meža fonda zemes, Silvestra mežs un dabas parkam Beberbeķi. [49]

Babītes novadā ietilpst valsts nozīmes arhitektūras un arheoloģijas pieminekļi, kas norādīti 12. tabulā. [50]

12. tabula

Valsts un vietējas nozīmes arhitektūras un arheoloģijas pieminekļi Babītes novadā

Nosaukums	Atrašanās vieta	Vērtības grupa	Tipoloģijas grupa	Aizsardzības numurs
Piņķu Sv. Nikolaja luterāņu baznīca	Piņķi, Babītes pagasts	Valsts nozīmes	Arhitektūra	8485
Piņķu Sv. Annas luterāņu baznīca	pie Klīvēm, Babītes pagasts	Valsts nozīmes	Arhitektūra	8484
Baznīckalns - kulta vieta	pie Ausmām, Cīrulišiem, Klučiem un Priežkalniem, Babītes pagasts	Valsts nozīmes	Arheoloģija	2081
Romu - Kalniņu apmetne	pie Romiem, Salas pagasts	Valsts nozīmes	Arheoloģija	2131
Nocietinājumu sistēma ar Pluģu skansti	pie Kalnciema šosejas, Babītes pagasts	Vietējas nozīmes	Arheoloģija	2082
Sīpolciema apmetne (Sīpolu kalns)	Sīpolciems, Salas pagasts	Vietējas nozīmes	Arheoloģija	2132

Secinājumi

Īpaši aizsargājamo dabas objektu teritorijās un tiešā to tuvumā netiek plānota apbūves u.c. aktīvas saimnieciskās darbības attīstība, kas varētu ietekmēt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas vērtību saglabāšanu. Līdz šim teritorijas plānojumu atstātā ietekme uz Natura 2000 teritorijām nav būtiska. Teritorijas plānojums ir balstīts uz spēkā esošajiem plānojumiem, līdz ar to prognozējams, ka, ievērojot normatīvajos aktos norādīto, tas arī sekmēs bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un neatstās būtisku negatīvu ietekmi.

Dabas aizsardzības pārvalde 2017. gadā ir uzsākusi ES nozīmes biotopu kartēšanu visas valsts mērogā, lai iegūtu detalizētu un zinātniski pamatotu informāciju par Latvijas dabas vērtībām, kā arī izstrādātu piecus sugu aizsardzības un vismaz 20 dabas aizsardzības plānus. Plānojot grozījumus teritorijas plānojumā būtu nepieciešams pārskatīt īpaši aizsargājamo biotopu teritorijas, saskaņā ar šī kartēšanas projekta rezultātiem.

4.8.2. Ainaviskas teritorijas

Babītes novadā dabas ainavu veido galvenokārt Baltijas jūras dažādas attīstības stadijas un to veidotie nogulumi. Tas atrodas divos Piejūras zemienes līdzenumos – Tīreļu līdzenumā un Rīgavas līdzenumā. Dabas ainava ir stipri pārveidota un pielāgota cilvēka saimnieciskai darbībai galvenokārt ūdeņu apsaimniekošana un pārvaldība, īpaši, Lielupē vairāku gadsimtu garumā.

Galvenās dabas ainavas vērtības iekļauj ūdeņu un mitrzemju ainavu telpas (Babītes ezers un Lielupe ar kanāliem un tām pieguļošām teritorijām un lielās purvaines), mežu telpiskās struktūras

(līdzenuma slapjie meži, kāpu meži un mežu puduri), kāpu grēdas, mākslīgās ūdenskrātuves, dabas elementu un vietu nosaukumi.

Papildus nozīmīgās novada dabas vērtības ir apzinātas dabas izpētes un aizsardzības ietvaros, izveidojot un apsaimniekojot īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. [51]

Plānošanas risinājumu priekšlikumi ciemu attīstībai ir aprakstīti apdzīvojuma struktūras un publisko teritoriju nodrošinājuma tematiskajā plānojumā. [52] Ciemu teritorijas ir plānots gan samazināt, gan paplašināt (Piņķu ciems un Dzilnuciems), tādējādi ietekmējot ciemu attīstību.

Secinājumi

Novada ainavas telpas plānošanā ir ļemas vērā Babītes novada ainavu struktūru tematiskā plānojuma rekomendācijas.

Ciemu attīstības plānošanā ir ļemtas vērā apdzīvojuma struktūras un publisko teritoriju nodrošinājuma tematiskais plānojums.

5. Riska teritorijas un objekti

Ar MK rīkojumu Nr.369 „Par Valsts civilās aizsardzības plānu” 2011.gada 9.augustā tika apstiprināts „Valsts civilās aizsardzības plāns” (MK rīkojums Nr. 581 “Grozījumi “Valsts civilās aizsardzības plānā”, 2014.gada 14.aktobrī), kurā paredzēti preventīvie, gatavības un seku likvidācijas pasākumi praktiski visiem Latvijas valstī iespējamiem apdraudējumu veidiem, ietverot kā dabas, tā tehnogēnās katastrofas.

Saskaņā ar minēto plānu Babītes novadā neatrodas neviens valsts vai reģionālas nozīmes risku radošs objekti.

Civilās aizsardzības plānā ir ietverti Latvijā iespējamie apdraudējuma veidi. Babītes novada teritorijai, kā viens no riskiem ir noteikta plūdu iespējamība Lielupes apkārtnē [53]. Babītes novada teritoriju šķērso Nacionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta risku teritorijas – valsts galvenie autoceļi (A5, A9, A10) un stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa līnija Rīga –Tukums [53].

Secinājumi:

Izstrādājot teritorijas plānojumu ir pievērsta uzmanība iespējamajiem apdraudējuma veidiem un teritorijām, kuras tās skar. Teritorijas plānojumā ir norādītas piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, kā arī polderi un to infrastruktūra.

6. Nulles scenārijs – teritorijas plānojuma neīstenošanas scenārijs

Ja Teritorijas plānojums netiku īstenots, novada teritorijas izmantošana un attīstība netiku veikta atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem teritorijas attīstības plānošanā. Esošais teritorijas plānojums neietver novada teritorijas attīstības esošo potenciālu un aktuālos izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus.

Teritorijas plānojuma izstrādes laikā tika izvērtēta esošā situācija Babītes novadā un novērtētas attīstības tendences. Izstrādes laikā esošie teritorijas funkcionālie zonējumi tika izvērtēti un pielāgotie jauniem, vienotiem zonējumiem. Zonējuma izstrādes procesā tika ievērots pēctecības princips, ņemot vērā esošo situāciju un teritorijas perspektīvo attīstības tendenci. Jaunais teritorijas plānojums veido strukturizētu un vienotu novada redzējumi.

Ja netiku īstenots Teritorijas plānojums, Babītes novada teritorijas plānojums veicinātu sadrumstalotību un haotisku attīstību, tiktu veikti nepārdomāti plānošanas risinājumi un nesistemātiskas darbības, kas kavētu saimnieciskās darbības un infrastruktūras attīstību, novestu pie vides problēmu saasināšanās. Teritorijas plānojuma izstrāde ir nepieciešama, lai plānotu un veidotu vienotu priekšstatu par visu novada administratīvo teritoriju, kā arī aktualizētu izmaiņas likumdošanā, kas attiecas uz vietējo pašvaldību teritorijas plānošanu un attīstību (funkcionālais zonējums, apbūves parametri, prasības teritorijas izmantošanai, teritorijas plānojuma izstrāde teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā utml.).

Secinājumi:

Neīstenojot Teritorijas plānojumu, var prognozēt negatīvu ietekmi uz pašvaldības ekonomisko un sociālo attīstību.

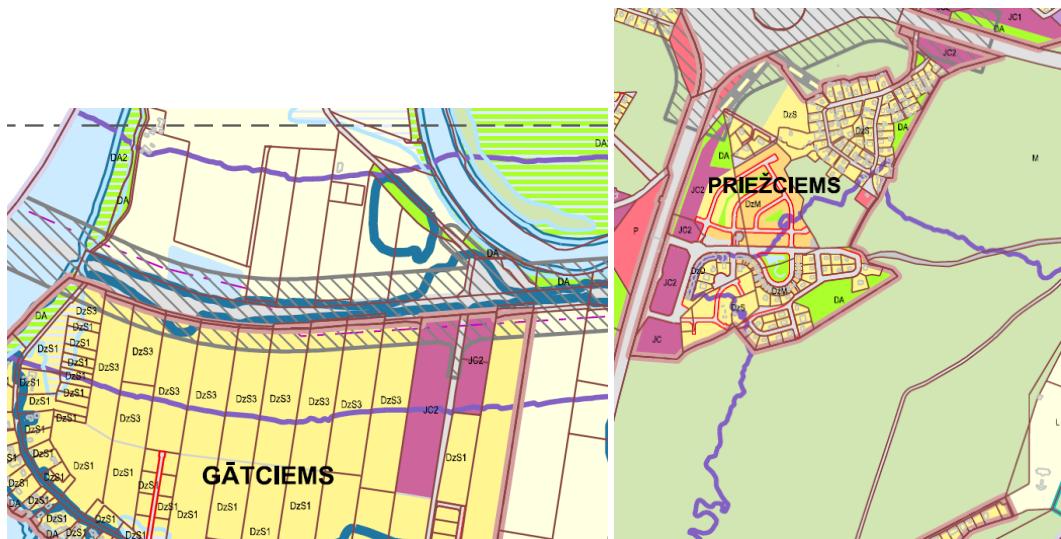
Jaunais Babītes teritorijas plānojums nodrošinās vienotus zonējuma principus un zonējuma apzīmējumus, kā arī vienotus Teritorijas izmantošanas un Apbūves noteikumus.

Tomēr, ja pieņem, ka izveidojas apstākļi, kuru dēļ netiek realizēts šis teritorijas plānojums, prognozējams, ka ūsā un vidējā termiņā tas tomēr neatstātu būtisku ietekmi uz vides stāvokli kopumā novada teritorijā. Vides stāvoklis un tā izmaiņu dinamika lielā mērā saglabātos tāda pati, kā šī teritorijas plānojuma realizācijas gadījumā. Taču, ja esošās problēmas risinošs teritorijas plānojums netiku apstiprināts ilgtermiņā (kas ir ļoti maz iespējams), tad negatīvas ietekmes iepriekš aprakstīto iemeslu dēļ visticamākais varētu rasties.

7. Teritorijas plānojuma alternatīvas

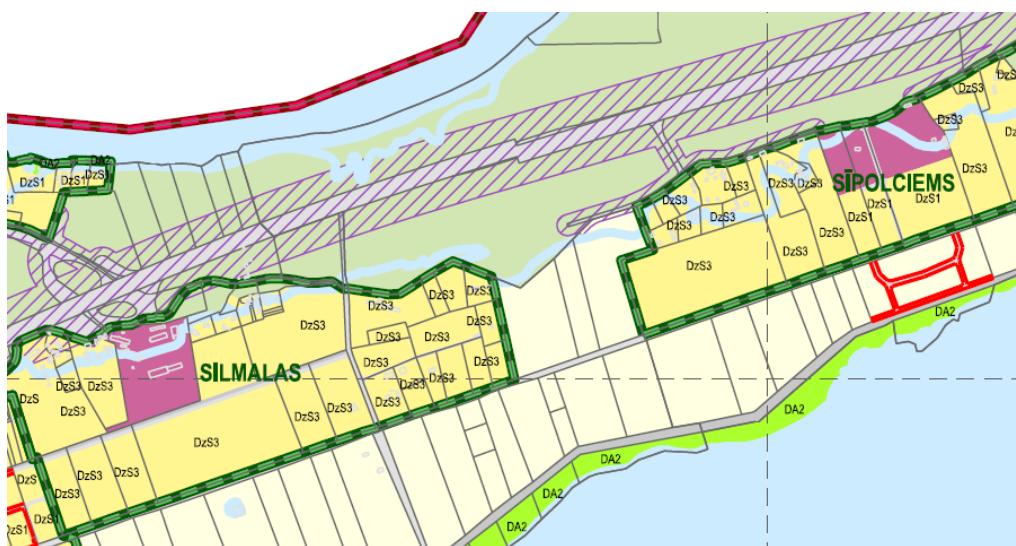
Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā netika izvirzīti būtiski teritorijas plānojuma alternatīvas risinājumi, kas saistīti ar būtiskām izmaiņām teritorijas plānojuma risinājumos un vides kvalitātes izmaiņām. Teritorijas plānojums ir balstīts uz jau spēkā esošu teritorijas plānojumu, ievērojot pēctecības principu.

Kā viens no alternatīvajiem risinājumiem, Teritorijas plānojuma 2.redakcijā tika iekļautas teritorijas ar īpašiem noteikumiem TIN19. Grafiskajā daļā attēlota auto satiksmes radīto trokšņu robežlielumu pārsnieguma teritorija.

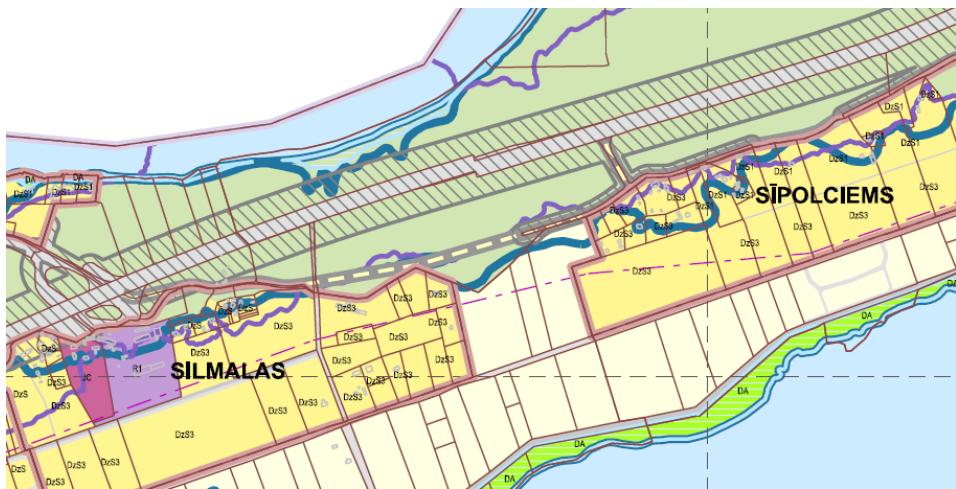

11.attēls. TIN18 teritorijas funkcionālā zonējumu kartē.

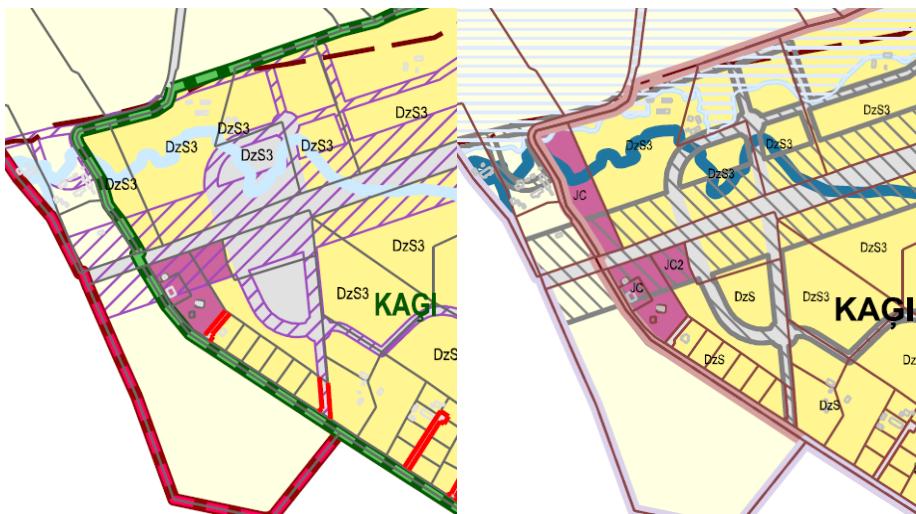
Salīdzinot Teritorijas plānojuma 1.redakciju ar 2.redakciju, ir sagatavotas izmaiņas, kuras skar atsevišķus īpašumus, ņemot vērā teritorijas perspektīvo izmantošanu. Kā piemēram, teritorijas Sīpolciemā, Silmalās, Kaǵos – 12., 13., 14.attēls. Risinājumi nerada būtisku ietekmi uz vidi, līdz ar to sagaidama neitrāla ietekme.

12.attēls. Funkcionālā zonējuma karte Teritorijas plānojuma 1.redakcijai (Silmas, Sīpolciems).

13.attēls. Funkcionālā zonējuma karte Teritorijas plānojuma 2.redakcijai (Silmalas, Sīpolciems).

14.attēls. Funkcionālā zonējuma karte (Kaģi) Teritorijas plānojuma a) 1.redakcijai b) 2.redakcijai.

Izvērtējot teritorijas plānojuma zonējuma risinājumus un ļemot vērā izvirzīto uzsvaru saglabāt spēkā esošā teritorijas plānojuma risinājumus, Klīves ciemam pamatā tika saglabātas ciema robežas Teritorijas plānojuma 2. redakcijā, salidzinot ar spēkā esošo teritorijas plānojumu. Vērā tika ļemti teritoriju esošā izmantošana un attīstības perspektīvas.

15.attēls. Klīves ciema robežas a) Spēkā esošajā teritorijas plānojumā; Teritorijas plānojuma b) 1.redakcija un c) 2.redakcija

Teritorijas plānojuma alternatīva - "nulles scenārijs" – teritorijas plānojuma neīstenošanas scenārijs (detalizētāk skat. 6.nodaļu). Kā galvenās ietekmes "nulles" scenārija īstenošanas gadījumā:

- netiku aktualizētas pašreizējās novada attīstības tendences;
- netiku izveidots vienots priekšstats par novada teritoriju;
- netiku aktualizētas izmaiņas likumdošanā, kas attiecas uz vietējo pašvaldību teritorijas plānošanu un attīstību;
- prognozējama vides problēmu saasināšanās.

8. Teritorijas plānojuma īstenošanas būtiskākās ietekmes uz vidi un risinājumi ietekmju novēršanai un samazināšanai

Teritorijas plānojuma izstrādē ievērots pēctecības princips, jo plānojuma risinājumiem par pamatu ņemtas spēkā esošā teritorijas plānojuma plānotā (atļautās) izmantošana, pielāgojot tās jaunajiem zonējumiem.

Teritorijas plānojums paredz daudzveidīgākus un elastīgākus izmantošanas veidus visās zonējumu teritorijās. Ar to tiek panākta līdzsvarota un tai pat laikā elastīga teritorijas attīstības plānošana, ļaujot īpašniekiem izmantot savu teritoriju noteiktu ieceru realizēšanai.

Kā aprakstīts 3.3. nodaļā, veicot teritorijas plānojuma ietekmju novērtējuma apjoma noteikšanu (angl. val. - *scoping*) tika izvēlēti konkrēti vides aspekti, kuri ir būtiski ietekmju novērtējumam:

- gaisa kvalitāte;
- trokšņa līmenis;
- augsnes kvalitāte;
- ūdens kvalitāte.

Veicot šo analīzi, noteikts ietekmes veids (tieša vai netieša), kā arī ietekmju ilglaicīgums šī plānošanas dokumenta kontekstā (īstermiņa, vidēja termiņa, ilgtermiņa). Uzskatāmības labad katrā apakšnodaļā ietekmes apkopotas tabulā, ar "+" apzīmējot pozitīvu ietekmi un ar "-" negatīvu.

Ņemot vērā, ka Babītes novada teritorijai ir spēkā esošs teritorijas plānojums, SIVN tiek veikts, analizējot būtiskākās plānotās izmaiņas saistībā ar funkcionālo zonējumu un teritorijas apbūves un izmantošanas noteikumiem un attiecīgi prognozejamās vides stāvokļa izmaiņas.

8.1. Dzīvojamās apbūves teritorijas (DzS, DzS1, DzS2, DzS3, DzM, DzD, DzD1, DzD2)

Teritorijas plānojums pilnā mērā respektē un nemaina Babītes novada vēsturiski izveidojušos apbūves struktūru un tās attīstību. Salīdzinot ar pašreiz spēkā esošo teritorijas plānojumu, netiek veidotas plašas, jaunas apbūves teritorijas (neitrāla ietekme). Ciemu teritorijas tiek paplašinātas Piņķu ciems, Dzilnuciems, Priežciems. Pārējo ciemu teritorija tiek samazināta.

Savrupmāju apbūves teritorija ciemos (piemēram Egluciems, Skārduciems, Trenči, Varkalji) ir samazināta, salīdzinot ar šobrīd spēkā esošo teritorijas plānojumu. Kā arī ārpus ciemu teritorijām ir samazināta savrupmāju dzīvojām apbūve, dažviet to aizstājot ar lauksaimniecības teritorijām.

Dzīvojamās apbūves teritorijas samazināšana vērtējama ar tiešu pozitīvu ietekmi saistībā gan ar ūdens (noteküdeņu attīrišanas nodrošināšana), gan augsnes kvalitātes nodrošināšanu ilgtermiņā.

Samazināta dzīvojamās apbūves teritorijas tiešā autoceļu (piem., A9) tuvumā. Kā rezultātā, tiek novērstas potenciālās diskomforta zonu rašanās, saistībā ar gaisa piesārņojumu un trokšņa pārsniegumiem. Šie teritorijas plānojuma pieņemtie risinājumi vērtējami ar tiešu pozitīvu ietekmi ilgtermiņā.

Ietekmju izvērtējums dabas un apstādījumu teritorijās

Aspeks	Ietekme	
	Tieša	Netieša
Gaisa kvalitāte	0	+ (ilgtermiņa)
Trokšņa līmenis	0	+ (ilgtermiņa)
Augsnes kvalitāte	+/0 (ilgtermiņa)	
Ūdens kvalitāte	+/0 (ilgtermiņa)	

„-“ negatīva ietekme; „+“ pozitīva ietekme; „0“ neitrāla ietekme.

Secinājumi/ Risinājumi:

Teritorijas plānojuma izstrādes laikā tika izvērtētas teritoriju platības šobrīd vēl neapbūvētajām teritorijām tiešā autoceļu tuvumā, lai, realizējot plānotos projektus, neveidotos diskomforta zonas.

8.2. Jauktas centra apbūves teritorija (JC, JC1)

Jaukta centra apbūves teritorijas iekļauj plašu spektru ar teritorijas izmantošanas iespējām – gan dzīvojamu apbūvi, gan pakalpojuma objektu apbūvi, gan izglītības iestāžu apbūvi u.c. Kā papildizmantošana noteikta vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve un transporta apkalpojoša infrastruktūra. Balstoties uz pašreizējo “vieglās ražošanas uzņēmumu apbūves” definīciju, tā nosaka, ka atļauta ir uzņēmumu izveide, kas nerada būtisku piesārņojumu, bet konkrēti nenosaka piesārņojuma ierobežojumu veidu un apjomus. Vārds “būtisks” ir plašs jēdziens un katrs komersants var noteikt savu “piesārņojuma būtiskumu”. Nemot vērā noteiktās teritorijas vides aspektu prioritātes, būtu nepieciešamas limitēt arī emisijas gaisā (NO_x , vai vismaz prioritāri cietās daļīgas PM_{10} un $\text{PM}_{2,5}$) un troksni autoceļu tiešā tuvumā, kā arī smaku veidošanos.

Lai gan Babītes novadā prioritāti nav izvirzīta rūpniecības attīstība, būtu jāņem vērā, ka teritorijas plānojums ir vidēja termiņa plānošanas dokuments un teritorijas izmantošanas tendences var mainīties līdz ar tirgus tendencēm un ekonomisko situāciju.

Vieglās rūpniecības uzņēmumi ir potenciālie trokšņa un gaisa piesārņojuma avoti, kas negatīvi var ietekmēt vietējos iedzīvotajus. Nemot vērā, ka vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve nav noteikta kā galvenais teritorijas izmantošanas veids, tad šīs teritorijas plānojuma risinājums ir vērtējams, kā netieša negatīva ietekme ilgtermiņā, saistībā ar gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa aspektiem.

Attīstot un labiekārtojot jauktas centra apbūves teritorijas un ievērojot normatīvo aktu prasības, sagaidāma neitrāla ietekme uz ūdens un augsnes kvalitāti.

Ietekmju izvērtējums dabas un apstādījumu teritorijās

Aspeks	Ietekme	
	Tieša	Netieša
Gaisa kvalitāte	0	- (ilgtermiņa)

Trokšņa līmenis	0	- (ilgtermiņa)
Augsnes kvalitāte	0 (ilgtermiņa)	
Ūdens kvalitāte	0 (ilgtermiņa)	

„-“ negatīva ietekme; „+“ pozitīva ietekme; „0“ neitrāla ietekme.

Secinājumi/ Risinājumi:

Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā TIAN tika papildināti, iekļaujot noteikumus ražošanas un rūpniecības apbūves izveidei jauktas centra apbūves teritorijām (JC), lai mazinātu potenciālo ietekmi (trokšni, smakas un cita veida piesārņojums).

8.3. Rūpniecības apbūves teritorija (R, R1, R2)

Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R, R1), salīdzinot ar pašreiz spēkā esošo teritorijas plānojumu, aizstāj daļu no jauktas ražošanas un darījumu iestāžu apbūves teritorijām un darījumu iestāžu apbūves teritorijām. Līdz ar to netiek paplašinātas teritorijas, kurās jau līdz šim tika atļauta rūpniecības uzņēmumu darbība.

Pozitīvi tiek vērtēts dabas un apstādījumu iekļaušana teritorijās starp dzīvojamo apbūvi un rūpniecības apbūves teritorijām (piemēram, Piņķos, Brīvkalnos, Spilvē, Skārduciemā). Risinājums tiek saglabāts, salīdzinot ar pašreiz spēkā esošo teritorijas plānojumu. Apstādījumu buferzonas ierīkošana mazina potenciālo negatīvo ietekmi no rūpnieciskām darbibām (gaisa kvalitāte, trokšņa līmenis – netieša pozitīva ietekme).

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (TIAN) ietvertas prasības vides risku samazināšanai derīgo izrakteņu ieguvei. Derīgo izrakteņu ieguve atļauta gan Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R; izstrādājot detālplānojumu), gan lauksaimniecības teritorijās (L), gan Mežu teritorijās (M). Derīgo izrakteņu ieguvies vietu novietojumam noteikti ierobežojumi. TIAN prasības vērtējamas ar tiešu pozitīvu ietekmi - mazina potenciālo ietekmi uz sabiedrību (gaisa kvalitāti un trokšņa līmeni).

Esošo un iespējamo ražošanas uzņēmumu tiešā ietekme uz ūdens kvalitāti ir vērtējama kā neitrāla, ja ražošanas procesu laikā tiek atbilstoši apsaimniekoti notekūdeņi un atkritumi un netiek pasliktinātā esošā situācija. Gadījumā, ja netiek ievērotas normatīvo aktu prasības, vai notiek avārija, tad ietekme uz gruntsūdeni un augsnes kvalitāti ir vērtējama kā negatīva ilgtermiņā.

Rūpniecības uzņēmumi (tai skaitā atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumi) dzīvojamās apbūves tiešā tuvumā veicina negatīvu ietekme ilgtermiņā (gaisa kvalitāte, trokšņa līmeni). Papildus nosacījumu izvirzīšana rūpniecības uzņēmumu attīstībai ciemu teritorijās, samazinātu potenciālo ietekmi.

Ietekmju izvērtējums dabas un apstādījumu teritorijās

Aspeks	Ietekme	
	Tieša	Netieša
Gaisa kvalitāte	+/- (ilgtermiņa)	+
Trokšņa līmenis	+/- (ilgtermiņa)	+

Augsnes kvalitāte	-/0 (ilgtermiņa)	
Ūdens kvalitāte	-/0 (ilgtermiņa)	

„-“ negatīva ietekme; „+“ pozitīva ietekme; „0“ neitrāla ietekme.

Secinājumi/ Risinājumi:

Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā TIAN tika papildināti, iekļaujot papildus nosacījumus:

- būvēm, kas var radīt vides piesārņojumu vai avāriju risku. Noteikumos noteikts minimālais attālums no dzīvojamās vai publiskās apbūves, kā arī pasākumi potenciālās ietekmes samazināšanai;
- atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumiem - nav atļauts izveidot ciemu teritoriju robežas.

8.4. Lauksaimniecības teritorija (L)

Lauksaimniecības teritorijās atļauta arī ar lauksaimniecību nesaistīta vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve, atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve, pakalpojumu sniegšanas, tūrisma un ar šim nozarēm saistītu objektu būvniecība, publiskā apbūve, tehnisko teritoriju attīstība, u.c. Atļautā izmantošana nodrošina plašākas teritorijas izmantošanas iespējas un veicina uzņēmējdarbības potenciālu. Novirzot potenciālo vieglās rūpniecības apbūvi no teritorijām, kas atrodas tiešā apdzīvotas vietas tuvumā, netiešā veidā tiek novērstas iespējamās diskomforta zonas ciemu teritorijās, kas saistītas ar trokšņa līmena un gaisa kvalitātes rādītājiem (netieša pozitīva ilgtermiņa ietekme). Ja Lauksaimniecības teritorijā (L) plānota vieglās rūpniecības vai atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu apbūve, un tā robežojas ar dzīvojamo apbūvi, ieteicams izvirzīt nosacījumus, kas ierobežo negatīvu ietekmi apkārtējiem iedzīvotājiem.

Ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības uzņēmējdarbības potenciāla attīstībai, prognozējama neitrāla ietekme uz augsnes un ūdens kvalitāti.

Letekmju izvērtējums dabas un apstādījumu teritorijās

Aspekte	Ietekme	
	Tieša	Netieša
Gaisa kvalitāte		+ (ilgtermiņa)
Trokšņa līmenis		+ (ilgtermiņa)
Augsnes kvalitāte	0 (ilgtermiņa)	
Ūdens kvalitāte	0 (ilgtermiņa)	

„-“ negatīva ietekme; „+“ pozitīva ietekme; „0“ neitrāla ietekme.

Secinājumi/ Risinājumi:

Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā TIAN tika papildināti, iekļaujot papildus nosacījumus būvēm, kas var radīt vides piesārņojumu vai avāriju risku. Noteikumos noteikts minimālais attālums no dzīvojamās vai publiskās apbūves, kā arī pasākumi potenciālās ietekmes samazināšanai.

9. Kompensēšanas pasākumi

Kompensējošo pasākumu piemērošanas nepieciešamību nosaka likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”. Tā 43.pants nosaka, ka paredzēto darbību atļauj veikt, ja tā negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Teritorijas plānojums neparedz saimniecisko darbību izmaiņu Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijās (Natura 2000), kas tieši un neatgriezeniski negatīvi ietekmētu ES prioritārās sugas un biotopus, līdz ar to kompensācija likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” izpratnē nav nepieciešama. Teritorijas plānojums ir izstrādāts, ņemot vērā vides aizsardzības normatīvo aktu, starptautiskos un nacionālos vides politikas mērķus, kā arī prasības, ko nosaka atbildīgās vides institūcijas.

10. Pārrobežas ietekmes novērtējums

Babītes novadu šķērso upe Lielupe, kas ietek Baltijas jūrā. Līdz ar to Babītes novada radītā ietekme uz ūdens kvalitāti iespējams var ietekmēt citas Baltijas jūras valstis. Ņemot vērā, ka līdz šim Babītes novada radītā ietekme uz ūdens kvalitāti ir vērtējama kā nebūtiska, nav sagaidāma būtiska pārrobežas ietekme.

11. Monitorings

Teritorijas plānojuma monitoringa nepieciešamību nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums".

Plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringam izmanto valsts statistikas datus, informāciju, kas iegūta, veicot vides monitoringu, kā arī citu pieejamo informāciju. Monitoringa ziņojumā apkopo pieejamo informāciju par plānošanas dokumenta īstenošanu saistīto vides stāvokļa izmaiņām un to tendenču raksturojumu. 12.tabulā iekļautas vairākas indikatoru grupas, indikatori, rezultatīvie rādītāji un informācijas avoti. Kā piemēram, iekļautie indikatori grupai "Ūdensapgāde un kanalizācija" norāda uz ūdenssaimniecības attīstību Babītes novadā. Uzlabojoši ūdenssaimniecības stāvokli (izbūvējot vai rekonstruējot izbūvēto ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu) Babītes novadā, tiek palielināta iespēja pieslēgties pie centralizētajām sistēmām. Līdz ar to tiek samazināts potenciālais piesārņojuma risks no lokālām noteikūdeņu attīrišanas iekārtām. Indikatoru grupai "Atkritumu apsaimniekošana" izvirzītie parametri balstīti uz atkritumu apjomu un šķiroto atkritumu savākšanas vietu skaitu. Lielākoties sadzīves atkritumu apjoma izmaiņas ir proporcionālas iedzīvotāju skaita pieaugumam. Ieviešot dalīto atkritumu savākšanas sistēmu vai piedāvājot iedzīvotājiem iespēju nodot atkritumus šķirošanas punktos, iespēja samazināt nešķiroto atkritumu apjomu, līdz ar to tiek samazināts primārais resursu patēriņš. Vērtējot gaisa kvalitāti Babītes novadā, asfaltēto ceļu kopgaruma palielināšana veicina gaisa kvalitātes uzlabošanu tiešā autoceļu tuvumā (cieto daļiņu koncentrācijas samazināšana). Piesārņojošo darbību veicēju skaita palielināšanas veicina summāro gaisa piesārņojuma līmeni. Izvērtējot iekārtu skaitu un izmešu apjomu, iespējams novērtēt gaisa kvalitātes izmaiņas Babītes novadā. Grupā "Riska objekti un riska teritorijas" iekļauti indikatori par potenciāli piesārņoto un piesārņoto vietu skaitu. Potenciāli piesārņoto un piesārņoto vietu skaita izmaiņas atspoguļo vides kvalitātes (atkarībā no piesārņojuma veida) stāvokli konkrētajā teritorijā. Gan projektu skaits, kam veikta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, gan sagatavoto viedokļu skaits Valsts vides dienestam par A, B kategorijas piesārņojošās darbības veikšanu ļauj novērtēt rūpniecības sektora attīstības tendences Babītes novadā.

13. tabula.

Rekomendējošie monitoringa parametri

Indikatoru grupa	Indikatori	Rezultatīvie rādītāji	Informācijas avots
Virszemes ūdeņi	Lielupes upju baseina apgabala apsaimniekošanas plāna izstrāde un tā ieviešanas gaita	Īstenotie pasākumi, saskaņā ar apsaimniekošanas plānu	Babītes novada pašvaldības administrācija
Ūdensapgāde un kanalizācija	SIA "Babītes Siltums" no jauna izbūvēto ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu kopgarums (katrs atsevišķi)	km	SIA "Babītes Siltums"
	SIA "Babītes Siltums" rekonstruējot ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu kopgarums (katrs atsevišķi)	km	SIA "Babītes Siltums"
	SIA "Babītes Siltums" apkalpoto mājsaimniecību skaits	skaits	SIA "Babītes Siltums"

Indikatoru grupa	Indikatori	Rezultatīvie rādītāji	Informācijas avots
	Ūdens paliekošais piesārņojums, izvērtēt ikgadējos Valsts statistikas pārskatus "2-Ūdens"	SV, ĶSP, BSP5, SVAV, naftas produkti - t/gadā	<u>Valsts statistiskie pārskati "2-Ūdens"</u>
	Dzeramā ūdens kvalitāte, izvērtēt Veselības inspekcijas sagatavotos pārskatus par dzeramā ūdens kvalitāti Babītes novadā un apkopot konstatēto neatbilstību izmaiņas	dzelzs, hlorīdi, sulfāti (mg/l), duļķainība	<u>Veselības inspekcijas sagatavotie ikgadējie pārskati</u>
Atkritumu apsaimniekošana	Izvesto nešķiroto sadzives atkritumu daudzums	t/gadā	Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi (AS „Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums” un SIA „Eco Baltia Vide”), <u>Valsts statistiskie pārskati "3-Atkritumi"</u>
	Izvestā stikla iepakojuma daudzums, t/gadā	t/gadā	Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi (AS „Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums” un SIA „Eco Baltia Vide”)
	Šķiroto atkritumu savākšanas vietu skaits	skaits	<u>Atkritumi.lv</u> , Babītes novada pašvaldības administrācija
Troksnis un gaisa kvalitāte	Pašvaldības ceļu kopgarums. No tā asfaltēto ceļu kopgarums	km	Babītes novada pašvaldības administrācija
	Iedzīvotāju sūdzību skaits par paaugstinātu trokšņa līmeni	skaits	Babītes novada pašvaldības administrācija, Valsts vides dienests Lielīgas reģionālā pārvalde
	Izmešu daudzums Babītes novadā un piesārñojošo darbību iekārtu skaitu	t/gadā; skaits	<u>Valsts statistisko pārskati "2-Gaiss"</u>
Zemes dzīļu izmantošana	Derīgo izrakteņu ieguves vietas	skaits	VSIA "LVGMC" <u>Derīgo izrakteņu krājumu bilance</u>
	Derīgo izrakteņu ieguves apjoms	m ³ /gadā	
Kultūrvēsturiskie un tūrisma resursi	Kultūras pieminekļi un to aizsargjoslās veiktā būvniecība	skaits	Babītes novada pašvaldības administrācija
Riska objekti un riska teritorijas	Saskaņoto ēku būvprojektu skaits plūdu riska teritorijā	skaits	Babītes novada pašvaldības administrācija
	Reģistrēto piesārñoto vietu skaits	skaits	VSIA "LVGMC" <u>Piesārñoto un potenciāli reģistrs</u>
	Reģistrēto potenciāli piesārñoto vietu skaits	skaits	

Indikatoru grupa	Indikatori	Rezultatīvie rādītāji	Informācijas avots
	Pašvaldības sagatavoto viedokļu skaits valsts vides dienestam A, B kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai. Teritoriju atrašanās vietas	skaits	Babītes novada pašvaldības administrācija, Vides pārraudzības valsts birojs, Valsts vides dienests Lielrīgas reģionālā pārvalde
	Projektu skaits, kam veikta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra	skaits	Babītes novada pašvaldības administrācija, Vides pārraudzības valsts birojs
Lauksaimniecība	Lauksaimniecības zemju platības, kam veikta lietošanas veidu maiņa, izstrādājot detālplānojumus un zemes ierīcības projektus	ha	Babītes novada pašvaldības administrācija
Mežsaimniecība	Transformēto meža zemju platības (apbūvei, lauksaimniecībai)	ha	Valsts meža dienesta atskaites
	Apmežotās platības	ha	

Atsauses

- [1] «Novada apraksts,» Babītes novads, [Tiešsaiste]. Available: <http://www.babite.lv/lv/novads/apraksts/>. [Piekļūts 06. 09. 2018.]
- [2] «Metodiskie norādījumi stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma pieredzi, Vides pārraudzības valsts birojs,» [Tiešsaiste]. Available: <http://www.vpzb.gov.lv/lv/strategiskais-informacija>.
- [3] *Iesniegums par Babītes novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu*, Babītes novada dome, 2017.
- [4] *Vides pārraudzības valsts birojs, Lēmums Nr.59 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”*, 2016.
- [5] *Nr.2-Gaiss. Pārskats par gaisa aizsardzību*, 2018.
- [6] Babītes novada pašvaldība, «Pasākumi, kas tiks veikti traucējošo smaku mazināšanai pie dūņu laukiem Vārnukrogā,» [Tiešsaiste]. Available: <http://www.babite.lv/lv/pasakumi-kas-tiks-veikti-traucejoso-smaku-mazinasanai-pie-dunu-laukiem-varnukroga/>. [Piekļūts 3. 12. 2018].
- [7] Babītes novada pašvaldība, «Smaku emisijas pasākumi dūņu laukos Vārnukrogā,» [Tiešsaiste]. Available: <http://www.babite.lv/lv/smaku-emisijas-pasakumi-dunu-laukos-varnukroga/>. [Piekļūts 3. 12. 2018].
- [8] VAS "Latvijas Valsts ceļi", «Satiksmes intensitāte,» [Tiešsaiste]. Available: http://lvceli.lv/lat/valsts_celu_tikls/satiksmes_intensitate/. [Piekļūts 03. 09. 2018].
- [9] AS "Ceļu inženieri", «Babītes novada satiksmes infrastruktūras tematiskais plānojums,» Babītes novada dome, Babītes novads, 2016.
- [10] Pasūtītājs: Babītes novada dome; Izpildītājs: AS "Ceļu inženieri", «Babītes novada satiksmes infrastruktūras tematiskais plānojums,» Babītes novada dome, Babītes novads, 2016.
- [11] VAS "Latvijas Valsts ceļi", «Projekti,» [Tiešsaiste]. Available: <https://lvceli.lv/projekti/#kohezijas-fonda-lidzfinansetie-valsts-galveno-autocelu-rekonstrukcijas-objekti-2014-2020-g-planosanas-perioda>. [Piekļūts 06. 09. 2018].
- [12] «MK noteikumi Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”» 7.janvāris 2014.gada . [Tiešsaiste]. Available: <http://likumi.lv/doc.php?id=263882>.
- [13] VAS "Latvijas Valsts ceļi", «<http://www.sam.gov.lv/satmin/content/?cat=333>,» [Tiešsaiste]. Available: <http://www.sam.gov.lv/satmin/content/?cat=333>. [Piekļūts 10. 09. 2018].
- [14] SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, «Rīcības plāns vides trokšņa samazināšanai valsts autoceļu posmiem 2019.-2023. gadam,» Rīga, 2017.
- [15] SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, «Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde valsts galvenā autoceļa A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils – Babīte) posmiem,» Rīga, 2017.

- [16] SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, «Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde valsts galvenā atoceļa A10 Rīga – Ventspils posmam no rīgas līdz Ķemeru pagriezienam,» Rīga, 2017.
- [17] VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"", «VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" trokšņa stratēģiskā karte,» Mārupe, 2017.
- [18] Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, «Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam,» Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, Rīga, 2015..
- [19] VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", «Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu karte,» [Tiešsaiste]. Available: <http://parissrv.lvgmc.lv/#viewType=pppvMapView&incrementCounter=1>. [Piekļūts 04 09 2018].
- [20] «LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBU AKTI,» [Tiešsaiste]. Available: <https://likumi.lv/ta/id/231084-noteikumi-par-riska-udensobjektiem>. [Piekļūts 05. 09. 2018.].
- [21] LV VM Veselības inspekcija, «Babītes novada neoficiālo peldvietu ūdens kvalitāte,» [Tiešsaiste]. Available: [http://www.vi.gov.lv/lv/vides-veseliba/peldudens/peldudens-monitorings/peldvietu-udens-kvalitate-neoficialajas-peldvietas/babites-novada-neoficialo-peldvietu-udens-kvalitate](http://www.vi.gov.lv/lv/vides-veseliba/peldudens/peldudens-monitorings/peldvietu-udens-kvalitate-neoficialajas-peldvietas/_3995/peldvietu-udens-rezultati-neoficialajas-peldvietas/babites-novada-neoficialo-peldvietu-udens-kvalitate). [Piekļūts 11. 09. 2018.].
- [22] VSIA "Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", «Datu bāze "2-Ūdens",» [Tiešsaiste]. Available: <http://parissrv.lvgmc.lv/#viewType=reportIndexView&type=2W&incrementCounter=2>. [Piekļūts 21. 08. 2018.].
- [23] «Projekti,» Babītes novads, [Tiešsaiste]. Available: <http://www.babite.lv/lv/pasvaldiba/projekti-starptautiska-sadarbiba/>. [Piekļūts 06 09 2018].
- [24] «Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Babītē,» [Tiešsaiste]. Available: http://esfinances.lv/projekti/65786_udenssaimniecibas-pakalpojumu-attistiba-babite. [Piekļūts 3. 12. 2018.].
- [25] Veselības inspekcija, «Pārskats par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību 2015. gadā,» 2016.
- [26] Veselības inspekcija, «Pārskats par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību 2016. gadā,» 2017.
- [27] Veselības inspekcija, «Pārskats par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību 2017. gadā,» 2018.
- [28] Veselības inspekcija, «Pārskats par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību 2018. gadā,» Rīga, 2019..
- [29] Veselības inspekcija, «Sulfāti dzeramajā ūdenī,» [Tiešsaiste]. Available: <http://www.vi.gov.lv/lv/vides-veseliba/dzeramais-udens/sulfati-dzeramaja-uden>. [Piekļūts 06. 09. 2018.].

- [30] Veselības inspekcija, «Dzeramā ūdens uzraudzība un kontrole,» [Tiešsaiste]. Available: <http://www.vi.gov.lv/lv/vides-veseliba/dzeramais-udens/dzerama-udens-uzraudziba-un-kontrole>. [Piekļūts 7. janvāris 2020.].
- [31] SIA "REGIONĀLIE PROJEKTI", «Aizsargjoslu, aprobežojumu un meliorācijas attīstības tematiskais plānojums,» 2016.
- [32] «Atkritumu apsaimniekošana,» Babītes novads, [Tiešsaiste]. Available: <http://www.babite.lv/lv/atkritumu-apsaimniekosana/>. [Piekļūts 05. 09. 2018.].
- [33] «Atkritumi,» [Tiešsaiste]. Available: <https://www.atkritumi.lv/lv/karte/>. [Piekļūts 05. 09. 2018.].
- [34] *Valsts statistikas pārskats "Nr.3. - Atkritumi. Pārskats par atkritumiem"*, 2018.
- [35] Dabas aizsardzības pārvalde, «SAI "Kūdra" rekultivācijas priekšizpēte,» [Tiešsaiste]. Available: https://www.daba.gov.lv/public/lat/projekti/nacionalie_fondi/sai_kudra_rekultivacijas_prie_ksizpete/#apraksts. [Piekļūts 06 09 2018].
- [36] SIA "Eiropprojekts", «Sadzīves atkritumu izgāztuvēs (SAI) "Kūdra" rekultivācijas projekta priekšizpētes veikšana un tehniski ekonomiskā izvērtējuma agatavošana Ķemeru nacionālā parka teritorijā,» Rīga, 2017.
- [37] SIA "Eiropprojekts", «Kopsavilkums "Sadzīves atkritumu izgāztuvēs (SAI) "Kūdra" rekultivācijas projekta priekšizpētes veikšana un tehniski ekonomiskā izvērtējuma sagatavošana Ķemeru Nacionālā parka teritorijā,» Rīga, 2018..
- [38] VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", «Derīgo izrakteņu krājumu bilance par 2014.gadu,» VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Rīga, 2015.
- [39] VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", «Derīgo izrakteņu krājumu bilance par 2015. gadu,» VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Rīga, 2016.
- [40] VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Derīgo izrakteņu krājumu bilance par 2016. gadu, Rīga: VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", 2017.
- [41] VAS "Latvijas Valsts ceļi", «Melo punktu karte,» [Tiešsaiste]. Available: <https://lvceli.lv/informacija-un-dati/#melno-punktu-karte>. [Piekļūts 10 09 2018].
- [42] «Likumi,» [Tiešsaiste]. Available: <https://likumi.lv/doc.php?id=25409>. [Piekļūts 05. 09. 2018.].
- [43] «Likumi,» [Tiešsaiste]. Available: <https://likumi.lv/ta/id/284892-kemeru-nacionala-parka-individualie-aizsardzibas-un-izmantosanas-noteikumi>. [Piekļūts 05. 09. 2018.].
- [44] «Likumi,» [Tiešsaiste]. Available: <https://likumi.lv/doc.php?id=231168>. [Piekļūts 05. 09. 2018.].
- [45] SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment", «Dabas lieguma "Babītes ezers" dabas aizsardzības plāns,» Rīga, 2009.
- [46] «Likumi,» [Tiešsaiste]. Available: <https://likumi.lv/doc.php?id=207283>. [Piekļūts 05. 09. 2018.].
- [47] Latvijas dabas fonds, «Dabas lieguma "Cenas tīrelis" dabas aizsardzības plāns,» Rīga, 2015.
- [48] *Vēstule Nr. 4.8/27/2017-N-E*, 2017.

- [49] *Līgums Nr. RD-11-1188 starp Rīgas pilsētu un Babītes novada pašvaldību*, 2011.
- [50] «Vides aizsardzība», Babītes novads, [Tiešsaiste]. Available: <http://www.babite.lv/lv/novads/vides-aizsardziba/>. [Piekjūts 05.09.2018.]
- [51] SIA "Vides risinājumu institūts", «Ainavu struktūru tematiskais plānojums», 2016.
- [52] SIA "Delta kompānija", «Apdzīvojuma struktūras un publisko teritoriju nodrošinājuma tematiskais plānojums», Babītes novads, 2016.
- [53] *MK rīkojums Nr.369 "Valsts civilās aizsardzības plāns"*, Rīga: Latvijas Republikas tiesību akti, 2009.gada 9.augustā.

Pielikumi

1. Pielikums - Sabiedriskās apspriešanas laikā saņemto institūciju priekšlikumu un komentāru tabula
2. Pielikums - Sabiedriskās apspriešanas laikā saņemto institūciju priekšlikumi
3. Pielikums - Babītes novada dižkoki (valsts nozīmes un potenciālie) un to atrašanās vietas koordinātas
4. Pielikums – Vides pārraudzības valsts biroja Atzinums

1.Pielikums

Sabiedriskās apspriešanas laikā saņemto institūciju priekšlikumu un komentāru tabula

Institūcija	Komentārs	Atzīme par iekļaušanu/neiekļaušanu Vides pārskata Gala redakcijā
Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde	Pārvalde secināja, ka dokuments aptver vispārēju Babītes novada teritorijas izvērtējumu, tai skaitā sniedz esošo vides stāvokļa aprakstu, apraksta riska teritorijas un objektus, norāda risinājumus ietekmju novēršanai un samazināšanai. Pārvaldei nav konceptuālu iebildumu par izstrādāto Babītes novada teritorijas plānojuma Vides pārskata projektu.	-
Veselības inspekcija	Nemot vērā Vides pārskata projektā (VPP) minēto informāciju Inspekcija neiebilst VPP un Teritorialplānojuma risinājumam, ar nosacījumiem, ka tiks realizēti VVP ieteiktie ietekmes uz vidi novēršanas pasākumi un pievērsta uzmanība centralizētas kanalizācijas sistēmu attīrišanas iekārtu jaudai, plānojot apbūves teritorijas.	-
Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālā pārvalde	Izvērtējot Vides pārskatu, Administrācija izsaka viedokli, ka būtu vēlams papildināt Vides pārskatā 4.8.1. sadaļu ar tekstu par valsts nozīmes dabas pieminekļiem, kas arī ir īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, tai skaitā dižkokiem, un tabulu, kurā norādītas dižkoku atrašanās vietas koordinātas.	3. pielikumā ir apkopojums par Babītes novadā esošajiem un potenciālajiem dižkokiem un to koordinātēm, kā arī papildināta 4.8.1. sadaļa.

Valsts vides dienests

LIELRĪGAS REĢIONĀLĀ VIDES PĀRVALDE

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084278, fakss 67084244, e-pasts: lielriga@ielriga.vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

Dokumenta datums ir tā elektroniskās
parakstīšanas datums Nr. 4.5.-20/1548
uz 01.02.2019. Nr. b/n

Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību
„Vides Eksperti”
E-pasts: birojs@videseksperti.lv

**Par Babītes novada teritorijas plānojuma
redakcijas vides pārskatu**

Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde (turpmāk – Pārvalde) saņēma Jūsu iesniegumu ar lūgumu sniegt komentārus un priekšlikumus par Babītes novada teritorijas plānojuma redakcijas vides pārskatu.

Pārvalde 19.02.2019. atzinumā par Babītes novada teritorijas plānojumu Nr.4.5.-08/1431 informēja Babītes novada pašvaldības administrāciju, ka ir izvērtējusi Babītes novada teritorijas plānojuma Vides pārskata projektu. Pārvalde secināja, ka dokuments aptver vispārēju Babītes novada teritorijas izvērtējumu, tai skaitā sniedz esošo vides stāvokļa aprakstu, apraksta riska teritorijas un objektus, norāda risinājumus ietekmju novēršanai un samazināšanai.

Pārvaldei nav konceptuālu iebildumu par izstrādāto Babītes novada teritorijas plānojuma Vides pārskata projektu.

Direktora vietnieks,
Piesārņojuma kontroles daļas vadītājs

E.Jasinskis

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Veliks 67084242
armands.veliks@ielriga.vvd.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvalde

PIERĪGAS REGIONĀLĀ ADMINISTRĀCIJA

, „Meža māja”, Jūrmala, LV-2012, tālr. 67730078, fakss 67730207, e-pasts: pieriga@daba.gov.lv, www.daba.gov.lv

Jūrmalā

08.03.2019., Nr. 4.9/1199/2019-N

Uz 01.02.2019. Nr.

SIA “Vides eksperti”
valdes loceklim
Ivaram Pavasarim
birojs@videseksperti.lv

Atzinums par Babītes novada teritorijas plānojuma Vides pārskata 1.redakciju

Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālā administrācija (turpmāk – Pārvalde) saņēma un iepazinās ar Jūsu 01.02.2019. vēstuli, kurā izteikts lūgums sniegt komentārus un priekšlikumus par Babītes novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu.

Izvērtējot Vides pārskatu, Administrācija izsaka viedokli, ka būtu vēlams papildināt Vides pārskatā 4.8.1. sadalu ar tekstu par valsts nozīmes dabas pieminekļiem, kas arī ir īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, tai skaitā dižkokiem, un tabulu, kurā norādītas dižkoku atrašanās vietas koordinātas.

Valsts nozīmes dižkoku atrašanās vietas ir redzamas dabas datu pārvaldības sistēmā **OZOLS**, kur tie atzīmēti ar zaļiem koku simboliem. Ar sārtiem koku simboliem ir iezīmēti potenciālie dižkoki, kuru parametri pārsniedz 90% no valsts nozīmes dižkoka izmēriem. Datus par dižkoku koordinātām, tai skaitā arī digitālo slāni, Jūs varat iegūt, rakstot uz: janis.kotans@daba.gov.lv

Administrācija jau ir sniegusi viedokli par šo jautājumu Babītes novada domei savā 2019. gada 13. februāra vēstulē Nr. 4.8/738/2019-N.

Ar cieņu
direktors

(paraksts*)

A.Širovs

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Jānis Greivulis 26378422
janis.greivulis@daba.gov.lv

Veselības inspekcija

Klijānu iela 7, Rīga, LV-1012, tālrunis: 67819671, fakss: 67819672, e-pasts: vi@vi.gov.lv, www.vi.gov.lv

Rīgā

Nr. 4.5.-1./3237/

Uz 01.02.2019. Nr. _____

SIA „Vides eksperti”
birojs@videseksperti.lv

**Babītes novada pašvaldības
administrācijai**
e adresē

Par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskatu

Veselības inspekcijas Sabiedrības veselības departamenta Higiēnas novērtēšanas nodaļa (turpmāk – Inspekcija), izvērtējot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projektu (turpmāk - VPP) Babītes novada teritoriālplānojumam (turpmāk - Teritoriālplānojums) konstatē, ka:

1. Vides pārskata mērķis ir novērtēt Teritoriālplānojuma iespējamo ietekmi uz vidi un noteikt pasākumus iespējamās ietekmes mazināšanai;
2. VPP sniegs esošās situācijas raksturojums, aprakstīta Teritoriālplānojuma saistība ar citiem attīstības dokumentiem, veikts ietekmes uz vidi novērtējums, izvērtējot Teritoriālplānojuma pozitīvās, negatīvās, tiešās, netiešās, īstermiņa un summārās ietekmes;
3. VVP, kā būtiskākie vides aspekti Teritoriālplānojuma izvērtēšanai ir izvirzīti: gaisa kvalitāte, trokšņa līmenis, ūdens kvalitāte, augsnēs kvalitāte un dabas aizsardzība;
4. Izvērtējot situāciju ar gaisa piesārņojumu novada teritorijā, konstatēts, ka SIA „Rīgas ūdens” izstrādāja smaku novēršanas pasākumu plānu no noteikudeņu dūņu uzglabāšanas laukuma Priedainē un Teritoriālplānojumā ir identificētas teritorijas, kurās būtu jānosaka jaunu smaku avotu ierobežojumi. VPP ieteikts ierobežot jauno stacionāro piesārņojuma avotu organizēšanu teritorijās ar paaugstinātu gaisa piesārņojumu no jau esošiem piesārņojuma avotiem un plānojot teritorijas izmantošanas iespējas, ņemt vērā objektu novietojumu attiecība pret lineārajiem piesārņojuma avotiem;
5. Attiecībā uz vides troksni konstatēts, ka valsts galvenie autoceļi A5, A9 un A10, dzelzceļa līnija (Rīga-Tukums-Ventspils), kā arī starptautiskā līdosta „Rīga” ir būtiskākie vides trokšņa avoti novada teritorijā, kā arī Teritoriālplānojumā ir saglabātas līdostas „Rīga” pacelšanas un nolaišanas koridoru teritorijas. VPP ieteikts ierobežot jaunu stacionāru trokšņa avotu izveidi teritorijās ar paaugstinātu trokšņa līmeni no jau esošiem trokšņa avotiem un plānojot teritorijas izmantošanas iespējas, ņemt vērā akustiskā diskomforta zonas;
6. Izvērtējot situāciju ar ūdens kvalitāti konstatēts, ka ūdenssaimniecības attīstības plānošanā ir ņemtas vērā aizsargjoslu, aprobežojumu un meliorācijas attīstības tematiskā

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU, KAS SATUR LAIKA ZĪMOGU

- plānojuma rekomendācijas, bet sakarā ar apbūves teritoriju platību palielināšanos, tuvākajā laikā prognozējama centralizētas kanalizācijas sistēmas jaudas nepietiekamība;
7. Izvērtējot Teritoriālplānojuma informāciju ar augsnes kvalitāti konstatēts, ka dalīto atkritumu vākšanas punktu ieviešana samazina resursu nelietderīgu patēriņu un atkritumu nelikumīgu izvešanu. VPP ieteikts pievērst uzmanību atkritumu apsaimniekošanai rekreācijas teritorijās;
 8. Teritoriālplānojumā veikta autoceļu tuvumā neapbūvēto teritoriju izvērtēšana, lai, realizējot plānotos projektus, neizveidotos diskomforta zonas;
 9. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (turpmāk - Noteikumi) papildināti ar nosacījumiem ražošanas un rūpniecības apbūves izveidei, lai mazinātu ietekmi uz vidi (troksnis, smakas un cita veida piesārņojums), kā arī Noteikumos noteikti minimālie attālumi no būvēm, kas var radīt vides piesārņojumu vai avārijas risku līdz dzīvojamai vai publiskai apbūvei.
 10. VPP ir secināts, ka Teritoriālplānojuma neīstenošanas rezultātā **ilgtermiņā** var prognozēt negatīvo ietekmi.

Ņemot vērā VPP minēto informāciju Inspekcija neiebilst VPP un Teritoriālplānojuma risinājumam, ar nosacījumiem, ka tiks realizēti VVP ieteiktie ietekmes uz vidi novēršanas pasākumi un pievērsta uzmanība centralizētas kanalizācijas sistēmu attīrišanas iekārtu jaudai, plānojot apbūves teritorijas.

Sabiedrības veselības departamenta
Higiēnas novērtēšanas nodaļas vadītāja

Olga Saganoviča

Ruslans Lucenko, tālr.67321064
ruslans.lucenko@vi.gov.lv.

3. Pielikums

Babītes novada dižkoki (valsts nozīmes un potenciālie) un to atrašanās vietas koordinātas

Vērtību kategorija	Sugas latviskais nosaukums	Sugas latīniskais nosaukums	X koordinātes	Y koordinātes
Valsts nozīmes	Melnalksnis	<i>Alnus glutinosa</i>	492072.5993	308546.4699
Valsts nozīmes	Parastais ozols	<i>Quercus robur</i>	487230.7915	311455.7712
Valsts nozīmes	Parastais ozols	<i>Quercus robur</i>	488423.0618	311905.8019
Valsts nozīmes	Sarkanais ozols	<i>Quercus rubra</i>	497229.2065	312528.8539
Valsts nozīmes	Parastā vīksna	<i>Ulmus laevis</i>	478796.0457	307885.6717
Valsts nozīmes	Parastā vīksna	<i>Ulmus laevis</i>	478786.1238	307858.4196
Valsts nozīmes	Parastā priede	<i>Pinus sylvestris</i>	494994	311157
Valsts nozīmes	Parastā priede	<i>Pinus sylvestris</i>	495005.0922	311143.6637
Valsts nozīmes	Trauslais vītols	<i>Salix fragilis</i>	494388.8987	311101.2917
Valsts nozīmes	Parastā priede	<i>Pinus sylvestris</i>	495051.6659	309498.3866
Valsts nozīmes	Parastā priede	<i>Pinus sylvestris</i>	495194.8508	309452.4201
Valsts nozīmes	Parastais ozols	<i>Quercus robur</i>	486809.2055	307485.2751
Potenciāls (Plānots)	Parastā priede	<i>Pinus sylvestris</i>	499105.563	316121.7228
Potenciāls (Plānots)	Melnalksnis	<i>Alnus glutinosa</i>	497183.3012	312462.5757
Potenciāls (Plānots)	Parastā priede	<i>Pinus sylvestris</i>	494845.1393	307994.4541
Potenciāls (Plānots)	Parastā priede	<i>Pinus sylvestris</i>	495215.9483	309480.1003
Potenciāls (Plānots)	Parastā priede	<i>Pinus sylvestris</i>	494242.3621	309979.9891
Potenciāls (Plānots)	Parastā priede	<i>Pinus sylvestris</i>	489400.2679	303660.7323

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpbv.gov.lv

Rīgā

23.12.2019

Atzinums Nr. 4-03/25

Par Babītes novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu

SIA “Vides eksperti” 2019. gada 30. oktobrī Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs) ir iesniegusi Babītes novada teritorijas plānojuma (turpmāk – Teritorijas plānojums) stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk - SIVN) vides pārskatu (turpmāk – Vides pārskats). SIVN veica un Vides pārskata projektu sagatavoja SIA “Vides eksperti” (turpmāk – Izstrādātāja).

Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 23. pieci *prim* panta sestā daļa noteic, ka Birojs sniedz atzinumu par Vides pārskatu, ņemot vērā Vides pārskata atbilstību normatīvo aktu prasībām un izraudzītā risinājuma pamatojumu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī Vides pārskatā neparedzētu ietekmi. Turpat noteikts, ka gadījumā, ja izraudzītais risinājums nav pietiekami pamatots, Birojs atzinumā norāda iebildumus, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumentu apstiprināšanu.

Šis Biroja atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši Novērtējuma likuma 23. pieci *prim* panta sestās daļas prasībām, vērtējot izraudzītā risinājuma pamatojumu un tā ietekmes uz cilvēku veselību un vidi būtiskumu, un tajā ietverti iebildumi, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumentu apstiprināšanu.

I. Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Teritorijas plānojuma Vides pārskats atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” IV nodaļas “Vides pārskatā iekļaujamā informācija” (turpmāk - noteikumi Nr.157) 8. punktā noteiktajam ietver šādu informāciju:

1. Teritorijas plānojuma galvenie mērķi un risinājumi

- 1.1. Vides pārskatā ietverta informācija par Teritorijas plānojuma un tā ietekmes novērtēšanas mērķiem, ar Teritorijas plānojuma īstenošanu saistītajiem risinājumiem, kā arī vides problēmām un ietekmes aspektiem, kas ar šādu risinājumu īstenošanu varētu būt saistīti.
- 1.2. Novērtējis iesniegto Vides pārskatu, Birojs konstatē, ka Teritorijas plānojuma mērķis ir radīt nosacījumus līdzsvarotas un daudzpusīgas novada teritorijas attīstībai dažādu ekonomisko un sociālo izmaiņu apstākļos, atbilstoši pašvaldības Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam. Kā teritorijas plānojuma galvenais uzdevums tiek definēta visam novadam

vienotu teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu izstrāde, vienotu zonējuma principu un apzīmējumu izveide, kuri atbilst teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas prasībām, vienlaikus izvērtējot pašvaldībai piederošo teritoriju perspektīvo izmantošanu un atbilstību pašvaldību funkciju veikšanai. Ar plānošanas dokumentu īstenošanu paredzētās izmaiņas teritorijas izmantošanai un attīstībai ir konstatējamas sekojošas:

- 1.2.1. Ar Teritorijas plānojumu paredzēts nodrošināt vienotus zonējuma principus un zonējuma apzīmējumus, kā arī vienotus Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk - TIAN) visai novada teritorijai, kas atbilstu spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem teritorijas attīstības plānošanā, t.sk. Ministru kabineta 2013. gada 30. maija noteikumu Nr.240 "*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*" (turpmāk - Noteikumi Nr. 240) prasībām.
- 1.2.2. Teritorijas plānojumā ciemu statuss ir saglabāts esošajām blīvi apdzīvotajām vietām, neveidojot jaunas, plašas apbūves teritorijas. Vienlaikus Teritorijas plānojums paredz izmaiņas visu esošo ciemu robežās – plānota ciemu robežu paplašināšana Piņķu ciemā, Dzilnuciemā un Priežciemā, iekļaujot apbūvētās zemes vienības ciemos vai arī neapbūvētās zemes vienības gadījumā, ja to attīstība ir plānota tuvākajos gados vai tās ir nepieciešamas ciema infrastruktūras attīstībai, savukārt pārējo ciemu teritorijās, kurās nav esošas, blīvas ciema apbūves un arī pārskatāmā perspektīvā tāda netiek plānota, ciemu robežas paredzēts samazināt.
- 1.2.3. Tāpat paredzēts samazināt savrupmāju apbūves teritoriju ciemos (piemēram, Egļuciemā, Skārduciemā, Trenčos, Vakareļos), kā arī samazināt dzīvojamā savrupmāju apbūvi ārpus ciemu teritorijām, to dažviet aizstājot ar lauksaimniecības zemēm. Vides pārskatā norādīts, ka Teritorijas plānojuma risinājumi paredz samazināt dzīvojamās apbūves teritorijas arī akustiskā diskomforta zonās tiešā autoceļu (piemēram, autoceļa A9) tuvumā.
- 1.2.4. Funkcionālais zonējums *Rūpnieciskās apbūves teritorijas* (*R, R1*) aizstāj daļu no jauktas ražošanas un darījumu iestāžu apbūves teritorijām. Netiek paplašinātas teritorijas, kurās jau līdz šim tika atļauta rūpniecības uzņēmumu darbība.
- 1.2.5. Kā funkcionālajā zonējuma *Jaukta centra apbūves teritorija* (*JC, JC1*) papildizmantošana noteikta vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve un transporta apkalpojoša infrastruktūra, paredzot nosacījumus ietekmju mazināšanai.
- 1.2.6. TIAN ietvertas prasības vides risku samazināšanai derīgo izrakteņu ieguvei, kas atļauta zonējumos *Lauksaimniecības teritorijas* (*L*), *Mežu teritorijas* (*M*), *Rūpnieciskās apbūves teritorijas* (*R*) un *Ūdeņu teritorijas* (*Ū*). Derīgo izrakteņu iegubes vietu novietojumam noteikti ierobežojumi.

1.3. Saistībā ar plānotajiem attīstības virzieniem un mērķiem Birojs konstatē:

- 1.3.1. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 1. panta 7) punktu un Noteikumu Nr.157 8.7. punktu Vides pārskatā identificē, apraksta un izvērtē plānošanas dokumentu un iespējamo alternatīvu ietekmi uz vidi, nemot vērā plānošanas dokumentu izstrādes mērķus un teritoriju, kura varētu tikt ietekmēta. Dažādu risinājumu novērtēšanas mērķis ir izvēlēties un pamatot piemērotāko risinājumu.
- 1.3.2. Vides pārskatā šobrīd kā vienīgā Teritorijas plānojuma alternatīva apskatīta "0" alternatīva, kad tiek saglabāta esošā situācija, spēkā esošie pagastu teritoriju plānojumi netiku integrēti vienotā novada teritorijas plānojumā un aktualizēti saskaņā ar aktuālākajiem normatīvajiem aktiem teritorijas attīstības, plānošanas un būvniecības jomā, aizsargjoslu noteikšanas grozījumiem, jaunākajiem izpētes datiem un projektiem. Pēc būtības šāda pieeja drīzāk atbilst Noteikumu Nr. 157 8.3. punkta prasībai novērtēt esošo vides stāvokli un tā attīstību, ja plānošanas dokuments netiek

īstenots, nevis plānošanas alternatīvas novērtējums, kādu paredz Novērtējuma likuma 1. panta 7) punkts. Tajā pašā laikā Birojs secina, ka faktiski pēc būtības dažādi risinājumi (vai attīstības scenāriji, alternatīvas), piemēram, lemjot par ciemu robežu maiņu, rūpnieciskās apbūves teritoriju noteikšanu vai prasību noteikšanu atsevišķu zonējumu izmantošanai, visticamāk, ir apsvērti, tomēr šādi risinājumi nav atspoguļoti Vides pārskatā.

- 1.3.3. Tā, piemēram, izvērtējot informāciju, ko Babītes novada pašvaldība sniegusi Birojam plānošanas dokumenta izstrādes laikā, konstatējams, ka pašvaldība mainījusi sākotnējo ieceri attiecībā uz atsevišķu zonējumu atļauto izmantošanu, piemēram, pašvaldība iepriekš bija norādījusi, ka zonējumā *Lauksaimniecības teritorijas* (*L*) netiks atļauta atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve, tomēr aktuālajā plānojuma TIAN šāds teritorijas izmantošanas veids lauksaimniecības teritorijās tīcīs iekļauts. Visdrīzākais, dažādi risinājumi un alternatīvas apsvērti arī citu teritoriju vai plānošanas virzienu kontekstā, piemēram, izsverot, kāda veida apbūvi noteikt vides trokšņa pārsnieguma zonās gar valsts galvenajiem autoceļiem, Starptautiskās lidosta “*Rīga*” pacelšanās un nolaišanās koridorā, tomēr lēmumu pieņemšanas process un vides apsvērumi, kas tajā integrēti, - Vides pārskatā neparādās. **Vides pārskatu, Izstrādātājai sadarbojoties ar pašvaldību, ieteicams papildināt ar atbilstošu alternatīvu izvērtējumu, sniedzot argumentus un skaidrojumus izvēlēto plānošanas risinājumu pamatojumam.**
- 1.3.4. Tāpat, izvērtējot plānošanas dokumentu, Birojs vērš uzmanību, ka, izstrādājot Teritorijas plānojumu, ne visi darba uzdevumā (apstiprināts ar Babītes novada pašvaldības domes 2016. gada 23. novembra lēmumu “*Par Babītes novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu un darba uzdevuma apstiprināšanu*” (protokols Nr. 15, 13.§)) iekļautie punkti ir tikuši izpildīti. Piemēram, novada Teritorijas plānojumā nav noteiktas un atzīmētas degradētās teritorijas (darba uzdevuma 2.11. punkts).

2. Esošais vides stāvoklis, jo īpaši teritorijās, kuras plānošanas dokuments var būtiski ietekmēt, iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiku īstenots

- 2.1. Vides pārskats izstrādāts, pamatojoties uz Izstrādātājai pieejamo un papildus noskaidroto informāciju par novada dabas apstākļiem un vides kvalitāti. Izstrādātāja norādījusi, ka SIVN izstrādes laikā veikta pieejamās informācijas rakstiskās un grafiskās informācijas analīze, tostarp izmantojot informāciju, kas apkopota Teritorijas plānojumā un dažādos vides politikas plānošanas dokumentos, kā arī izmantotas trokšņa stratēģiskās kartes, kas izstrādātas Starptautiskajai lidostai “*Rīga*”, valsts autoceļu A5 un A10 posmiem, kuru satiksmes intensitāte ir vairāk nekā 3 miljoni transportlīdzekļu gadā, un VSIA “*Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) uzturētās datubāzēs (*Gaiss-2, Atkritumu statistikas apkopojumi, Potenciāli piesārņotās un piesārņotās vietas*) esošā informācija. Vides pārskatā norādīts, ka informācija iegūta arī konsultāciju un diskusiju rezultātā, kā arī veicot atsevišķu objektu apsekojumus dabā.
- 2.2. Vides pārskatā ietverts plānošanas dokumentu teritorijas vispārīgs raksturojums, iekļauta informācija par vides aspektiem, kas saistīti ar gaisa kvalitāti, trokšņa līmeni, ūdens kvalitāti, piesārņotām un potenciāli piesārņotām vietām, atkritumu apsaimniekošanu, derīgo izrakteņu ieguvi un karjeru izstrādi, riska teritorijām un objektiem, kā arī sniegts apkopojums par teritorijas dabas vērtībām, nozīmīgām teritorijām un objektiem teritorijas kultūrvēsturiskā kontekstā.
- 2.3. Rezumējoši, - galvenajos ietekmes aspektos - secināms, ka:

- 2.3.1. Babītes novads robežojas ar sešām administratīvajām teritorijām – Rīgas un Jūrmalas

pilsētām, Tukuma, Mārupes, Olaines un Jelgavas novadiem. Babītes novadā ietilpst divi pagasti - Babītes pagasts un Salas pagasts -, tā administratīvais centrs ir Piņķu ciems, kas atrodas Babītes pagastā.

- 2.3.2. Babītes novada teritorijā izveidoti 29 ciemi. 2017. gada beigās dzīvesvietu novadā deklarējuši vairāk nekā 11 000 iedzīvotāju; iedzīvotāju skaits turpina pieaugt.
- 2.3.3. No kopējās Babītes novada platības (24 309,3 ha) 62 % aizņem meži, ūdeņi un purvi.
- 2.3.4. Babītes novada transporta infrastruktūru veido autoceļu tīkls un dzelzceļa sliežu ceļi. Novadu šķērso trīs valsts nozīmes autoceļu posmi - A5 *Rīgas apvedceļš* (*Salaspils - Babīte*) (turpmāk – autoceļš A5), A9 *Rīga (Skulte) - Liepāja* (turpmāk – autoceļš A9), A10 *Rīga - Ventspils* (turpmāk – autoceļš A10), reģionālais autoceļš P101 *Kalnciems - Kūdra* (turpmāk – autoceļš P101), kā arī dzelzceļš *Rīga - Tukums - Ventspils*.
- 2.3.5. Gaisa kvalitāti Babītes novadā ietekmē stacionāri avoti (siltuma ražošanas avoti, rūpnieciskie emisijas avoti) un mobili avoti (autotransports, dzelzceļa transports).
- 2.3.6. Kā visvairāk izmantotais kurināmais stacionārajos Babītes novada piesārņojuma avotos minēta dabas gāze, kā arī tiek izmantota koksne, malka, šķelda, dīzeldegviela. No 2015. līdz 2017. gadam oglekļa dioksīda, slāpekļa dioksīda un butāna emisijas ir pieaugušas, bet PM₁₀ daļiņu un slāpekļa oksīdu emisijas būtiski samazinājušās.
- 2.3.7. Mobilā piesārņojuma avota izplatība saistīs ar novada teritoriju šķērsojošiem transporta infrastruktūras objektiem, kas ir vieni no būtiskākajiem gaisa kvalitāti ietekmējošiem faktoriem. Gaisa piesārņojuma monitorings un kvalitātes novērtējums saistībā ar autotransporta piesārņojumu novadā nav veikts, tomēr tā kā satiksmes intensitāte Babītes novadā laikā no 2015. līdz 2017. gadam uz valsts autoceļiem ir palielinājusies par 10,8 %, tad secināms, ka palielinājies arī autotransporta radītais piesārņojuma līmenis.
- 2.3.8. Vilcienu kustības rezultātā rodas atmosfēras gaisa piesārņojums ar putekļiem un izplūdes gāzēm, sevišķi dīzeldzinēju vilcienu (kravas vilcienu) ietekmē. Vides pārskatā prognozēts, ka plānotā VAS “*Latvijas Dzelzceļš*” dzelzceļa līniju elektrifikācija pozitīvi ietekmēs Babītes novada teritorijas gaisa kvalitāti.
- 2.3.9. Galvenais smaku radītājs novada teritorijā ir uzņēmums SIA “*Dizaina un poligrāfijas nams*”, kas savu darbību uzsāka 2017. gadā. Novadā konstatēta smaku pārnese no blakus esošas administratīvas teritorijas - Jūrmalas pašvaldībā esošiem SIA “*Rīgas ūdens*” noteikūdeņu dūņu laukiem.
- 2.3.10. Vides pārskatā norādīts, ka nozīmīgākie trokšņa avoti Babītes novadā ir valsts un reģionālās nozīmes autoceļi un dzelzceļa līnija, kā arī starptautiskās līdostas “*Rīga*” gaisa kuģu pacelšanās un nolaišanās, kas visu diennakti rada ievērojamu troksni, kā arī trokšņa robežvērtību pārsniegumu lielā daļā piegulošo teritoriju. Vides pārskatā norādīts uz šādām teritorijām, kas atrodas akustiskās diskomforta zonās:
 - 2.3.10.1. Autoceļa A5 posma *A8 - Babīte* kopējā platība, kur trokšņa rādītāja L_{dvn} vērtība pārsniedz 55 db(A), ir 9,93 km², ietverot diskomforta zonas *Brīvkalni*, *Piņķi I*, *Piņķi II*, *Beberi*, *Babīte I*, *Babīte II*;
 - 2.3.10.2. Autoceļa A10 posma *Rīga - Ķemeru pagrieziens* tuvumā kopējā platība, kur trokšņa rādītāja L_{dvn} vērtība pārsniedz 55 db(A), ir 16,49 km², ietverot diskomforta zonas *Babīte*, *Saliena*, *Piņķi II* un *Spuņciems*;
 - 2.3.10.3. Minētajās teritorijās vislielākā teritorijas platība, kurā pārsniegti trokšņa robežielumi, konstatēta individuālo dzīvojamo māju, bērnu iestāžu, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves teritorijā vakara periodā, bet

vismazākā – daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijā dienas periodā;

- 2.3.10.4. Nakts trokšņa robežlielumi saistībā ar starptautiskās līdostas “*Rīga*” darbību konstatējami Mežāres un Spilves ciemos, savukārt Babītes un Dzērvju ciemu teritorijās trokšņa līmenis atrodas tuvu robežvērtībām.
- 2.3.11. Babītes novadā ietilpst divi ūdensobjekti Lielupe un Babītes ezers. Vides pārskatā iekļauta informācija, ka abos ūdensobjektos ūdensobjekto konstatētas paaugstinātas biogēno elementu (N_{kop} , P_{kop}) koncentrācijas un atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 31. maija noteikumiem Nr. 419 “*Noteiktumi par riska ūdensobjektiem*” *Babītes ezers* un *Lielupe* ir riska ūdensobjekti, kuru būtiskākie riska cēloņi ir punktveida piesārņojums (notekūdeņu biogēnie elementi un piesārņotas vietas), izkliedētais piesārņojums, hidromorfoloģiskie pārveidojumi un plūdu risks.
- 2.3.12. Nozīmīgu daļu Babītes novada teritorijas aizņem polderu teritorijas, kurās izveidoti polderu aizsargdambji un sūkņu stacijas. Babītes ezera polderu teritorijas ir viena no piecām Lielupes upju baseina apgabala nacionālās nozīmes plūdu riska teritorijām. Lai samazinātu plūdu risku novada teritorijā, rekonstruēta polderu sūkņu stacija “*Babīte*”, savukārt lai paaugstinātu lauksaimniecībā izmantojamās zemes kvalitāti, veikta Dzilnupes poldera krājbaseina pievadkanāla renovācija.
- 2.3.13. Babītes novadā nav reģistrētu un labiekārtotu oficiālo peldvietu. Neoficiāla peldvieta atrodas Piņķu ūdenskrātuvē, kurā pēc Veselības inspekcijas slēdziena ūdens kvalitāte ir atbilstoša prasībām, lai tajā drīkstētu peldēt.
- 2.3.14. Babītes novadā ir deviņas (komunālās, individuālās un industriālās) notekūdeņu attīrišanas iekārtas. No 2013. gada līdz 2018. gadam notekūdeņu attīrišanas jauda nav būtiski mainījusies, vienlaikus saņemtais notekūdeņu daudzums ir pieaudzis par 22 % (no 320,395 līdz 391,45 tūkst. m³) saistībā ar iedzīvotāju skaita pieaugumu novadā.
- 2.3.15. Centralizēta ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma pieejama Babītes, Piņķu, Spilves, Vīkuļu, Mežāres, Sēbruciema, Spuņciema, Priežciema ciemos. Pārējos ciemos nav centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, līdz ar to izveidotas lokālas notekūdeņu attīrišanas sistēmas.
- 2.3.16. Vides pārskatā norādīts, ka 2015. un 2016. gadā ūdensapgādes uzņēmuma SIA “*Babītes siltums*” dzeramajā ūdenī konstatēts sulfātu koncentrācijas pārsniegums, bet 2017. gadā pārsniegumi nav konstatēti.
- 2.3.17. Novada teritorijā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus sniedz AS “*Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums*” un SIA “*Eco Baltia Vide*”. Dalīto atkritumu vākšana tiek organizēta 4 vietās Babītes ciemā, 3 vietās Piņķu ciemā, 1 vietā Spuņciemā, Veveru un Mežāru ciemos. Sadzīves atkritumu daudzumā vērojams pieaugums, kas skaidrojams ar iedzīvotāju skaita pieaugumu novadā. Bīstamo atkritumu daudzums no piesārņojošo darbību veicējiem 2017. gadā sasniedza 70,17 tonnas.
- 2.3.18. Pēc LVGMC datiem Babītes novada Salas pagastā ir 1 piesārņota vieta (bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve “*Kūdra*”) un 2 potenciāli piesārņotas vietas, savukārt Babītes pagastā ir 2 piesārņotas vietas (*Kubs E SUA DUS* un *DUS Latvijas nafta*) un 8 potenciāli piesārņotas vietas.
- 2.3.19. Novada teritorijā atrodas sadzīves atkritumu izgāztuve “*Kūdra*”, kurai 2017. gadā veikta rekultivācijas priekšizpēte. Secināts, ka apkārt esošā teritorija, tajā esošie dīķi un pazemes ūdeņi ir piesārņoti ar dažādu veidu sadzīves un būvniecības atkritumiem.
- 2.3.20. Babītes novadā ir divas derīgo izrakteņu atradnes - smilts atradne “*Benūžu Dāvji*” un kūdras atradne “*Cenas tīrelis*”. Smilts atradnes “*Benūžu Dāvji*” krājumi 2017. gadā

ir izslēgti no krājumu bilances. Cenas tīreļa kūdra tiek izmantota lauksaimniecībā, atradnes krājumi 2017. gadā bija 12 790,10 m³.

- 2.3.21. Novadā atrodas 4 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk - ĪADT) - *Ķemeru Nacionālais parks*, dabas liegums *Babītes ezers*, *Cenas tīrelis*, *Beberbeķu dabas parks*, kas arī ir Natura 2000 teritorijas. Dabas liegumā *Babītes ezers* un *Cenas tīrelī* konstatētas īpaši aizsargājamas putnu sugas. Kopumā novada teritorijā reģistrēti 19 mikroliegumi, kā arī vairāki dižkoki. Ķemeru Nacionālajam parkam, dabas liegumam *Babītes ezers* un Cenas tīrelim ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni un izdoti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.
- 2.3.22. Dabas teritorijām - *Rīgas meža fonda zemēm*, *Silvestra mežam* un dabas parkam *Beberbeķi* ir noteiktas Mežu vides un dabas resursu aizsardzības aizsargojoslas ap pilsētu.
- 2.3.23. Novadā ir 4 valsts nozīmes arhitektūras un arheoloģijas pieminekļi - *Piņku Sv. Nikolaja luterāņu baznīca*, *Piņķu Sv. Annas baznīca*, *Baznīckalns* - kulta vieta Babītes pagastā un *Romu - Kalniņu apmetne* Salas pagastā, kā arī vietējas nozīmes arheoloģijas pieminekļi - *Nocietinājumu sistēma ar Pluģu skansti* Babītes pagastā un *Sīpolciema apmetne (Sīpolu kalns)* Salas pagastā.
- 2.3.24. Galvenās dabas ainavas vērtības iekļauj ūdeņu un mitrzemju ainavu telpas (*Babītes ezers* un *Lielupe* ar kanāliem un tām piegulošām teritorijām un lielās purvaines), mežu telpiskās struktūras (līdzenuuma slapjie meži, kāpu meži un mežu puduri), kāpu grēdas, mākslīgās ūdenskrātuves.
- 2.3.25. Saskaņā ar *Valsts civilās aizsardzības plānu* Babītes novadā neatrodas neviens valsts vai reģionālas nozīmes risku radošs objekts. Iespējamie apdraudējuma veidi Babītes novadā ir plūdu risks Lielupes apkārtnē, kā arī atzīmēts, ka novada teritoriju šķērso Nacionālās nozīmes paaugstinātās bīstamības transporta risku teritorijas - valsts galvenie autoceļi (A5,A9, A10) un stratēģiskās nozīmes dzelzceļa līnija. Novadu šķērso ≥ 110 kV augstspriguma elektropārvades līnijas. Par aviācijas nelaimes gadījuma riska teritorijām uzskatāmas VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" gaisa kuģu pacelšanās – nolaišanās 15 km sektors.
- 2.4. Novērtējis sniegtu informāciju, Birojs secina, ka Vides pārskata 4. nodalā ir iekļauta plaša informācija par Babītes novada teritoriju, kas raksturo galvenos vides aspektus un dabas vērtības, veikta esošās situācijas apzināšana, īpašu uzmanību vēršot uz teritorijām, kurās raksturīgas vides problēmas (tostarp trokšņa pārsniegumu zonas, piesārņotās teritorijas u.c.), tajā pašā laikā Biroja ieskatā Vides pārskatā pietrūkst fokusa uz to konkrēto teritoriju analīzi, kurās Teritorijas plānojumā plānotas galvenās izmaiņas (vai arī netiek plānotas izmaiņas, lai gan tādas varētu būt lietderīgas). SIVN uzdevums būtu analizēt vides informāciju saistībā ar konkrētām plānotajām izmaiņām, un caur šādu analīzi konstatēt (un pamato), kādi aktivitāšu veidi konkrētās teritorijās ir/nav pieļaujami. Šādā izvērtējumā, pašvaldībai izsverot konfliktējošās intereses un pretrunas starp plānošanas principiem (piemēram, ilgtspējības un pēctecības principa sadursme teritorijās, kur piesārņojuma līmenis ir augstāks un prognozējams augstāks par normatīvajos aktos noteiktajiem robežlielumiem), būtu arī atspoguļojams pamatojums viena vai otra veida lēmumiem. Lai arī vispārīgi Izstrādātāja sniegusi vērtējumu, kā konstatētie apstākļi ietekmē (ierobežo) teritorijas attīstību (piemēram, norādot, ka neapbūvētajās teritorijās tiešā autoceļu tuvumā, kur satiksmes radītais troksnis pārsniedz trokšņa robežlielumus, nav ieteicams paredzēt dzīvojamai apbūvei u.tml.), tomēr Vides pārskatā identificētās vides problēmas nav analizētas saistībā ar konkrētiem Teritorijas plānojumā iekļautajiem risinājumiem (to, vai ieteikumi ir/nav ņemti vērā). Saistībā ar esošās situācijas un esošā vides stāvokļa aprakstu un novērtējumu Birojs konstatē:

- 2.4.1. Vides pārskatā konstatēts, ka autotransporta satiksme visu diennakti rada ievērojamu troksni valsts nozīmes autoceļu pieguļošajās teritorijās, kā arī teritorijās Starptautiskās līdostas “Rīga” pacelšanās un nolaišanās koridoru tuvumā. Birojs secina, ka pašlaik novērtētās vides trokšņa pārsnieguma zonas arī atspoguļotas Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā, kas vērtējams pozitīvi. Tomēr, ņemot vērā identificētās problēmas trokšņa aspektā, Biroja ieskatā Vides pārskatā būtu lietderīgi **analizēt trokšņa līmeni arī specifiskās un konkrētās teritorijās saistībā ar plānotajiem Teritorijas plānojuma risinājumiem.**
- 2.4.2. Vides pārskatā norādīts, ka troksni samazinoši pasākumi plānoti akustiskā diskomforta zonās ciemos “Piņķi” un “Beberi”, taču nav konkretili, kādi tie ir, kādi ir pasākumu ieviešanas termiņi un parametri. **Šo informāciju būtu lietderīgi ietvert Vides pārskatā, lai pamatotu plānoto novada attīstību konkrēto teritoriju tuvumā.**
- 2.4.3. Vienlaicīgi Vides pārskatā nepietiekoši apskatīti jautājumi, kas saistīti ar noteikūdeņu apsaimniekošanas jomu, nav norādīta informācija par noteikūdeņu paliekošo piesārņojumu, kas ir būtiski situācijas raksturojumam, analīzei un monitoringam (sekojot līdzi izmaiņām), ņemot vērā Vides pārskatā pieminēto faktu, ka Babītes ezerā un Lielupē tiek novadīti lieli noteikūdeņu apjomī un abas ūdenstilpes ir noteiktas kā riska ūdensobjekti, kuru būtiskākie riska cēloņi ir punktveida piesārņojums (noteikūdeņu biogēnie elementi un piesārņotas vietas). Līdz ar to Vides pārskatu nepieciešams papildināt ar trūkstošo informāciju. **Šādi papildinājumi ir būtiski, jo īpaši tādēļ, lai attiecīgās Vides pārskata sadalās varētu argumentēti izdarīt vērtējumu par to, vai iespējamā ciemu robežu paplašināšana var izraisīt potenciālu ietekmi uz pazemes un virszemes ūdeņu kvalitāti.**
- 2.4.4. Saistībā ar Vides pārskatā iekļauto piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu uzskaitījumu Birojs norāda, ka Vides pārskata apakšnodaļā “Ūdens kvalitāte” norādīts, ka ūdensobjekti *Lielupe* un *Babītes ezers* iekļauti LVĢMC uzturētajā datu bāzē “Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs” kā piesārņotas vietas, vienlaikus Vides pārskata apakšnodaļā “Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas” (kā arī Teritorijas plānojuma Paskaidrojuma rakstā), minētie ūdensobjekti netiek iekļauti piesārņoto vietu uzskaitījumā. **Vides pārskatā jānovērš konstatētā pretrunīgā informācija saistībā ar piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu uzskaitījumu.**
- 2.4.5. Tāpat Birojs konstatē, ka ne visur Vides pārskatā iekļauta aktuālākā pieejamā informācija dažādu vides jautājumu raksturošanai. Birojs rekomendē Vides pārskatā iekļaut jaunāko izpētes rezultātu informāciju, piemēram, raksturojot dzeramā ūdens kvalitāti, jo Vides pārskatā ietverti 2015. – 2017. gada dati, taču publiski pieejami dati arī par 2018. gadu¹, saskaņā ar kuriem 2018. gadā ūdensapgādes uzņēmuma SIA “Babītes siltums” Babītes ūdensapgādes sistēmā “Piņķi” konstatētas mangāna neatbilstības (0,09 mg/L), bet Babītes ūdensapgādes sistēmā “Lāses” konstatētas sulfātu neatbilstības (481 mg/L),² līdz ar to Vides pārskats papildināms iekļaujot aktuālāko informāciju un sniedzot atbilstošu tās izvērtējumu.
- 2.4.6. Vides pārskatā norādīts, ka saskaņā ar 2017. gadā veikto rekultivācijas priekšizpēti atkritumu izgāztuvē “Kūdra”, teritorija ir piesārņota un nepieciešams steidzami veikt

¹ Pārskats par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību 2018. gadā “Dzeramā ūdens kvalitātes auditamonitoringa rezultāti”, Veselības inspekcija, 2018. Pieejams <http://www.vi.gov.lv/uploads/files/P%C4%81rskats%20par%20dzeram%C4%81%20%C5%ABdens%20kvalit%C4%81ti%20un%20uzraudz%C4%ABbu%202018%20gad%C4%81.pdf>

rekultivācijas darbus. Vides pārskatā būtu jāiekļauj aktuālākā informācija par esošo situāciju, norādot, vai pašlaik piesārņotajā vietā ir veikti vai tiek plānoti rekultivācijas darbi.

3. Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas, tā īstenošanas ietekmes uz vidi novērtējums un izvēlētā risinājuma pamatojums

- 3.1. Vides pārskata apakšnodaļa, kurā definējamas ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas (8. nodaļa), ietver uzskaitījumu jomām, kurām plānošanas procesā ir jāpievērš īpaša uzmanība, tostarp minētas sekojošas jomas: gaisa kvalitāte, trokšņa līmenis, augsnes un ūdens kvalitāte. Tomēr minētās ietekmes lielākoties pieminētas vispārīgi, bez konkrētas teritorijas piesaistes un konkrētu risinājumu analīzes.
- 3.2. Plānoto ietekmju aprakstā sniegs ietekmju novērtējums, norādot pozitīvās, negatīvās, neitrālās, tiešās, netiešās, īstermiņa un ilgtermiņa ietekmes saistībā ar plānošanas dokumentā ietvertajiem turpmākās attīstības nosacījumiem, cita starpā Izstrādātāja sniegusi vērtējumu par šādiem plānojuma ietekmju aspektiem:
- 3.2.1. Teritorijas plānojums neparedz veidot jaunas plašas apbūves teritorijas, līdz ar to šāds risinājums saistīts ar neitrālu ietekmi, savukārt dzīvojamā teritoriju apbūves samazināšana vērtēta ar tiešu, pozitīvu ietekmi saistībā gan ar ūdens, gan augsnes kvalitātes nodrošināšanu ilgtermiņā;
- 3.2.2. Pozitīvi vērtēts arī risinājums, kas paredz samazināt dzīvojamās apbūves teritorijas tiešā autoceļu tuvumā (minēts piemērs par dzīvojamo teritoriju platību samazināšanu autoceļa A9 tuvumā);
- 3.2.3. Kā potenciālie trokšņa un gaisa piesārņojuma avoti, kas var negatīvi ietekmēt iedzīvotājus, minēti vieglās rūpniecības uzņēmumi, kuru attīstība kā teritorijas papildu izmantošana atļauta zonējumā *Jaukta centra apbūves teritorija (JC, JC1)*. Vienlaikus Vides pārskatā norādīts, ka vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve nav noteikta kā galvenais zonējuma izmantošanas veids, līdz ar to šāds risinājums vērtēts kā netieša negatīva ietekme ilgtermiņā;
- 3.2.4. Rūpniecības uzņēmumi dzīvojamās apbūves tiešā tuvumā veicina negatīvu gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa ietekmi ilgtermiņā, līdz ar to zonējumā *Rūpniecības apbūves teritorija (R, R1, R2)* gaisa un trokšņa līmeņa tiešā ietekme ilgtermiņā tiek vērtēta kā iespējami negatīva;
- 3.2.5. Pozitīvi tiek vērtēta apstādījumu iekļaušana teritorijās starp dzīvojamo apbūvi un rūpniecības apbūves teritorijām (piemēram, Piņķos, Brīvkalnos, Spilvē, Skārdciemā);
- 3.2.6. Vides pārskatā esošo un iespējamo ražošanas uzņēmumu tiešā ietekme uz ūdens kvalitāti rūpniecības apbūves teritorijās (R, R1, R2) tiek vērtēta kā neitrāla, ja ražošanas procesu laikā tiek atbilstoši apsaimniekoti noteikūdeņi un atkritumi, tomēr, ja netiek ievērotas normatīvo aktu prasības vai avārijas gadījumā ietekme uz gruntsūdeni un augsnes kvalitāti ir vērtējama kā negatīva;
- 3.2.7. Pozitīvi vērtēts, ka derīgo izrakteņu ieguves vietu novietojumam TIAN noteikti ierobežojumi;
- 3.2.8. Attiecībā uz zonējuma *Lauksaimniecības teritorija (L)* atļautajiem izmantošanas veidiem, kas pieļauj attīstīt ar lauksaimniecību nesaistītu rūpniecības uzņēmumu apbūvi un atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūvi, Vides pārskatā tiek prognozēta neitrāla ietekme uz augsnes un ūdens kvalitāti, ja tiek ievērotas normatīvajos aktos noteiktās prasības.

3.3. Vides problēmu un ietekmju vērtējums sniegs par tālāk norādītiem konkrētiem (Teritorijas plānojumā iekļautajiem) risinājumiem, par kuriem **Birojs (kur nepieciešams) sniedz sekojošas piebildes:**

- 3.3.1. Birojs savus argumentus saistībā ar alternatīvo risinājumu izvērtējumu un izvēlētā risinājuma pamatojumu jau ir sniedzis šī atzinuma sadaļas “*Teritorijas plānojuma galvenie mērķi un risinājumi*” 1.3. punktā ar apakšpunktēm.
- 3.3.2. Attiecībā uz ietekmēm, kas saistītas ar rūpniecisko teritoriju plānošanu Vides pārskatā sniegtā informācija, ka rūpnieciskās apbūves teritorijas (R, R1) aizstāj daļu no jauktas ražošanas un darījumu iestāžu apbūves teritorijām, vienlaikus netiek paplašinātas teritorijas, kurās jau līdz šim tika atļauta rūpniecības uzņēmumu darbība. Birojs, izvērtējot Vides pārskatu, secina, ka Izstrādātāja nav sīkāk analizējusi rūpniecības plānošanu novadā, izdalot smagās un vieglās rūpniecības teritorijas, līdz ar to Vides pārskats nesniedz konkrētu informāciju, kā tīcīs mainīts zemes vienību skaits, kurās atļauts īstenot smagās rūpniecības un pirmsapstrādes uzņēmumu apbūvi (zonējums *Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R1)*), kā arī nav sniegs ietekmju izvērtējums saistībā ar konkrētām teritorijām un tajās plānotajām izmaiņām. Vides pārskatā galvenokārt sniegtā vispārēja informācija un ieteikumi saistībā ar rūpniecības teritoriju plānošanu. **Līdz ar to Birojs rekomendē Vides pārskatu papildināt, atsevišķi sniedzot vērtējumu par rūpnieciskās apbūves teritoriju R un rūpnieciskās apbūves teritoriju R1 izvietojumu saistībā ar tuvākajām apbūves teritorijām.**
- 3.3.3. Vides pārskatā identificēts, ka troksnis Babītes novadā ir viena no nozīmīgākajām ietekmēm, kas lielā mērā saistīta ar satiksmes intensitātes pieaugumu novadā, līdz ar to, izstrādājot Teritorijas plānojumu, liela uzmanība pievēršama aizsardzībai pret troksni. Birojs pozitīvi vērtē to, ka Teritorijas plānojumā grafiski attēlotas vides trokšņa pārsnieguma zonas, tāpat no plānošanas dokumenta izriet, ka trokšņa problemātika vispārēji ir vērtēta un ņemta vērā. **Tomēr, izvērtējot konkrētos plānošanas risinājumus, kas izriet no Teritorijas plānojuma grafiskā materiāla, Birojs secina, ka Teritorijas plānojumā vairākās teritorijās, kurās ir vides trokšņa robežielumu pārsniegumi (un tādi sagaidāmi arī turpmāk, tostarp lielāki), joprojām tiek saglabāti (arī radīti jauni) priekšnoteikumi dzīvojamās apbūves attīstībai, piemēram:**
- 3.3.3.1. Ciemā *Babīte* dzelzceļa tiešā tuvumā zonējuma *Rekreācijas teritorijas (A)* vietā paredzēta zonējuma *Savrumpāju apbūves teritorija (DzS)* izveide;
- 3.3.3.2. Ciemā *Varkaļi* autoceļa A10 tuvumā zonējuma *Mežaparka apbūves teritorijas (MDz)* vietā noteikts zonējums *Savrumpāju apbūves teritorija (DzS)*;
- 3.3.3.3. Blakus valsts nozīmes autoceļiem (piemēram, A10 tuvumā *Piņķu ciemā*; A5 tuvumā ciemam *Priežciems*; A9 tuvumā ciemā *Brīvkalni u.c.*) zonējuma *Darījumu iestāžu apbūves teritorijas (D)* vietā paredzēts zonējums *Jaukta centra apbūves teritorija (JC, JC1)*, kurā atļauta savrumpāju, rindu un daudzdzīvokļu ēku celtniecība;
- 3.3.3.4. Daudzviet autoceļu tuvumā (piemēram, blakus autoceļam A10 ciemā *Piņķi*) zonējuma *Darījumu iestāžu apbūves teritorijas (D)* vietā, kur trokšņa līmenis dienā sasniedz ~ 65 – 75 dB un naktī ~ 55 – 65 dB³, paredzēts zonējums *Jaukta centra apbūves teritorija (JC2)*, kurā kā teritorijas izmantošana paredzēta sociālās aprūpes un veselības iestādes, izglītības iestādes un labiekārtota publiskā ārtelpa;

³ VAS “Latvijas valsts ceļi” izstrādātās trokšņa stratēģiskās kartes, pieejamas <https://lvceli.lv/#troksnu-karte-2017>

- 3.3.3.5. Trokšņa pārsnieguma zonās (piemēram, ciemā *Brīvkalni* blakus autoceļiem A9 un A5; Priežuciemā blakus autoceļam A5; ciemā *Klīves* blakus autoceļam A9), kur trokšņa līmenis dienā sasniedz ~ 65 – 75 dB un naktī ~ 55 – 65 dB, paredzēta zonējuma *Publiskā apbūves teritorija (P, P2)* izveide, kurā kā teritorijas papildizmantošana noteikta daudzdzīvokļu un rindu māju celtniecība.
- 3.3.4. Tādējādi, izvērtējot plānošanas dokumentu, Birojs konstatē, ka, lai arī TIAN iekļauti nosacījumi trokšņa ierobežošanai un mazināšanai, tomēr ne visi Teritorijas plānojumā paredzētie risinājumi trokšņa aspektā būtu vērtējami kā ilgtspējīgi un vērsti uz vides kvalitātes uzlabošanos. Daudzās trokšņa pārsniegumu teritorijas autoceļu tuvumā, kur pašlaik funkcionālais zonējums pieļauj vienīgi darījumu apbūvi, plānots noteikt jauktas vai publiskās apbūves teritorijas, kur pēc Teritorijas plānojuma apstiprināšanas būtu iespējams attīstīt vai nu dzīvojamā apbūvi kā teritorijas papildizmantošanu, vai veselības, sociālās aprūpes un izglītības iestāžu apbūvi. Lai gan Vides pārskatā un Teritorijas plānojuma dokumentos attiecīgo lēmumu pieņemšanas pamatojums un loģika nav skaidrota, Birojs pieņem, ka autoceļa trokšņa pārsnieguma zonās dažādie jauktas centra apbūves teritoriju veidi (*JC, JC1, JC2*) plānoti tā, lai teritorijas, kur dzīvojamā apbūve pieļaujama, atrastos tālāk no autoceļa un plānošanas risinājums nenonāktu pretrunā Noteikumu Nr. 240 147. punkta nosacījumam “*plānojot jaunas dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas, tās paredz vietās, kur autoceļu, dzelzceļu un lidlauku, kā arī piesārņojošo objektu ietekme nepārsniedz normatīvajos aktos piesārņojuma jomā noteiktos piesārņojuma robežlielumus.*” Tomēr viennozīmīgi atbilstība Noteikumu Nr. 240 147. punkta nosacījumam no Vides pārskata un Teritorijas plānojuma risinājumiem nav konstatējama, tostarp tādēļ, ka vides trokšņa pārsnieguma zonas, visdrīzākais, ar gadiem kļūs vēl tikai plašākas. Šajā kontekstā Birojs uzskata par nepieciešamu vērst pašvaldības uzmanību uz pienākumu teritorijas plānošanas pienākumu īstenot, ievērojot ilgtspējas principu, jo, nemot vērā Babītes novada iedzīvotāju skaita pieaugumu, var prognozēt, ka jauktas centra apbūves teritorijas atļautie papildizmantošanas veidi, visticamāk, arī tiks īstenoti (lai gan šajās teritorijās ir nepiemērota vide individuālo dzīvojamo māju un savrupmāju apbūvi, kā arī tā noteikti nav piemērota veselības un izglītības iestāžu apbūvi). Biroja ieskatā pašvaldībai būtu jāpārskata TIAN, ierobežojot dzīvojamās apbūves veselības un sociālās aprūpes iestāžu attīstības iespējas teritorijās, kur pašlaik jau konstatējamas un nākotnē paredzamas nozīmīgas vides trokšņa problēmas. Salīdzināma situācija vērojama arī Starptautiskās līdostas “*Rīga*” pacelšanās un nolaišanās koridoru teritorijās, kurās Teritorijas plānojums paredz saglabāt zonējumu *Savrupmāju apbūves teritorijā (DzS)* Mežāres un Spilves ciemos, kam raksturīgi trokšņa robežlielumu pārsniegumi. Lai arī šajās teritorijās dažviet jau ir savrupmājas, tomēr daļa teritoriju jau ilgtermiņā atļautajam izmantošanas veidam (kas, visdrīzākais, bijis noteikts nepārdomāti) nav bijusi izmantota. Biroja ieskatā šāda zonējuma noteikšana teritorijā, kurā nakts trokšņa robežlielumi pārsniedz ~ 14 dB, nav ilgtspējīga un samērīga, nemot vērā, ka gaisa satiksme Starptautiskajā līdostā “*Rīga*” pieaug, bet pašlaik plašā akustiskā diskomforta teritorijā nav nevienas ēkas. Tādējādi Birojs vērš Babītes novada pašvaldības uzmanību, ka Teritorijas plānojums esošās vides problēmas trokšņa aspektā risina tikai daļēji un pašvaldībai arī nākotnē jārēķinās ar iespējamu vides kvalitātes pasliktināšanos, kā arī iespējamu konfliktsituāciju veidošanos starp dažādām iedzīvotāju interešu grupām. **Tā kā vide šajās teritorijās nav piemērota, būtu ieteicams atkārtoti pārskatīt paredzētos risinājumus,**

tostarp izvērtējot agrāko plānošanas kļūdu pēctecības nepieciešamību (ko citu starpā veic, izvērtējot spēkā esošo plānošanas dokumentu īstenošanas praksi)⁴.

- 3.3.5. Tāpat Birojs konstatē, ka ciema *Mežāres* teritorijā Teritorijas plānojums paredz zonējuma *Savrupmāju apbūves teritorija* (*DzS*, *DzS3*) izvietošanu ap tehniskās apbūves teritoriju, kurā, vadoties no publiski pieejamiem grafiskiem materiāliem, atrodas VAS “*Latvijas Gaisa Satiksme*” pārraides radiocentrs. Tā kā konkrētā teritorija nav izdalīta kā teritorija ar īpašiem noteikumiem, tad uz šo teritoriju attiecas tie paši atļautie izmantošanas veidi kā citās tehniskās apbūves teritorijās, tostarp kā vienu no atļautajiem izmantošanas veidiem paredzot atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu izveidi. Tā kā daļa savrupmāju apbūves teritoriju atrodas starp zonējumiem *Tehniskās apbūves teritorija* (*TA*) un *Rūpnieciskās apbūves teritorija* (*R*), tad šāds risinājums potenciāli būt saistīts ar vides traucējumiem un piesārņojuma līmeņa paaugstināšanos konkrētajā teritorijā. **Līdz ar to Vides pārskats papildināms ar iztrūkstošo informāciju par konkrētās teritorijas izmantošanu.**
- 3.3.6. Vides pārskatā ir iekļauta informācija, ka smaku piesārņojums rada būtiskus traucējumus iedzīvotājiem SIA “*Rīgas ūdens*” noteikūdeņu dūņu lauku tuvumā, novada ZA daļā, tajā pat laikā no Teritorijas plānojuma izriet, ka šajās teritorijās paredzēts saglabāt esošo zonējumu, ka paredz savrupmāju apbūves teritoriju attīstību tiešā dūņu lauku tuvumā, lai arī liela daļa teritorijas pašlaik ir neapbūvēta. Biroja ieskatā šāda zonējuma saglabāšana ir saistīta arī ar turpmāku neērtību radīšanu iedzīvotājiem smaku piesārņojuma aspektā; **Vides pārskatā iekļaujams vērtējums par šādu plānošanas risinājumu un ar to saistītām ietekmēm.** Biroja ieskatā, iespējams, lietderīgi Vides pārskatā būtu iekļaut arī grafisko informāciju, kas uzskatāmi pamatotu konkrēto risinājumu vērtējumu.
- 3.3.7. Birojs vērš uzmanību, ka, plānojot un uzsākot jaunas apbūves teritorijas attīstību, pašvaldībai jānodrošina normatīvajos aktos, tostarp Noteikumu Nr. 240 61. punkta prasību ievērošana, kas nosaka, ka, plānojot ciemu teritoriju paplašināšanu, jāparedz inženiertehniskās apgādes nodrošinājums u.c. risinājumi ciema funkciju nodrošinājumam, kas attiecināms arī uz Dzilnuciemu, kura teritorijas tiek paplašinātas un kurā pašlaik nav centralizētas noteikūdeņu kanalizācijas sistēmas. Īpaši nozīmīgi tas ir, nēmot vērā, ka Babītes novada virszemes ūdensobjektos *Babītes ezers* un *Lielupe* ir noteikta slikta ūdens ekoloģiskā kvalitāte un paaugstināts biogēno elementu daudzums, ko lielā mērā ietekmē esošā noteikūdeņu apsaimniekošana - Babītes ezera tuvumā ir liels savrupmāju dzīvojamo teritoriju īpatsvars, kurās nav centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, bet ciemos izveidotas lokālas noteikūdeņu attīrišanas sistēmas, piemēram, infiltrācijas akas (Skārdciemā, Plūguciemā), turklāt liela daļa apkārt esošo lauksaimniecības teritoriju atrodas polderu teritorijā vai to tuvumā, vai teritorijās ar augstu gruntsūdens līmeni, līdz ar to, atkarībā no pielietotās lauksaimniecības prakses, var tikt ietekmēta Babītes ūdens ekoloģiskā kvalitāte un biogēno elementu daudzums ūdenī. Tāpat būtiski atzīmēt, ka Teritorijas plānojums zonējumā *Lauksaimniecības teritorija* (*L*) atļauj vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūvi un atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūvi, kas saistāms ar papildus iespējamā piesārņojuma risku. Līdz ar to Biroja ieskatā **Vides pārskatā nepietiekami izvērtēts potenciālais virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma risks Teritorijas plānojuma risinājumu kontekstā.**
- 3.3.8. Novada teritorijā atrodas nerekultivēta sadzīves atkritumu izgāztuve “*Kūdra*”, kas pēc LVGMC datiem ir reģistrēta kā piesārņota vieta. Atkritumu izgāztuvei 2017. gadā veikta rekultivācijas priekšizpēte, kā rezultātā secināts, ka tās apkārt esošā teritorija

⁴ Teritorijas attīstības plānošanas likuma 3. panta 2. punkts.

un tajā esošie dīķi ir piesārņoti ar dažādu veidu sadzīves un būvniecības atkritumiem, piesārņoti ir arī pazemes ūdeņi. Birojs vērš uzmanību, ka šāda veida objekts saistās ar būtisku negatīvu ietekmi uz virszemes un pazemes ūdeņiem un rekomendē sadzīves atkritumu izgāztuvei paredzēt rekultivācijas pasākumus, ja tie nav jau veikti.

- 3.4. Kopumā Birojs secina, ka plānošanas dokumentu izstrādes stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma laikā vispārīgi ir noteiktas un izvērtētas teritorijas izmantošanas maiņas rezultātā paredzamās galvenās iespējamās ietekmes, ņemot vērā esošo vides stāvokli, **tomēr Biroja ieskatā Vides pārskatā sniegtais vērtējums būtu papildināms ar izvērstāku ietekmju izvērtējumu, analizējot konkrētus, vietām konfliktējošus teritorijas izmantošanas veidus.**

4. Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanai

- 4.1. Kā risinājumi iespējamo ietekmju mazināšanai un novēršanai Teritorijas plānojuma TIAN papildus normatīvo aktu prasībām ietverti nosacījumi novada vides stāvokļa, iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes saglabāšanai vai uzlabošanai, kā arī risku novēršanai.
- 4.2. Izvērtējot plānošanas dokumenta Vides pārskatu, Biroja vērtējumā Izstrādātāja kopumā sniegusi pamatotus ieteikumus Babītes novada vides kvalitātes uzlabošanai, piemēram, Vides pārskatā sniegti ieteikumi ietekmes mazināšanai, tostarp norādot, ka teritorijās, kur iespējama paaugstināta gaisa piesārņojuma koncentrācija no jau esošiem piesārņojuma avotiem, ieteicams ierobežot jaunus stacionārus piesārņojuma avotus, un, plānojot teritorijas izmantošanas iespējas, ņemt vērā objektu novietojumu attiecībā pret lineāriem piesārņojuma avotiem, kā arī, veidojot jaunu apbūvi potenciāli piesārņotā teritorijā, veikt priekšizpētes darbus un nepieciešamības gadījumā rekultivācijas vai sanācijas darbus.
- 4.3. Tomēr kopumā ieteikumi izstrādāti nekonkrēti, lielākoties bez telpiskās piesaistes un konkrētu situāciju analīzes. Izvērtējot Teritorijas plānojuma dokumentus, Birojs secina, ka vispārīgi Vides pārskatā izteiktās rekomendācijas plānošanas dokumenta izstrādei ir ņemtas vērā, tomēr atsevišķās teritorijās izvēlētie risinājumi Biroja ieskatā nav vērtējami kā pārdomāti. Diemžēl, kā jau minēts iepriekš, Vides pārskatā sniegtajā plānošanas dokumenta izvērtējumā konkrētas teritorijas un tajās esošie konfliktējošie teritorijas izmantošanas veidi faktiski netiek analizēti.
- 4.4. Vienlaikus, izvērtējot plānošanas dokumentu, Birojs secina, ka TIAN iestrādātas prasības ietekmes uz vidi mazināšanai un ierobežošanai trokšņa (arī gaisa) aizsardzības jomā, tostarp nosakot, ka:
- 4.4.1. Zonējumā *Savrupmāju apbūves teritorija (DzS)* nav atļauta apbūve un teritorijas izmantošana, kas var pasliktināt apkārtējo iedzīvotāju dzīves apstākļus ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu;
- 4.4.2. Zonējumā *Jaukta centra apbūves teritorija (JC)*, paredzot ražošanas un rūpnieciskās apbūves izveidi, jāparedz pasākumi apkārtējo teritoriju aizsardzībai pret trokšņiem, smakām un cita veida piesārņojumu - prettrokšņa sienas, aizsargstādījumi u.tml. Vismaz 5% no zemes vienības kopējās platības jāparedz koku vai krūmu stādījumiem;
- 4.4.3. Zonējumos *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)* un *Lauksaimniecības teritorija (L)* TIAN nosaka, ka zemes vienības robežās veicami pasākumi, lai apkārtējās teritorijas pasargātu no trokšņa, smakām un citiem kaitīgiem faktoriem, kā arī nosegtu neestētiskus skatus;
- 4.4.4. Gadījumā, ja dzīvojamās apbūves teritorijās gar valsts autoceļiem, ielām un ceļiem trokšņu līmenis pārsniedz normatīvos maksimāli atļauto, kā prettrokšņu ekrāni var tikt

- veidotī ūgi, necaurredzami ar palielinātu augstumu atbilstoši trokšņu aprēķiniem. Šādi ūgi jāveido kā zaļās sienas ar vīteņaugiem (jāapzaļumo). Prettrokšņu sienu izbūves nepieciešamību un citas prasības nosaka detālplānojuma darba uzdevumā vai būvatlaujā un to var paredzēt būvprojektā (TIAN 93. punkts);
- 4.4.5. Savukārt nolūkā informēt iedzīvotājus par iespējamo trokšņa diskomfortu, Teritorijas plānojuma aizsargjoslu kartē tiek saglabātas līdostas pacelšanās un nolaišanās koridoru teritorijas.
- 4.5. Vienlaikus, kā jau norādīts iepriekš šajā atzinumā, Teritorijas plānojumā vairākās zonās, kurās novērojami vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi, joprojām tiek saglabāti priekšnoteikumi dzīvojamās apbūves attīstībai.
- 4.6. Papildus vēršama uzmanība, ka Birojs konstatējis atšķirības TIAN un Paskaidrojuma rakstā iekļautajā informācijā attiecībā uz telpās noteikto robežlielumu nodrošināšanu Teritorijas plānojumā noteiktajās teritorijās ar īpašiem noteikumiem - *Auto satiksmes radīto trokšņu robežlieluma pārsnieguma teritorija* (TIN19) un *Lidmašīnu radīto trokšņu robežlieluma pārsnieguma teritorija* (TIN110). Protī, attiecībā uz TIN19 un TIN110 Paskaidrojuma rakstā norādīts, ka *teritorijās, veicot apbūvi, ēku fasāžu apdarē ir jāpielieto skaņu izolējoši un skaņu slāpējoši apdares materiāli, ēku pārbūves gadījumos un gadījumos, kad nav iespējams pielietot skaņu izolējošus materiālus fasāžu apdarē, jāveido papildus individuālā trokšņa aizsardzība katrā dzīvoklī vai telpā, atkarībā no tās paredzētās izmantošanas*. Tomēr, izvērtējot TIAN, Birojs konstatē, ka šāds nosacījums ietverts tikai TIAN 747. punktā attiecībā uz zonējuma TIN110 teritoriju, taču TIN19 izmantošanai šādas prasības nav izvirzītas. **Birojs vērš pašvaldības uzmanību, ka konstatētās nesakritības plānojuma Paskaidrojuma rakstā un TIAN jānovērš, iekļaujot nosacījumu, kas paredz nodrošināt telpās noteiktos robežlielumus arī TIN19 teritorijā.**
- 4.7. Birojs kritiski vērtē arī Teritorijas plānojumā paredzēto risinājumu saglabāt iespēju attīstīt savrupmāju apbūves teritorijas tiešā noteikūdeņu dūņu lauku tuvumā, kur liela daļa teritoriju pašlaik vēl ir neapbūvēta. Biroja ieskatā šāda zonējuma saglabāšana blakus smaku piesārņojumu emitējošam objektam ir saistīta arī ar turpmāku neērtību radīšanu iedzīvotājiem smaku piesārņojuma aspektā.
- 4.8. TIAN ir iestrādātas prasības saistībā ar noteikūdeņu savākšanu un attīrīšanu, tostarp nosakot, ka veidojot jaunas vai paplašinot esošas savrupmāju apbūves teritorijas, kurās dzīvojamo māju skaits pārsniegs 20, paredz centralizētas noteikūdeņu savākšanas sistēmas ierīkošanu. Savrupmāju apbūves teritorijās līdz centralizētas noteikūdeņu savākšanas sistēmas izbūvei, ievērojot spēkā esošo būvnormatīvu un vides jomu regulējošo normatīvo aktu prasības, var ierīkot individuālas attīrīšanas ietaises vai hermētiski izolētu krājrezervuāru katrā apbūves gabalā, paredzot iespēju pieslēgties centralizētajiem tīkliem.
- 4.9. Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai uz apkārtējām teritorijām noteikti minimālie attālumi no derīgo izrakteņu izstrādes zemes vienības robežas līdz dzīvojamai un publiskai apbūvei, dabas teritorijām un objektiem. Derīgo izrakteņu ieguve nav atļauta zemes vienībās, kas atrodas ciemu teritorijās, tuvāk par 200 m no lauku teritorijā esošas dzīvojamās vai publiskās būves kontūras, izņemot gadījumu, ja saņemts nekustamā īpašuma, kas atrodas noteiktajā attālumā, īpašnieka vai tiesiskā valdītāja rakstisks saskaņojums, kapsētu teritorijās un tuvāk par 100 m no kapsētas ārejās robežas, nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijā – poldera teritorijā, valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu teritorijā un aizsargoslas teritorijā ap valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu - arheoloģiskajiem pieminekļiem.
- 4.10. Lai samazinātu rūpniecības uzņēmumu potenciālo ietekmi ciemu teritorijās, izvirzīti papildus nosacījumi to attīstībai ciemu teritorijās. TIAN papildināti, iekļaujot šādus nosacījumus: būvēm, kas var radīt vides piesārņojumu vai avāriju risku, noteikumos noteikts

minimālais attālums (vismaz 50 m) no dzīvojamās vai publiskās apbūves, kā arī pasākumi potenciālās ietekmes samazināšanai; atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumus nav atļauts izveidot ciemu teritoriju robežās.

- 4.11. Nosacījumi būvēm, kas var radīt vides piesārņojumu vai avāriju risku, noteikti arī zonējumā *Lauksaimniecības teritorijas* (*L*), kur noteikts minimālais attālums (50 m) no dzīvojamās vai publiskās apbūves, kā arī iekļauta prasība paredzēt pasākumus potenciālas trokšņa, smaku u. c. faktoru ietekmes samazināšanai.
- 4.12. Lai mazinātu potenciālo negatīvo ietekmi no rūpnieciskām darbībām, saglabāts apstādījumu buferzonu risinājums – apstādījumu iekļaušana teritorijās starp dzīvojamo apbūvi un rūpniecības apbūves teritorijām (piemēram, ciemos *Piņķi, Brīvkalni, Spilve, Skārduciems*).
- 4.13. Tāpat TIAN nosaka vispārīgas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tostarp prasības transporta plānošanai un satiksmes infrastruktūras nodrošināšanai, prasības inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem, prasības apbūvei un teritorijas labiekārtojumam.
- 4.14. Teritorijas plānojumā noteiktas arī esošās un iespējamās riska teritorijas un objekti, kur veicami preventīvi pasākumi, kas nodrošinātu savlaicīgu izvairīšanos no iespējamām ārkārtas, avāriju un dabas postījumu sekām, kā arī nodrošinātu koordinētu rīcību ergusnelaimju, katastrofu un dabas stihiju gadījumos.
- 4.15. Birojs vērš uzmanību tam, ka iespējamās ietekmes uz vidi mazināšanai, plānojot jaunu infrastruktūras objektu, rūpniecisko objektu, derīgo izrakteņu teritoriju izveidi u.c. izveidi, pirms to uzsākšanas ir jāizvērtē, vai plānotās darbības neatbilst objektiem, kuriem atbilstoši Novērtējuma likuma 1. pielikumā noteiktajam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, vai gadījumā, ja plānotās darbības sasniedz Novērtējuma likuma 2. pielikumā noteiktos robežlielumus, attiecināms ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums. Savukārt darbībām, kuru veikšanai nepieciešami tehniskie noteikumi, VVD Lielrīgas RVP nosaka vides aizsardzības prasības, kuras jāņem vērā būvprojektu izstrādē un skānošanā.

5. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Saskaņā ar likuma „*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*” 43. panta nosacījumiem kompensēšanas pasākumi ir jānosaka, ja plānošanas dokuments ietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*NATURA 2000*) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un ir pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem. No Vides pārskata neizriet, ka Teritorijas plānojuma īstenošana varētu radīt negatīvu ietekmi uz Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijām (*NATURA 2000*), tādēļ kompensēšanas pasākumi nav jānosaka.

6. Plānošanas dokumenta iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes izvērtējums

Teritorijas plānojumam nav sagaidāma pārrobežu ietekme, jo plānotie risinājumi nav saistīti ar pārrobežu ietekmi (ietekmi uz kaimiņvalstīm).

7. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Vides pārskatā monitoringa nodrošināšanai ir atzīmētas šādas iespējamās vides indikatoru grupas: 1) virszemes ūdeņi, 2) ūdensapgāde un kanalizācija, 3) atkritumu apsaimniekošana, 4) troksnis un gaisa kvalitāte, 5) zemes dzīļu izmantošana, 6) kultūrvēsturiskie un tūrisma resursi 7) riska objekti un riska teritorijas, 8) lauksaimniecība, 9) mežsaimniecība, norādot katrai no iepriekš minētām grupām konkrētus indikatorus.

Biroja ieteikums būtu minētos monitoringa parametra rādītājus papildināt arī ar indikatoru grupām, kas raksturo sabiedrības iesaistes un līdzdalības līmeni.

II Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

Plānošanas dokumenta un Vides pārskata sagatavošanas ietvaros sabiedrībai (iedzīvotājiem, sabiedriskajām organizācijām un institūcijām u.c.) ir bijusi iespēja izteikt savu viedokli sabiedriskās apspriešanas laikā. Teritorijas plānojuma un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana notika no 2019. gada 22. janvāra līdz 2019. gada 5. martam. 2019. gada februārī tika organizētas trīs sabiedriskās apspriešanas: 7. februārī Piņķos, 21. februārī Spuņciemā (tika pārceļta uz 4. martu), 28. februārī Babītē. Paziņojums par publiskās apspriešanas termiņiem un iespējām piedalīties apspriešanā, uzsākot publisko apspriešanu, ievietots pašvaldības informatīvajā izdevuma “*Babītes ziņas*” 2019. gada 22. janvāra numurā (Nr. 105), Vides pārraudzības valsts biroja tīmekļa vietnē www.vpvb.gov.lv, Babītes novada tīmekļa vietnē www.babite.lv un valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolatvija.lv.

Vides pārskatā aprakstīta Teritorijas plānojuma un Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas gaita. Sabiedriskās apspriešanas laikā komentāri un priekšlikumi par Vides pārskatu netika saņemti. Institūciju atzinumu apkopojums skatāms Vides pārskata 1. pielikumā *Sabiedriskās apspriešanas laikā saņemto institūciju priekšlikumu un komentāru tabula* un 2. pielikumā *Sabiedriskās apspriešanas laikā saņemto institūciju priekšlikumi*.

Vides pārskata sagatavošanas laikā notikušas konsultācijas ar Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi, Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālo administrāciju un Veselības inspekciju. Konsultācijas ar kompetentajām institūcijām tikušas uzsāktas laicīgi, institūcijām un sabiedrībai tikusi dota iespēja pilnā mērā izteikt savu viedokli par plānošanas dokumentiem un Vides pārskatu.

Saistībā ar Vides pārskatu komentāri un priekšlikumi no sabiedrības sabiedriskās apspriešanas laikā saņemti no Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes, Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas un Veselības inspekcijas. Birojs secina, ka Vides pārskatā sabiedriskās apspriešanas laikā sniegtie ieteikumi un konsultāciju rezultāti kopumā ir ņemti vērā, pilnveidojot plānošanas dokumentu.

Izvērtētā dokumentācija:

Babītes novada teritorijas plānojums un tā Vides pārskats.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” V viens prim nodaļa.
2. Likuma “*Par piesārņojumu*” II, IV, V daļa.
3. Teritorijas attīstības plānošanas likuma 3. panta 2. punkts.
4. Likums “*Par zemes dzīlēm*”.
5. Atkritumu apsaimniekošanas likuma 5. pants.
6. Aizsargjoslu likums.
7. Ūdens apsaimniekošanas likuma 5. pants.
8. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr.157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” III, IV, V, VI, VII, VIII daļa.
9. Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumi Nr.1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*”.
10. Ministru kabineta 2013. gada 30. maija noteikumu Nr.240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” 4. nodaļa, 61. pants.
11. Ministru kabineta 2014. gada 24. janvāra noteikumi Nr.16 “*Tiekšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*”.
12. Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr.628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”.

13. Ministru kabineta 2002. gada 22. janvāra noteikumi Nr. 34 “*Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī*”.
14. Ministru kabineta 2002. gada 13. decembra noteikumi Nr.118 “*Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti*”.

Biroja viedoklis:

Babītes novada teritorijas plānojuma Vides pārskats atsevišķos aspektos ir precīzējams/papildināms, ievērtējot un ņemot vērā šajā atzinumā ietvertos ieteikumus.

Pilnveidojot un īstenojot Babītes novada teritorijas plānojumu, ņemami vērā Vides pārskatā izteiktie priekšlikumi.

Atbilstoši Novērtējuma likuma 23.pieci *prim* panta sestās un septītās daļas prasībām Birojs konstatē, ka:

- 1. Babītes novada teritorijas plānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tomēr atbilstoši šajā atzinumā norādītajam tajā veicami papildinājumi.**
- 2. Lai konstatētu Babītes novada teritorijas plānojuma īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Babītes novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, divas reizes plānošanas periodā (2024. un 2028. gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā.**

Babītes novada pašvaldībai jāsagatavo informatīvais ziņojums par plānošanas dokumentu un paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu atbilstoši Noteikumos Nr.157 VIII nodaļā noteiktajam.

Biroja direktora p.i. (paraksts*) I.Kramzaka
Direktora vietniece,
Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu